

План за Интегрирано развитие на Община Пловдив 2021-2027 г.

Част II. Стратегическа рамка

Съдържание:

Част II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.	5
2.1. Процес на разработка и апробиране сред заинтересованите страни на визия, цели и приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.	6
2.2. Осигуряване на съответствие на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив със стратегическата рамка на европейско, макро-регионално, национално, регионално и местно ниво	8
2.3. Визия за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.	19
2.4. Цели и приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.	20
2.5. Верига на релеванността и нива за реализиране на целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.	30
2.6. Мерки за реализиране на стратегическите цели и приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.	31
2.6.1. Мерки за реализиране на Стратегическа цел 1 и Приоритети 1 и 2 по нея за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.	31
2.6.2. Мерки за реализиране на Стратегическа цел 2 и Приоритети 3 и 4 по нея за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.	44
2.6.3. Мерки за реализиране на Стратегическа цел 3 и Приоритети 5 и 6 по нея за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.	53
Част III. КОМУНИКАЦИОННА СТРАТЕГИЯ, ПАРТНЬОРИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ И ФОРМИ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ	60
3.1. Преглед на средата в контекста на гражданското участие в процесите на разработване, изпълнение и наблюдение на регионалните политики.....	60
3.2. Участие на заинтересованите страни при разработване на ПИРО	63
3.3. Комуникационен механизъм при изпълнение на ПИРО	66
Част IV. ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ	68
4.1. Критерии за определяне на Зони за прилагане на интегриран подход (Зони за въздействие).....	68
4.1.1. Общи критерии за определяне на Зони за прилагане на интегриран подход (Зони за въздействие), в съответствие с националната политика за пространствено развитие чрез цели, присъщи на кохезионната политика на ЕС и на ПРР 2021-2027 г.....	68
4.1.2. Специфични (допълнителни) критерии за определяне на Зони за прилагане на интегриран подход (Зони за въздействие)	71
4.2. Зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) - Градски зони за въздействие (ГЗВ)	90
4.2.1. Постигане на съответствие при обособяването на зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) спрямо стратегическите цели и приоритети на регионално и национално ниво	90
4.2.2. Комплекси от интервенции и мерки, планирани в обособените зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие).....	95
4.2.3. Спецификация, характеристики и обосновка относно избрания обхват на обособените зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) - Градски зони за въздействие (ГЗВ).....	96
4.3. Зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) - възможности за сътрудничество с други общини	128

Част V. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ.....	132
5.1. Описание на прилагания интегриран подход и предвидените мерки и дейности за реализация на плана.....	133
5.2. Взаимовръзка между обособените зони за прилагане на интегриран подход с визията, стратегическите цели, приоритети и мерки в програмата за реализация на ПИРО-Пловдив и съответните очаквани частни и общ синергични ефекти върху развитието на територията на града.....	135
5.3. Индикативен списък на важни за общината проекти, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата.....	140
5.4. Индикативна финансова таблица.....	140
Раздел I. ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА – ПЛОВДИВ 2021 – 2027 г.	141
Част VI. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ.....	141
6.1. Изменение на климата: общ контекст	141
6.2. Национална политика и законодателство в областта на изменението на климата	142
6.3. Планиране на мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия в община Пловдив	145
Част VII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО	153
7.1. Система за наблюдение	153
7.1.1. Наблюдение на изпълнението на плана за интегрирано развитие на Община Пловдив	153
7.1.2. Годишен доклад за наблюдение и изпълнение на ПИРО.....	154
7.2. Изменение и актуализация на Програмата за реализация и приложенията към нея.....	155
7.3. Наблюдение и оценка на ПИРО.....	156
7.4. Индикатори за наблюдение	156

Списък на таблиците в текста

Таблица №	Описание
Таблица 2.4.1.	Корелация между определените стратегически цели и приоритети за развитие на Община Пловдив в периода 2021-2027 г., местните потенциали за развитие и решаването на конкретни проблеми на Общината
Таблица 4.1.1.	Информация за броя обекти, разпределени по групи и видове в Зона „ЦГЧ“ и включените в нея градоустройствени единици (ГЕ), върху които е идентифицирана необходимост от интервенции, в съответствие със специфичен критерий 4.
Таблица 4.1.2.	Информация за броя обекти, разпределени по групи и видове в Зона „А“ и включените в нея градоустройствени единици (ГЕ), върху които е идентифицирана необходимост от интервенции, в съответствие със специфичен критерий 4.
Таблица 4.1.3.	Информация за броя обекти, разпределени по групи и видове в Зона „Б“ и ЗИР, и включените в нея градоустройствени единици (ГЕ), върху които е идентифицирана необходимост от интервенции, в съответствие със специфичен критерий 4.
Таблица 4.1.4.	Градоустройствена единица (ГЕ) за територията на община Пловдив.
Таблица 4.1.5.	Териториално разпределение на зоните по всички цели според предназначението им.
Таблица 4.2.1.	Градоустройствена единица (ГЕ) за територията на Градска зона за въздействие („ЦГЧ“) – приоритетна.
Таблица 4.2.2.	Градоустройствена единица (ГЕ) за територията Градска зона за въздействие (Зона „А“).
Таблица 4.2.3.	Градоустройствена единица (ГЕ) за територията на Градска зона за въздействие Зона „Б“.
Таблица 4.2.4.	Градоустройствена единица (ГЕ) за територията на Зона „Икономическо развитие“.
Таблица 6.3.1.	Мерки за смекчаване на изменението на климата.
Таблица 6.3.2.	Мерки за адаптация към изменението на климата.

Списък на фигурите в текста

Фигура №	Описание
Фигура 4.1.1.	Дялово разпределение на обектите с идентифицирана необходимост от интервенции при работа със заинтересованите страни в процеса на разработка на ПИРО-Пловдив, разпределени по зони за прилагане на интегриран подход (градски зони за въздействие/ГЗВ).
Фигура 4.1.2.	Разпределение по групи на броя обекти, върху които е идентифицирана необходимост от интервенции при работа със заинтересованите страни в процеса на разработка на ПИРО-Пловдив, във всяка от определените зони за прилагане на интегриран подход (градски зони за въздействие/ГЗВ).
Фигура 4.1.3.	Градоустройствена единици (ГЕ) за територията на община Пловдив.
Фигура 4.2.1.	Градска зона за въздействие („ЦГЧ“) – приоритетна.
Фигура 4.2.2.	Градска зона за въздействие (Зона „А“) - Общ комплекс „Подобряване качеството на живот и благоустрояване - Пловдив“
Фигура 4.2.3.	Градска зона за въздействие (Зона „Б“).
Фигура 4.2.4.	Зона „Икономическо развитие“ - Зона с потенциал за икономическо развитие и интелигентен растеж.
Фигура 6.2.1.	Обобщена рамка на структурата на НСАИК и План за действие.

Част II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Настоящата ЧАСТ II, определя стратегията за реализация на Плана за интегрирано развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г., която обхваща и проследява взаимовръзката между формулираните визия, определените стратегически цели на развитието и свързаните с тях приоритети за действие, които е предвидено да бъдат реализирани посредством изпълнението на пакет от мерки и дейности, включващ подготовката, финансирането и изпълнението на конкретни проекти съгласно планираното в програмата за реализация на плана¹.

В процеса на разработка на визия, цели и приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г., холистично са приложени следните четири подхода:

- **Подхода „отдолу-нагоре“** – осигуряващ гражданското участие в процеса на формулиране и разработване на местната политика чрез изпълнение на набор от подходящи мерки и действия с оглед гарантиране прилагането на принципа на партньорство и осигуряване прозрачност на процеса по изготвяне и реализация на Плана за интегрирано развитие на Община Пловдив;
- **Стратегически подход** – отчитайки Плана за интегрирано развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. като част от общата система от стратегически документи, установена със законодателните разпоредби и в рамките, както на националната политика за регионално развитие, чрез постигането на интегритет спрямо таргетираното регионално и пространствено развитие на Република България, така и в рамките на съответните политики за пространствено европейско и макро-регионално развитие;
- **Комплексен подход** – вземащ предвид при разработката на визията, целите и приоритетите за развитие на Общината за периода 2021-2027 г., в своята комплексност, (1) идентифицираните съществени силни страни, възможности и потенциали за развитие на Общината в резултат на проведените секторни анализи на територията и SWOT-анализа; (2) възгледите, идеите и ключовите думи за дефиниране на цели и приоритети за развитие на Общината за периода 2021-2027 г., изведени от заинтересованите страни по време на проведените тематични фокус групи чрез прилагане на интерактивен подход в работата със заинтересованите страни; (3) апробирането на резултатите в работата със заинтересованите страни и провеждането на анкетно проучване сред гражданите и (4) осигуряването на съответствие при определянето на целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. със стратегическата рамка на европейско, макро-регионално, национално, регионално и местно ниво;
- **Интегриран подход** - целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. са съгласувани и предвиждат взаимодействието с факторите, условията и потенциала за специфичното развитие на общината, районирането на града и отделните сектори (индустрия, транспорт, екологична

¹ Приложение №1 към ПИРО – Програма за реализация на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

инфраструктура, образование, хуманно здравеопазване и социална работа, туризъм, в частност, базиран на културно-историческото наследство и други релевантни), залегнали в устройствения план за развитие на територията.

Чрез прилагането на описания поход на планиране на регионалното, в т.ч. местното развитие на територията на Общината, и пространственото развитие, взаимната обвързаност и йерархична съподчиненост на системата от документи за стратегическо планиране, чрез използването на съотносими механизми за широко партньорство и координация между органите и институциите, бизнеса и гражданското общество, както и на базата на многофондово финансиране, се предвижда постигането на по-значим ефект и ефикасност за реализация на дефинираните в ПИРО цели на местното развитие.

2.1. Процес на разработка и апробиране сред заинтересованите страни на визия, цели и приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

В процеса на разработка на визия, цели и приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г., в пълно съответствие с нормативните предпоставки, регламентирани в Закона за регионалното развитие, Правилника за неговото прилагане и Методически указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на Община (ПИРО) за периода 2021-2027г. на Министерство на регионалното развитие и благоустройство (март 2020г.), е осигурено гражданско участие в процеса на формулиране и разработване на местната политика чрез изпълнение на набор от подходящи мерки и действия, в контекста на **подхода „отдолу-нагоре“**. С оглед гарантиране прилагането на принципа на партньорство и осигуряване прозрачност на процеса по изготвяне и реализация на Плана за интегрирано развитие на Община Пловдив, идеите и вижданията на заинтересованите страни за визията, целите и приоритетите за развитие на територията в новия програмен период бяха набрани от самите заинтересовани страни, и впоследствие бяха апробирани сред тях чрез прилагане на следния инструментариум, в съответствие с Комуникационната стратегия към ПИРО:

1. **провеждане на тематични фокус групи** с представителите на заинтересованите страни, по време на които бяха набрани идеи и виждания на заинтересованите страни за визията, целите и приоритетите на ПИРО²

Основната задача на проведените групови дискусии бе обследването на това как различните заинтересовани страни виждат бъдещето на Общината. За целта, във всяка от групите бе проведена задачата **Дърво на проблемите** (специфичен похват чрез организирана групова работа), чиято цел бе въз основа на резултатите от проведените секторни анализи на територията³ да се представят съществуващите проблеми на Община Пловдив (като цяло, и по тематични области), откъдето да се види представата на участниците за желаното идеално бъдеще (**визия за развитие**) и за това какво да се

² Представен Доклад с анализ на резултатите от работата със заинтересованите страни – проведени тематични фокус групи (Приложение № III.7.).

³ Представени в ЧАСТ I ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДИТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЪОТВЕТНАТА ОБЩИНА на ПИРО.

направи, за да може да се достигне от идентифицираните проблеми до това желано бъдеще (*приоритети за развитие*).

2. **провеждане на анкетно проучване сред гражданите** за предложения за визия, цели и приоритети на плановия документ за новия програмен период⁴ В резултат на идентифицираните съществени силни страни, възможности и потенциали за развитие на Община Пловдив чрез проведените секторни анализи на територията⁵, както и на база обобщените резултати в SWOT-анализа⁶, допълнени с ключовите думи за дефиниране на визия, цели и приоритети за развитие на Общината за периода 2021-2027 г., изведени от възгледите и идеите на заинтересованите страни от проведените тематични фокус групи бяха формулирани **три предложения за визия, пет предложения за стратегически цели и десет предложения за приоритети**, които бяха обект на оценка от страна на гражданите чрез провеждането на анкетно проучване.

На база резултатите от анкетното проучване избраното предложение за визия за бъдещото развитие на Общината и града е: „**Международен икономически и културен център с високо качество на живот**“, заедно със следните цели и приоритети:

Стратегическа цел 1. Подобряване на чистотата, поддържане и реновиране на обществените пространства и зелените площи в града, справяне с екологичните предизвикателства пред Общината и прилагане принципите на кръговата икономика

Приоритет 1. Чист, зелен и привлекателен град

Приоритет 2. Подобрена градска среда с качествени здравни и социални услуги, достъп до култура, спорт и прояви на открито

Стратегическа цел 2. Подобряване условията за създаване на заетост, устойчиви работни места и кариерно развитие, насърчаване на социалната ангажираност и равнопоставеност

Приоритет 3. Инвестиционен климат, насърчаване на предприемачеството и икономически растеж

Приоритет 4. Интегрирано териториално партньорство и съвместни инициативи

Стратегическа цел 3. Постигане на нови хоризонти в образователния процес, чрез оползотворяване на научния потенциал, засилване на дигитализацията, творческите и младежките инициативи с бизнес насоченост

Приоритет 5. Град - европейско и световно средище на креативни и рекреативни индустрии

Приоритет 6. Образован, дигитализиран и адаптивен град

⁴Представен Доклад на резултатите от проведено анкетно проучване за оценка на предложение за визия, цели и приоритети при подготовката на План за интегрирано развитие на община Пловдив за периода 2021 – 2027 г (пето анкетно проучване) – Приложение № III.5.

⁵ Представени в ЧАСТ I ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДИТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЪОТВЕТНАТА ОБЩИНА на ПИРО

⁶ Представени в РАЗДЕЛ XIV. SWOT-анализ на ПИРО

2.2. Осигуряване на съответствие на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив със стратегическата рамка на европейско, макро-регионално, национално, регионално и местно ниво

При определянето на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г., с оглед осигуряване на съответствието им със стратегическите цели и приоритети на европейско, макро-регионално, национално и регионално ниво, са разгледани и взети предвид съответните такива, заложи в релевантните стратегически документи, а именно: Европейската политика за сближаване за периода 2021-2027 г., Европейската стратегия за Дунавски регион, Националният план за възстановяване и устойчивост на Република България (Версия 1.4. - 15.10.2021 г.), Актуализираната национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. и Интегрираната стратегия за териториално развитие на Южен централен район. Приложеният **стратегически подход** е от особено важно значение при разработката и впоследствие прилагането на ПИРО на Община Пловдив, като част от общата система от стратегически документи, установена със законодателните разпоредби и в рамките, както на националната политика за регионално развитие, чрез постигането на интегритет спрямо таргетираното регионално и пространствено развитие на Република България, така и в рамките на съответните политики за пространствено европейско и макро-регионално развитие.

За всеки от изброените стратегически документи обстойно са обследвани заложените цели, приоритети, мерки и интервенции за постигането им, резултатите от които са взети предвид при окончателното формулиране на визията, целите и приоритетите за развитие на Общината и са представени в следните схеми:

Съответствие на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. със стратегическите цели на европейско ниво

В съответствие с целите на Европейската политика за сближаване за периода 2021-2027 г., изведеният на първо място чрез прилагане на подхода „отдолу-нагоре“ Вариант 1 за **Визия** за развитие на Община Пловдив – *МЕЖДУНАРОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ И КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР С ВИСОКО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ* – съчетава във формулировката си ключови думи, комбиниращи, обединяващи и отговарящи на всичките пет цели на политиката, а именно:

- **Международен** – асоциира се с предвиденото по цел 5 на политиката – *Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии;*
- **Икономически и културен център** – асоциира се с предвиденото по цел 1 - *По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа*, както и в отделни части – и по цел 2 - *По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии;*
- **С високо качество на живот** - асоциира се с предвиденото по цел 2 - *По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии*, цел 3 – *По-свързана Европа чрез подобрена мобилност*, и цел 4 - *По-социална и приобщаваща Европа*.

В съответствие с целите на Европейската политика за сближаване за периода 2021-2027г., изведената на първо място от заинтересованите страни **стратегическа цел** за развитие на Община Пловдив - *Подобряване на чистотата, поддържане и реновиране на обществените пространства и зелените площи в града, справяне с екологичните предизвикателства пред Общината и прилагане принципите на кръговата икономика* – както и двата **приоритета**, предвидени за постигането ѝ, отговарят на три от целите на политиката, а именно: цел 2 - *По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии*, цел 3 – *По-свързана Европа чрез подобрена мобилност*, и в конкретни части, и на цел 4 - *По-социална и приобщаваща Европа*.

Изведената на второ място **стратегическа цел** - *Подобряване условията за създаване на заетост, устойчиви работни места и кариерно развитие, насърчаване на социалната ангажираност и равнопоставеност* – както и двата **приоритета**, предвидени за постигането ѝ, съответно отговарят също на три от целите на Европейската политика за сближаване, а именно: цел 1 - *По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа*, в конкретни части – на цел 2 - *По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии*, както и на цел 5 – *Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии*, основно чрез предвидените от Общината интервенции по приоритет - *Интегрирано териториално партньорство и съвместни инициативи*.

Изведената на трето място **стратегическа цел** - *Постигане на нови хоризонти в образователния процес, чрез оползотворяване на научния потенциал, засилване на дигитализацията, творческите и младежките инициативи с бизнес насоченост* – както и двата **приоритета**, предвидени за постигането ѝ, от своя страна отговарят на цел 4 на Европейската политика за сближаване - *По-социална и приобщаваща Европа*, както и в конкретни части, засягащи развитието на образователния сектор и

положителния ефект от това върху икономиката и интелигентния растеж, отговарят и на цел 1 на политиката - *По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа*.

Съответствие на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. със стратегическите цели и приоритетни области на макро-регионално ниво (ниво Дунавски регион)

В съответствие с четирите стълба и дванадесетте приоритетни области, предвидени по тях в Европейската стратегия за Дунавския регион, изведеният на първо място чрез прилагане на подхода „отдолу-нагоре“ Вариант 1 за **Визия** за развитие на Община Пловдив – **МЕЖДУНАРОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ И КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР С ВИСОКО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ** – съчетава във формулировката си ключови думи, комбиниращи, обединяващи и отговарящи на всичките четири стълба на макро-регионалната стратегия, както и на съответните им приоритетни области, а именно:

- **Международен** – асоциира се с предвиденото по стълб 1 на стратегията – *Свързан регион*, конкретно с приоритетна област 1Б - *ЖП-пътна и въздушна мобилност*, както и с предвиденото по стълб 4 – *Укрепване на региона*, конкретно с приоритетна област 10 – *Институционален капацитет и сътрудничество*;
- **Икономически и културен център** – асоциира се с предвиденото по стълб 1 - *Свързан регион*, конкретно с приоритетна област 2 – *Устойчива енергия* и приоритетна област 3 – *Култура и туризъм*, както и с предвиденото по стълб 3 – *Изграждане на благосъстояние*, конкретно с приоритетна област 7 – *Общество на знанието* и с приоритетна област 8 – *Конкурентоспособност и предприятия*;
- **С високо качество на живот** - асоциира се с предвиденото по стълб 2 – *Защитена околна среда* и трите приоритетни области по него – *Качество на водите*, *Рискове от околната среда* и *Биоразнообразие, озеленяване и качество на атмосферния въздух и почвите*, както и с предвиденото по стълб 3 – *Изграждане на благосъстояние*, конкретно с приоритетна област 9 – *Хора и умения*

умения, и предвиденото по стълб 4 – *Укрепване на региона*, конкретно с приоритетна област 11 – *Сигурност*.

В съответствие с Европейската стратегия за Дунавския регион, изведената на първо място от заинтересованите страни **стратегическа цел** за развитие на Община Пловдив – *Подобряване на чистотата, поддържане и реновиране на обществените пространства и зелените площи в града, справяне с екологичните предизвикателства пред Общината и прилагане принципите на кръговата икономика* – както и **двамата приоритета**, предвидени за постигането ѝ, отговарят на два от стълбовете и на четири от приоритетните области на стратегията за макро-региона, а именно: стълб 1 – *Свързан регион*, конкретно на приоритетна област 2 – *Устойчива енергия* и стълб 2 – *Защитена околна среда* и трите приоритетни области по него – *Качество на водите, Рискове от околната среда и Биоразнообразие, озеленяване и качество на атмосферния въздух и почвите*.

Изведената на второ място **стратегическа цел** – *Подобряване условията за създаване на заетост, устойчиви работни места и кариерно развитие, насърчаване на социалната ангажираност и равнопоставеност* – както и **двамата приоритета**, предвидени за постигането ѝ, съответно отговарят на три от стълбовете и на пет от приоритетните области на стратегията за макро-региона, а именно: стълб 1 – *Свързан регион*, конкретно на приоритетна област 2 – *Устойчива енергия*, стълб 3 – *Изграждане на благосъстояние*, конкретно с приоритетна област 7 – *Общество на знанието* и приоритетна област 8 – *Конкурентоспособност и предприятия*, и стълб 4 – *Укрепване на региона*, конкретно с двете приоритетни области – 10 *Институционален капацитет и сътрудничество* и 11 *Сигурност*.

Изведената на трето място **стратегическа цел** – *Постигане на нови хоризонти в образователния процес, чрез оползотворяване на научния потенциал, засилване на дигитализацията, творческите и младежките инициативи с бизнес насоченост* – както и **двамата приоритета**, предвидени за постигането ѝ, от своя страна отговарят на два от стълбовете и на два от приоритетните области на стратегията за макро-региона, а именно: стълб 1 – *Свързан регион*, конкретно на приоритетна област 2 – *Култура и туризъм* и стълб 3 – *Изграждане на благосъстояние*, конкретно с приоритетна област 9 – *Хора и умения*.

Съответствие на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. със стратегическите цели и мерки на национално ниво спрямо Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (Версия 1.4. – 15.10.2021 г.)

В съответствие с четирите стълба и дванадесетте мерки, предвидени по тях в Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (НПВУ), изведеният на първо място чрез прилагане на подхода „отдолу-нагоре“ Вариант 1 за **Визия** за развитие на Община Пловдив – **МЕЖДУНАРОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ И КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР С ВИСОКО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ** – съчетава във формулировката си ключови думи, комбиниращи, обединяващи и отговарящи на предвиденото по всичките четири стълба на Националния план, както и на съответните мерки по тях, а именно:

- **Международен** – асоциира се с предвиденото по стълб 3 на плана – *Свързана България*, конкретно с двете мерки – *Транспортна и цифрова свързаност*;
- **Икономически и културен център** – асоциира се с предвиденото по стълб 1 – *Иновативна България*, конкретно с двете мерки – *Научни изследвания и иновации* и *Интелигентна индустрия*, както и с предвиденото по стълб 2 – *Зелена България*, конкретно с мярка – *Нисковъглеродна икономика*, предвиденото по стълб 3 – *Свързана България*, конкретно с мярка – *Местно развитие*, и предвиденото по стълб 4 – *Справедлива България*, конкретно с мярка – *Бизнес среда*.
- **С високо качество на живот** - асоциира се с предвиденото по стълб 1 – *Иновативна България*, конкретно с мярка – *Образование и умения*, както и с предвиденото по стълб 2 – *Зелена България*, конкретно с мярка – *Биоразнообразие*, и предвиденото по стълб 4 – *Справедлива България*, конкретно с двете мерки – *Социално включване* и *Здравеопазване*.

В съответствие с Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (Версия 1.4. – 15.10.2021 г.), изведената на първо място от заинтересованите

страни **стратегическа цел** за развитие на Община Пловдив - *Подобряване на чистотата, поддържане и реновиране на обществените пространства и зелените площи в града, справяне с екологичните предизвикателства пред Общината и прилагане принципите на кръговата икономика* – както и **двамата приоритета**, предвидени за постигането ѝ, отговарят на три от стълбовете и на четири от мерките на НПВУ, а именно: стълб 2 – *Зелена България*, конкретно на мярка – *Биоразнообразие*, стълб 3 – *Свързана България*, конкретно на мярка – *Местно развитие* и стълб 4, конкретно на двете мерки – *Социално включване и Здравеопазване*.

Изведената на второ място **стратегическа цел** - *Подобряване условията за създаване на заетост, устойчиви работни места и кариерно развитие, насърчаване на социалната ангажираност и равнопоставеност* – както и **двамата приоритета**, предвидени за постигането ѝ, съответно отговарят на четирите стълба и на шест от мерките на НПВУ, а именно: стълб 1 – *Иновативна България*, конкретно с двете мерки - *Научни изследвания и иновации* и *Интелигентна индустрия*, както и с предвиденото по стълб 2 – *Зелена България*, конкретно с мярка – *Нисковъглеродна икономика*, стълб 3 – *Свързана България*, конкретно с двете мерки – *Транспортна и цифрова свързаност*, и предвиденото по стълб 4 – *Справедлива България*, конкретно с мярка – *Бизнес среда*.

Изведената на трето място **стратегическа цел** - *Постигане на нови хоризонти в образователния процес, чрез оползотворяване на научния потенциал, засилване на дигитализацията, творческите и младежките инициативи с бизнес насоченост* – както и **двамата приоритета**, предвидени за постигането ѝ, от своя страна отговарят на два от стълбовете и на две от мерките на НПВУ, а именно: стълб 1 – *Иновативна България*, конкретно с мярка – *Образование и умения* и стълб 3 – *Свързана България*, конкретно на мярка – *Местно развитие*.

Съответствие на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. със стратегическите и специфични цели на ниво национална политика за пространствено развитие (Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.)

В съответствие с трите стратегически и седемте специфични цели на актуализираната Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. (АНКПР), изведеният на първо място чрез прилагане на подхода „отдолу-нагоре“ Вариант 1 за **Визия** за развитие на Община Пловдив – *МЕЖДУНАРОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ И КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР С ВИСОКО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ* – съчетава във формулировката си ключови думи, комбиниращи, обединяващи и отговарящи на предвиденото по всичките цели на националната политика за пространствено планиране, а именно:

- **Международен** – асоциира се с предвиденото по стратегическа цел 1 на националната концепция – *Териториално сближаване*, конкретно с предвиденото по специфична цел – *Интегриране в европейското пространство*;
- **Икономически и културен център** – асоциира се с предвиденото по стратегическа цел 1 на националната концепция – *Териториално сближаване*, конкретно с двете специфични цели – *Полицентрично териториално сближаване и Съхранено природно и културно наследство*, както и с предвиденото по стратегическа цел 2 – *Икономическо сближаване*, конкретно със специфична цел – *Регионална конкурентоспособност в подкрепа на растежа*.
- **С високо качество на живот** - асоциира се с предвиденото по стратегическа цел 2 на националната концепция – *Икономическо сближаване*, конкретно със специфична цел – *Стимулирано развитие на специфични територии*, както и с предвиденото по стратегическа цел 3 – *Социално сближаване*, конкретно с двете специфични цели – *Пространствена свързаност и достъп до услуги и Качеството на образователни, здравни, социални и културни услуги*.

В съответствие с АНКПР, изведената на първо място от заинтересованите страни **стратегическа цел** за развитие на Община Пловдив - *Подобряване на чистотата, поддържане и реновиране на обществените пространства и зелените площи в града, справяне с екологичните предизвикателства пред Общината и прилагане принципите на кръговата икономика* – както и двата **приоритета**, предвидени за постигането ѝ, отговарят и на трите стратегически цели на Националната концепция, и в частност, на пет от специфичните ѝ цели, а именно: стратегическа цел 1 – *Териториално сближаване*, конкретно на двете специфични цели – *Интегриране в европейското пространство и Съхранено природно и културно наследство*, стратегическа цел 2 – *Икономическо сближаване*, конкретно на специфична цел – *Стимулирано развитие на специфични територии* и стратегическа цел 3 – *Социално сближаване*, конкретно на двете специфични цели – *Пространствена свързаност и достъп до услуги и Качеството на образователни, здравни, социални и културни услуги*⁷.

Изведената на второ място **стратегическа цел** - *Подобряване условията за създаване на заетост, устойчиви работни места и кариерно развитие, насърчаване на социалната ангажираност и равнопоставеност* – както и двата **приоритета**, предвидени за постигането ѝ, отговарят също и на трите стратегически цели на националната концепция, и в частност, на три от специфичните ѝ цели, а именно:

⁷ За повече детайли спрямо съответствието с конкретни приоритети за реализирането на специфичните цели на АНКПР, виж т. 4.2.1. от ЧАСТ IV на ПИРО.

стратегическа цел 1 – *Териториално сближаване*, конкретно на специфична цел – *Полицентрично териториално развитие*, стратегическа цел 2 – *Икономическо сближаване*, конкретно на специфична цел – *Регионална конкурентоспособност в подкрепа на растежа* и стратегическа цел 3 – *Социално сближаване*, конкретно на специфична цел – *Пространствена свързаност и достъп до услуги*⁸.

Изведената на трето място **стратегическа цел** - *Постигане на нови хоризонти в образователния процес, чрез оползотворяване на научния потенциал, засилване на дигитализацията, творческите и младежките инициативи с бизнес насоченост* – както и двата **приоритета**, предвидени за постигането ѝ, от своя страна отговарят на две стратегически цели на националната концепция, и в частност, на три от специфичните ѝ цели, а именно: стратегическа цел 1 – *Териториално сближаване*, конкретно на специфична цел – *Съхранено природно и културно наследство* и стратегическа цел 3 - *Социално сближаване*, конкретно на двете специфични цели – *Пространствена свързаност и достъп до услуги* и *Качеството на образователни, здравни, социални и културни услуги*⁹.

Съответствие на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. със стратегическите приоритети и специфични цели на регионално ниво (Интегрирана стратегия за териториално развитие на Южен централен район)

В съответствие с трите стратегически приоритета и деветте специфични цели на Интегрираната стратегия за териториално развитие на Южен централен район (ИТСР-ЮЦР), изведеният на първо място чрез прилагане на подхода „отдолу-нагоре“ Вариант 1 за **Визия** за развитие на Община Пловдив – **МЕЖДУНАРОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ И КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР С ВИСОКО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ** – съчетава във

⁸ За повече детайли спрямо съответствието с конкретни приоритети за реализирането на специфичните цели на АНКПР, виж т. 4.2.1. от ЧАСТ IV на ПИРО.

⁹ Вж. бележката по-горе.

формулировката си ключови думи, комбиниращи, обединяващи и отговарящи на предвиденото по всичките цели и приоритети на регионалната стратегия, а именно:

- **Международен** – асоциира се с предвиденото по стратегически приоритет 3 на ИТСП-ЮЦР – *По-балансирано териториално развитие и намаляване на неравенствата в ЮЦР*, конкретно с предвиденото по специфична цел 3.3. – *Развитие на териториалното сътрудничество*;
- **Икономически и културен център** – асоциира се с предвиденото по стратегически приоритет 1 на ИТСП-ЮЦР – *Засилване на конкурентните позиции на ЮЦР чрез инвестиции във факторите на растеж*, конкретно с двете специфични цели – *1.1. Иновации, технологично развитие и растеж* и *1.2. Подобряване на бизнес средата и стимулиране на предприемачеството*, както и с предвиденото по стратегически приоритет 2 – *Подобряване на социалната и екологичната среда на ЮЦР*, конкретно със специфична цел 2.2. – *Изграждане на екологосъобразна инфраструктура, ориентиране към по-зелена, нисковъглеродна икономика*.
- **С високо качество на живот** – асоциира се с предвиденото по стратегически приоритет 1 на ИТСП-ЮЦР – *Засилване на конкурентните позиции на ЮЦР чрез инвестиции във факторите на растеж*, конкретно със специфична цел 1.3. – *Добро образование, нови знания и професионално развитие*, както и с предвиденото по стратегически приоритет 2 – *Подобряване на социалната и екологичната среда на ЮЦР*, конкретно с двете специфични цели – *2.1. Подобряване на достъпа до качествени здравни, социални, културни услуги и спорт* и *2.2. Изграждане на екологосъобразна инфраструктура, ориентиране към по-зелена, нисковъглеродна икономика*, и стратегическа цел 3 – *По-балансирано териториално развитие и намаляване на неравенствата в ЮЦР*, конкретно с двете специфични цели *3.1. Подобряване на транспортната и цифровата свързаност и достъпност* и *3.2. Подкрепа за балансирано пространствено развитие*.

В съответствие с ИТСП-ЮЦР, изведената на първо място от заинтересованите страни **стратегическа цел** за развитие на Община Пловдив - *Подобряване на чистотата, поддържане и реновиране на обществените пространства и зелените площи в града, справяне с екологичните предизвикателства пред Общината и прилагане принципите на кръговата икономика* – както и **двамата приоритета**, предвидени за постигането ѝ, отговарят на два стратегически приоритета на регионалната стратегия, и в частност, на четири от специфичните ѝ цели, а именно: стратегически приоритет 2 – *Подобряване на социалната и екологичната среда на ЮЦР*, конкретно на двете специфични цели – *2.1. Подобряване на достъпа до качествени здравни, социални, културни услуги и спорт* и *2.2. Изграждане на екологосъобразна инфраструктура, ориентиране към по-зелена, нисковъглеродна икономика* и стратегическа цел 3 – *По-балансирано териториално развитие и намаляване на неравенствата в ЮЦР*, конкретно на двете специфични цели

3.1. *Подобряване на транспортната и цифровата свързаност и достъпност* и 3.2. *Подкрепа за балансирано пространствено развитие*¹⁰.

Изведената на второ място **стратегическа цел** - *Подобряване условията за създаване на заетост, устойчиви работни места и кариерно развитие, насърчаване на социалната ангажираност и равнопоставеност* – както и двата приоритета, предвидени за постигането ѝ, отговарят и на трите стратегически приоритета на регионалната стратегия, и в частност, на четири от специфичните ѝ цели, а именно: стратегически приоритет 1 – *Засилване на конкурентните позиции на ЮЦР чрез инвестиции във факторите на растеж*, конкретно на двете специфични цели – 1.1. *Иновации, технологично развитие и растеж* и 1.2. *Подобряване на бизнес средата и стимулиране на предприемачеството*, стратегически приоритет 2 – *Подобряване на социалната и екологичната среда на ЮЦР*, конкретно на специфична цел 2.2. – *Изграждане на екологосъобразна инфраструктура, ориентиране към по-зелена, нисковъглеродна икономика* и стратегическа цел 3 – *По-балансирано териториално развитие и намаляване на неравенствата в ЮЦР*, конкретно на специфична цел 3.3. *Развитие на териториалното сътрудничество*¹¹.

Изведената на трето място **стратегическа цел** - *Постигане на нови хоризонти в образователния процес, чрез оползотворяване на научния потенциал, засилване на дигитализацията, творческите и младежките инициативи с бизнес насоченост* – както и двата приоритета, предвидени за постигането ѝ, от своя страна отговарят на два стратегически приоритета на регионалната стратегия, и в частност, на две от специфичните ѝ цели, а именно: стратегически приоритет 1 – *Засилване на конкурентните позиции на ЮЦР чрез инвестиции във факторите на растеж*, конкретно на специфична цел 1.3. – *Добро образование, нови знания и професионално развитие* и стратегически приоритет 2 – *Подобряване на социалната и екологичната среда на ЮЦР*, конкретно на специфична цел – 2.1. *Подобряване на достъпа до качествени здравни, социални, културни услуги и спорт*¹²

На местно ниво, съответствието на дефинираните в ПИРО визия, цели и приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. е осигурено чрез надграждането на вече утвърдените визии на Общината за „**Пловдив - технологична дестинация**“ и „**Пловдив - инвестиционна дестинация**“, предвидено основно чрез мерки за подобряване на иновационния и инвестиционен климат, които могат да бъдат най-общо обособени в две основни направления:

- ☞ бизнес развитие, в т.ч. технологична модернизация и трансформация; предприемачество; подобряване на инвестиционния климат и конкурентната среда за индустриална и устойчива икономическа трансформация, включително енергийна, кръгова и нисковъглеродна трансформация и

¹⁰ За повече детайли спрямо съответствието на обособените зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) в ПИРО с ИТСР-ЮЦР, виж т. 4.2.1. от ЧАСТ IV на ПИРО.

¹¹ За повече детайли спрямо съответствието на обособените зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) в ПИРО с ИТСР-ЮЦР, виж т. 4.2.1. от ЧАСТ IV на ПИРО.

¹² Вж. бележката по-горе.

- развитие и надграждане на релевантна научно-изследователска и иновационна екосистема на територията на града за иновативна и интелигентна икономическа трансформация, включително цифрова трансформация посредством създаване на специализирана инфраструктура, както и осигуряване на необходимите предпоставки и условия за реализиране на НИРД в различни сектори на икономиката; създаване, тестване и внедряване на иновационни модели и нови технологии, в т.ч. и такива, с принос към дигитализацията и Индустрия 4.0.

Очакванията са планираните в ПИРО приоритети и мерки да пробудят допълнителен инвеститорски интерес, най-вече сред високо-технологични компании (от аутомотив сектора) и компании разработчици (ИКТ компании), вкл. и сред аутсорсинг компании.

При определянето на визията за развитие на Общината в ПИРО е осигурена и приемственост с визията за историята, вековните традиции и развитието на града от предходния програмен период, дефинирана в ИПГВР 2014-2020 г., изразяваща се в: **„ПЛОВДИВ, ДРЕВЕН И ВЕЧЕН“ – модерен и проспериращ административен, университетски, икономически и културен център на Южен централен район; град с реализиран научен потенциал; град с достойно представени културно наследство и съвременно изкуство - предпочитана европейска туристическа дестинация; град с динамична, конкурентоспособна икономика, базирана на знанието и новите технологии; град, осигуряващ сигурност, привлекателна жизнена среда и високо качество на живот, равнопоставеност и шанс за всички; място, където младите хора виждат своето бъдеще“**. Спрямо нея, възприетият Вариант 1 за **Визия** за развитие на Община Пловдив за новия период 2021-2027 г. – **МЕЖДУНАРОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ И КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР С ВИСОКО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ** – от една страна, е с по-стегната, ясна и фокусирана структура, от друга страна, съчетава във формулировката си ключови думи, комбиниращи, обединяващи и осигуряващи приемственост и надграждане на визията за предходния период 2014-2020 г., а именно:

- **Международен** – асоциира се, обединява и осигурява приемственост и надграждане на действащата визия за развитие на Общината спрямо формулировката – *предпочитана европейска туристическа дестинация*;
- **Икономически и културен център** – асоциира се, обединява и осигурява приемственост и надграждане на действащата визия за развитие на Общината спрямо формулировката – *модерен и проспериращ административен, университетски, икономически и културен център на Южен централен район; град с реализиран научен потенциал; град с достойно представени културно наследство и съвременно изкуство; град с динамична, конкурентоспособна икономика, базирана на знанието и новите технологии*;
- **С високо качество на живот** - асоциира се, обединява и осигурява приемственост с действащата визия за развитие на Общината спрямо формулировката – *град, осигуряващ сигурност, привлекателна жизнена среда и високо качество на живот, равнопоставеност и шанс за всички; място, където младите хора виждат своето бъдеще*.

2.3. Визия за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

Визията за развитието на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. дава характеристиките на специфичния потенциал на общината и насоките за бъдещото ѝ развитие. Тя отразява перспективите пред регионалното и пространственото развитие на територията на общината на основата на икономическите и социалните фактори, като отчита възможностите за преодоляване на различията между районните градски територии.

При определянето на визията за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. е приложен **комплексен подход**, като са взети предвид:

- ↪ идентифицираните съществени силни страни, възможности и потенциали за развитие на Община Пловдив в резултат на проведените секторни анализи на територията¹³, както и на база обобщените резултати в SWOT-анализа¹⁴;
- ↪ възгледите, идеите и ключовите думи за дефиниране на визия, цели и приоритети за развитие на Общината за периода 2021-2027 г., изведени от заинтересованите страни по време на проведените тематични фокус групи¹⁵;
- ↪ резултатите от проведеното анкетно проучване сред гражданите¹⁶ и
- ↪ осигуряването на съответствие на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив със стратегическата рамка на европейско, макро-регионално, национално, регионално и местно ниво¹⁷.

На база посочения инструментариум и чрез прилагане на подхода „отдолу-нагоре“, избраната визия за развитието на Община Пловдив до 2027 г. е:

Тя отразява кратко, ясно и фокусирано възгледите, идеите и най-общо представата на заинтересованите страни на територията (гражданите, бизнеса, институциите/организациите и публичната администрация), за желаното състояние и очаквания прогрес спрямо икономиката, физическата среда и обществените отношения. Избраната визия представя действителните потребности на жителите на града за развитие на

¹³ Представени в ЧАСТ I. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЪОТВЕТНАТА ОБЩИНА на ПИРО

¹⁴ Представени в РАЗДЕЛ XIV. SWOT-анализ на ПИРО

¹⁵ Представен Доклад с анализ на резултатите от работата със заинтересованите страни – проведени тематични фокус групи (Приложение № III.7.)

¹⁶ Представен Доклад на резултатите от проведено анкетно проучване за оценка на предложението за визия, цели и приоритети при подготовката на План за интегрирано развитие на община Пловдив за периода 2021 – 2027 г (пето анкетно проучване) – Приложение № III.5.

¹⁷ Представени по-горе в т. 2.2. на ЧАСТ II. на ПИРО

ключови икономически и социални сектори, както и тяхното желание за пространствена и естетическа промяна в жизнената среда, водеща до повишаване качеството на живот. Тя очертава стратегическите цели и приоритети на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. и по този начин осъществява взаимнообвързаност и подкрепя на аргументацията за обособяването и приоритизирането на зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие), където предвидените мерки и бъдещите интервенции ще донесат най-голяма възвръщаемост на вложените средства и оптимално устойчиви ползи за обществото.

В резултат на приложени комплексен подход при дефинирането на визията за развитие на Общината за периода 2021-2027 г., тя може да бъде определена като **постижима и реалистична**. Тя е в съответствие със стратегическата рамка на европейско, макро-регионално, национално, регионално и местно ниво; осигурено е гражданското участие в процеса на формулиране и разработване на местната политика чрез изпълнение на набор от подходящи мерки и действия, от където, е приложен и подхода „отдолу-нагоре“; базирана е на проведени секторни анализи и SWOT-анализ, и на последно, но не и по значение място, осигурява приемственост с предходната визия за развитие на Общината за периода 2014-2020 г., историята и вековните традиции на град Пловдив. Визията очертава най-широката рамка в която ще се насочат усилията за развитието на Община Пловдив в периода 2021-2027 г., а именно: *развитие на Община-град Пловдив и утвърждаването ѝ като МЕЖДУНАРОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ И КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР С ВИСОКО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ.*

2.4. Цели и приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

Приложеният при определянето на визията за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. **комплексен подход** паралелно е приложен и при определянето на стратегическите цели и приоритети, таргетиращи за постигането ѝ, като са взети предвид:

- ↪ идентифицираните съществени силни страни, възможности и потенциали за развитие на Общината в резултат на проведените секторни анализи на територията и SWOT-анализа;
- ↪ възгледите, идеите и ключовите думи за дефиниране на цели и приоритети за развитие на Общината за периода 2021-2027 г., изведени от заинтересованите страни по време на проведените тематични фокус групи чрез прилагане на интерактивен подход и изпълнение на задачата **Дърво на проблемите**¹⁸;
- ↪ апробиране на резултатите чрез прилагане на **подхода „отдолу-нагоре“** в работата със заинтересованите страни и провеждане на анкетно проучване сред гражданите¹⁹;

¹⁸ Представен Доклад с резултатите от работата със заинтересованите страни – проведени тематични фокус групи (Приложение № III.7).

¹⁹ Представен Доклад на резултатите от проведено анкетно проучване за оценка на предложението за визия, цели и приоритети при подготовката на План за интегрирано развитие на община Пловдив за периода 2021 – 2027 г (пето анкетно проучване) – Приложение № III.5.

↗ осигуряване на съответствие при определянето на целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. със стратегическата рамка на европейско, макро-регионално, национално, регионално и местно ниво²⁰.

В допълнение, при планирането на регионалното и пространственото развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. е използван и **интегриран подход**, при който целите и приоритетите са съгласувани и предвиждат взаимодействието с факторите, условията и потенциала за специфичното развитие на общината, районирането на града и отделните сектори (индустрия, транспорт, екологична инфраструктура, образование, хуманно здравеопазване и социална работа, туризъм, в частност, базиран на културно-историческото наследство и други релевантни), залегнали в устройствения план за развитие на територията.

Като резултат от приложените комплексен и интегриран подходи, в т.ч. и работата със заинтересованите страни при подготовката на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г., изведените **три стратегически цели и шест стратегически приоритета** (по два приоритета, релевантни към всяка цел) за развитието на града са представени в следната схема:

Подредбата и последователността на стратегическите цели са определени на база степенуването им от гражданите по степен на релевантност/съответствие към избраната визия за развитие на града, и класирането им по значимост сред пет предложени дефиниции на стратегически цели. Същевременно, определянето на дадена стратегическа цел като първа или трета не определя приоритетността на целта спрямо реализацията ѝ, нито степента ѝ на принос към местното развитие на обществото и икономиката. И трите стратегически цели, включително стратегическите приоритети по тях, са определени **с еднаква тежест и релевантност** спрямо желаната посока на развитие на града, очертавайки и допринасяйки към различните сфери и прояви, както на икономически, така и на социален местен просперитет. Оттук, и трите стратегически цели в интегритета и единството си, прилагайки холистичен подход, при реализация на

²⁰ Представени по-горе в т. 2.2. на ЧАСТ II. на ПИРО.

определените по всяка от тях по два стратегически приоритета, ведно с предвидените по тях мерки съвкупно ще допринесат за достигане до желаната визия за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. - **МЕЖДУНАРОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ И КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР С ВИСОКО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ.**

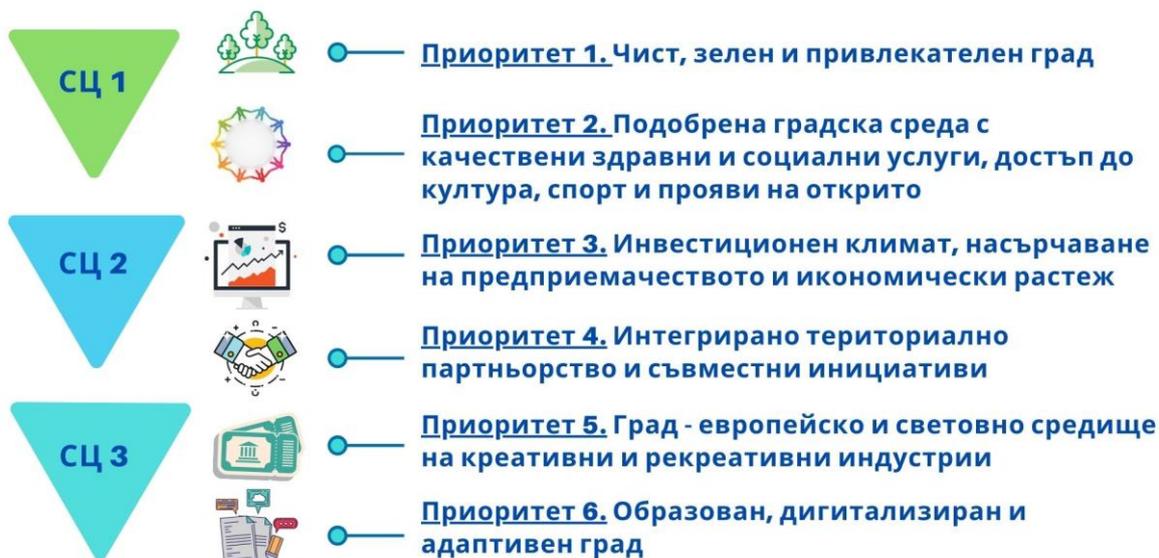
В допълнение, в резултат на осъществена предварителна оценка на ПИРО на община Пловдив за периода 2021-2027 г. и отправени препоръки, с оглед прецизиране и по-голяма обвързаност между формулировките на съответните стратегически цели и приоритети по тях, частично са преформулирани първите две стратегически цели в посока допълване на текстове, и по-конкретно: Стратегическа цел №1 е дефинирана като „Подобряване на жизнената среда - чистотата, поддържане и реновиране на обществените пространства и зелените площи в града, справяне с екологичните предизвикателства пред Общината, прилагане принципите на кръговата икономика и предоставяне на съвременни качествени услуги за населението“, а Стратегическа цел №2 – „Подобряване условията за създаване на заетост, устойчиви работни места и кариерно развитие, насърчаване на социалната ангажираност и равнопоставеност чрез съвместни партньорски инициативи за икономически и регионален напредък (в посока развитие на града и региона)“. Промени по формулировката на стратегическа цел №3 не са препоръчани в Доклада от предварителната оценка на ПИРО на община Пловдив за периода 2021-2027 г.

Горе-изложената взаимнообвързаност между визията, целите и приоритетите за развитие на община Пловдив за периода 2021-2027г. визуално е представено в следващите две схеми:

Визия, цели и приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

Приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

В резултат на приложения комплексен подход при определянето на стратегическите цели и приоритети за развитието на Община Пловдив в периода 2021-2027 г., и по конкретно, при отчитане на резултатите от проведените секторни анализи на територията и SWOT-анализа, същите са определени така, че да отразяват в оптимална степен идентифицираните местни съществени силни страни, възможности и потенциали за развитие на Общината, както и да се съсредоточават върху решаването на конкретни проблеми на общината, която корелация е представена в следващата Таблица 2.4.1.

Таблица 2.4.1. Корелация между определените стратегически цели и приоритети за развитие на Община Пловдив в периода 2021-2027 г., местните потенциали за развитие и решаването на конкретни проблеми на Общината

Стратегическа цел	Приоритет	Местни потенциали за развитие на Община-град Пловдив	Решаване на конкретни проблеми на Общината
Стратегическа цел 1 <i>„Подобряване на жизнената среда - чистотата, поддържане и реновиране на обществените пространства и зелените площи в града, справяне с екологичните предизвикателства пред Общината, прилагане принципите на кръговата икономика и предоставяне на съвременни качествени услуги за населението“</i>	Приоритет 1 <i>„Чист, зелен и привлекателен град“</i>	Развитие на град Пловдив като чист, зелен и привлекателен град, и в частност чрез: - развитие на град Пловдив като град с чист въздух и ниски въглеродни емисии (чрез интервенциите в Мярка 1.1.); - развитие на град Пловдив като град с опазено многообразие на местното биологично разнообразие и екосистеми (чрез интервенциите в Мярка 1.2.); - развитие на град Пловдив като устойчиво развиващ се град чрез устойчиво управление на водните ресурси, интервенции срещу климатичните промени, устойчиво управление на отпадъците и кръгова и ниско въглеродна икономика (чрез интервенциите в Мярка 1.3, Мярка 1.4., Мярка 1.5 и Мярка 1.6).	Проблеми, релевантни към околната среда, и в частност, към: - качеството на атмосферния въздух в града, - биологичното разнообразие и екосистемите в града, в т.ч. защитените територии и защитените зони от Националната екологична мрежа (НЕМ)/Натура 2000, - опазването и устойчивото управление на водните ресурси, - смекчаване и адаптация към климатичните промени, - устойчивото управление на отпадъците, - преминаването към кръгова и нисковъглеродна икономика.

Стратегическа цел 1 <i>„Подобряване на жизнената среда - чистотата, поддържане и реновиране на обществените пространства и зелените площи в града, справяне с екологичните предизвикателства пред Общината, прилагане принципите на кръговата икономика и предоставяне на съвременни качествени услуги за населението“</i>	Приоритет 2 <i>„Подобрена градска среда с качествени здравни и социални услуги, достъп до култура, спорт и прояви на открито“</i>	Развитие на град Пловдив като достъпен за всички, с осигурен равен достъп до възможности и услуги за населението, вкл. здравни и социални услуги, достъп до култура, спорт и прояви на открито, и в частност: - развитие на град Пловдив като достъпен за всички, с осигурен равен достъп до възможности и здравни услуги за населението (чрез интервенциите в Мярка 2.1.); - развитие на град Пловдив като достъпен за всички, с осигурен равен достъп до възможности и социални услуги за населението, включително за групите в риск и уязвимите малцинствени групи (чрез интервенциите в Мярка 2.2.); - развитие на града като достъпен за всички, с осигурен равен достъп до възможности за практикуване на спорт и физическа активност, вкл. за превенция на здравето (чрез интервенциите в Мярка 2.3.); - развитие на града като оптимално достъпен, пространствено свързан между районите си и с привлекателна среда, осигуряваща	Проблеми, релевантни към предоставянето на населението на съвременни и качествени публични услуги, и в частност, към: - предоставянето на населението на съвременни и качествени здравни и социални услуги, спорт, рекреация (отдых) и прояви на открито, - подобряване достъпа и пространствената свързаност в градска среда чрез съответните идентифицирани проблеми и необходимите за решаването им интервенции в пътна и улична мрежа, изграждане на нови пътни връзки и кръстовища, изграждане на мрежа от паркинги, облагородяване на междублокови пространства и обновяване на детски площадки.

		благоденствие на населението (чрез интервенциите в Мярка 2.4.)	
Стратегическа цел 2 <i>„Подобряване условията за създаване на заетост, устойчиви работни места и кариерно развитие, насърчаване на социалната ангажираност и равнопоставеност чрез съвместни партньорски инициативи за икономически и регионален напредък (в посока развитие на града и региона)“</i>	Приоритет 3 <i>„Инвестиционен климат, насърчаване на предприемачеството и икономически растеж“</i>	Развитие на град Пловдив като иновативен, високотехнологичен притегателен център за инвестиции и реализиране на бизнес инициативи , и в частност чрез: - икономически растеж и подобряване на инвестиционния климат в Община Пловдив (чрез интервенциите в Мярка 3.1.); - развитие на град Пловдив като притегателен център за стартиращи предприятия и реализиране на бизнес инициативи (чрез интервенциите в Мярка 3.2)	Проблеми, релевантни към относително бавния темп на иновативна и интелигентна икономическа трансформация, включително цифрова трансформация на местната икономика, и в частност, към: - дигитализацията на местната икономика, - НИРД и иновациите, насочени към местен икономически растеж и подобряване на инвестиционния климат, - проблеми, свързани с развитието и интернационализацията на местната предприемаческа екосистема.
Стратегическа цел 2 <i>Подобряване условията за създаване на заетост, устойчиви работни места и кариерно развитие, насърчаване на социалната ангажираност и равнопоставеност чрез съвместни партньорски инициативи за</i>	Приоритет 4 <i>„Интегрирано териториално партньорство и съвместни инициативи“</i>	Развитие на град Пловдив като регионален лидер по линия на икономическо развитие, инвестиционен и бизнес климат на базата на оползотворените местни потенциали и ресурси , и в частност чрез реализиране на интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) за: - подобряване транспортната свързаност с агломерационния център на ниво 2 в подкрепа на	Решаване на общи проблеми на регионално и национално ниво, и в частност, по линия на: - транспортна свързаност и достъпност; - трудова миграция, разширяване границите на града и жилищна политика; - терени, бизнес зони и икономически потенциал за развитие, включително чрез трансфер на технологии в посока реализиране на НИРД и иновации; - регионален брандинг на целогодишна 4-сезонна туристическа дестинация с висока

<i>икономически и регионален напредък (в посока развитие на града и региона)“</i>		икономическото развитие и трудовата миграция в региона (чрез интервенциите в Мярка 4.1.); - осигуряване на интермодална свързаност с национално значение (чрез интервенциите в Мярка 4.2); - оползотворяване на туристическия потенциал на ниво – регион на базата на българската архитектура и занаятчийство, античното наследство, както и османските бани в България (чрез интервенциите в Мярка 4.3.); - оползотворяване на икономическия и иновационен потенциал на ниво – регион чрез трансфер на технологии в посока развитие на НИРД и иновации, както и чрез съвместни инициативи в сферата на образованието за повишаване на капацитета в посока предоставяне на съвременни, иновативни образователни услуги, отговарящи на търсенето на пазара на труда и в подкрепа осигуряването на необходимите човешки ресурси за икономически растеж на ниво -	добавена стойност на интегрирани туристически продукти; - регионално управление на отпадъците с оглед екологична безопасност и регионално управление на водите.

		регион (чрез интервенциите в Мярка 4.4.); - устойчиво оползотворяване на екологичния потенциал и потенциала на природните ресурси на ниво – регион чрез регионално управление на отпадъците и водите (чрез интервенциите в Мярка 4.5. и Мярка 4.6.).	
Стратегическа цел 3 „Постигане на нови хоризонти в образователния процес, чрез оползотворяване на научния потенциал, засилване на дигитализацията, творческите и младежките инициативи с бизнес насоченост“	Приоритет 5 „Град - европейско и световно средище на креативни и рекреативни индустрии“	Развитие на Община Пловдив като световна дестинация за целогодишен културен туризъм, както и утвърждаването ѝ като град - европейско и световно средище на креативни и рекреативни индустрии, и в частност чрез: - развитие на град Пловдив като културен и туристически център (чрез интервенциите в Мярка 5.1.); - развитие на град Пловдив като културен и туристически център, базирано на местния потенциал в лицето на културните, креативните и рекреативни индустрии (чрез интервенциите в Мярка 5.2.).	Проблеми, релевантни към: - устойчивото опазване на културно историческото наследство, историческата градска среда и културното многообразие, - трудностите пред разгръщането на потенциала за развитие на креативните и рекреативни местни индустрии; - идентифицирани заплахи и слаби страни във връзка с развитието на туризма.
Стратегическа цел 3 „Постигане на нови хоризонти в	Приоритет 6 „Образован, дигитализиран и адаптивен град“	Развитие на град Пловдив като град на високообразовани хора, с кадри - в адекватен отговор на нуждите на	Проблеми, релевантни към предоставянето на качествено предучилищно и училищно

<i>образователния процес, чрез оползотворяване на научния потенциал, засилване на дигитализацията, творческите и младежките инициативи с бизнес насоченост“</i>		бизнеса - към постигане на нови хоризонти в образователния процес, и в частност чрез: - развитие на град Пловдив като град на образовано подрастващо население чрез постигане на нови хоризонти в предучилищния образователен процес (чрез интервенциите в Мярка 6.1); - развитието на град Пловдив като град на високообразовани хора, с кадри - в адекватен отговор на нуждите на бизнеса - към постигане на нови хоризонти в училищния образователен процес (чрез интервенциите в Мярка 6.2)	образование на територията на града, и в частност: - необходимост от изграждане на нови сгради за детски градини, както и осигуряване на достъпна среда, професионални и STEM кабинети с прилежащо оборудване, зони за отдих, физическа активност и културни прояви в местните институции от системата на предучилищното образование; - необходимост от нови институции в системата на училищното образование на Общината за предоставяне на съвременни и иновативни образователни услуги в съответствие с нуждите на пазара на труда; - идентифицирани нужди от ремонт и реконструкция на НУ, ОУ, СУ и ЦПРЛ на територията на Община Пловдив; - идентифицирани нужди от преустройство и оборудване на ОУ, СУ и ЦПРЛ на територията на Общината за осигуряване на достъпна среда, професионални и STEM кабинети с прилежащо оборудване, зони за отдих и/или физическа активност и културни прояви.

2.5. Верига на релевантността и нива за реализиране на целите и приоритетите за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

Достигането до желаните визия, цели и приоритети за развитие на град Пловдив в периода до 2027 г. е планирано да се осъществи чрез комплекс от съотносими мерки с предвидени по всяка от тях конкретни интервенции и дейности под формата на комплекси/групи от проекти, които посредством интегритета и съвкупността си при реализация ще допринесат към таргетираното чрез съответната мярка, реферираща към даден приоритет, а оттам и към постигането на съответната стратегическа цел на ПИРО. Описаното, представено във верига на релевантността има следния вид:

Мерките и интервенциите, по териториален признак, е предвидено да бъдат изпълнени в обособените Зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие)²¹.

За достигане до желаната визия за развитие на града в периода 2021-2027 г. чрез определените три стратегически цели условно в структурата на програмата за реализация на ПИРО са обособени **три различни нива**, а именно:

- **На стратегическо ниво** – за постигането на стратегическите цели са определени конкретни стратегически приоритети – по два приоритета, релевантни към съответната цел;
- **На тактическо ниво** – за реализация на съответните приоритети са определени конкретни мерки, съставляващи цялостен комплекс, посредством интегритета и

²¹ Дефинирани в ЧАСТ IV. на ПИРО

съвкупността, на който, ще бъде постигнат съществен принос към таргетираното в съответния приоритет, а оттам и стратегическа цел;

- ☞ **На оперативно ниво** – за всяка мярка са предвидени конкретни интервенции и дейности под формата на комплекси/групи от проекти, които посредством интегритета и съвкупността си при реализация ще допринесат към таргетираното чрез съответната мярка, а оттам и приоритет и стратегическа цел.

На тази основа, за постигането на всяка от определените три стратегически цели за развитие на Общината за периода 2021-2027 г., по всяка от които са обособени по два стратегически приоритета, за всеки един от тях е предвиден релевантен комплекс от мерки на тактическо ниво, включващ конкретни интервенции и дейности за постигането им, съотносими към отделни групи проекти на оперативно ниво.

По време на проведените публични консултации по райони (общо 6 броя за целева група 2 - местен бизнес, образователни институции, културни институции, социални и здравни институции, НПО, и целева група 3 – граждани), в контекста на дефинираните цели и приоритети за развитието на територията в новия програмен период, бяха представени и обосновавателните предложения за мерки и интервенции (комплекси/групи от проекти) към програмата. В резултат на работата със заинтересованите страни и въз основа на подадени заявки за проектна готовност от районните администрации и фишове за проектни идеи от гражданите, местния бизнес, различни организации и неправителствения сектор, дефинираните в Приложение № 1 мерки бяха допълнени с получени конкретни проектни предложения.

2.6. Мерки за реализиране на стратегическите цели и приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

2.6.1. Мерки за реализиране на Стратегическа цел 1 и Приоритети 1 и 2 по нея за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

За Стратегическа цел 1 *„Подобряване на жизнената среда - чистотата, поддържане и реновиране на обществените пространства и зелените площи в града, справяне с екологичните предизвикателства пред Общината, прилагане принципите на кръговата икономика и предоставяне на съвременни качествени услуги за населението“*:

- ✚ по Приоритет 1 *„Чист, зелен и привлекателен град“* са обособени **шест мерки**, съответно насочени към ключови теми, релевантни най-общо към околната среда, и в частност, към качеството на атмосферния въздух в града, биологичното разнообразие и екосистемите в града, в т.ч. защитените територии и защитените зони от Националната екологична мрежа (НЕМ)/Натура 2000, опазването и устойчивото управление на водните ресурси, смекчаване и адаптация към климатичните промени, устойчивото управление на отпадъците, и не на последно място, допринасящи към

преминаване към кръгова и нисковъглеродна икономика. Групирането на мерките по този стратегически приоритет е с оглед осъществяване на положително въздействие и обединяване на интервенции в посока **развитието на град Пловдив като чист, зелен и привлекателен град**. Мерките в Приоритет 1 са обособени, отчитайки наличните съществени силни страни, възможности и потенциал за развитие на Общината, идентифицирани в резултат на проведените секторни анализи, и в частност, с акцент върху изведеното от екологичния анализ²², както и на база обобщените резултати в SWOT-анализа²³;

- ✚ по Приоритет 2 „Подобрена градска среда с качествени здравни и социални услуги, достъп до култура, спорт и прояви на открито“ са обособени **четири мерки**, насочени към ключови теми, релевантни за създаване и надграждане на необходимите предпоставки, условия и инфраструктура за предоставяне на населението на съвременни и качествени публични услуги, в т.ч.: здравни и социални услуги, спорт, рекреация (отдых) и прояви на открито, мерки за подобряване достъпа и пространствената свързаност в градска среда чрез интервенции в пътна и улична мрежа, изграждане на нови пътни връзки и кръстовища, изграждане на мрежа от паркинги, облагородяване на междублокови пространства и обновяване на детски площадки. Всички мерки са с очакван синергичен ефект за постигане на положително въздействие в посока **развитието на град Пловдив като достъпен за всички, с осигурен равен достъп до възможности и услуги за населението, вкл. здравни и социални услуги, достъп до култура, спорт и прояви на открито**. Мерките в Приоритет 2 са обособени, отчитайки наличните съществени силни страни, възможности и потенциал за развитие на Общината, идентифицирани в резултат на проведените секторни анализи, и в частност, с акцент върху изведеното от анализа на социалната сфера, анализа на състоянието и развитието на съществуващата на територията инфраструктура²⁴, както и на база обобщените резултати в SWOT-анализа²⁵.

Посоченото е представено визуално в следната схема:

²² Представен в ЧАСТ I на ПИРО, РАЗДЕЛ VI. Екологично състояние и рискове – условия и предпоставки за развитие на зелена Община Пловдив и Пловдив – балансиран град с повишено качество на живот.

²³ Представен в РАЗДЕЛ XIV. SWOT-анализ

²⁴ Представени в ЧАСТ I на ПИРО, съответно, РАЗДЕЛ IV. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси – условия и предпоставки за развитие на справедлива Община Пловдив и Пловдив – град с равен достъп до услуги и възможности и РАЗДЕЛ V. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията - условия и предпоставки за развитие на свързана Община Пловдив и Пловдив – метрополисен град

²⁵ Представен в РАЗДЕЛ XIV. SWOT-анализ

На тактическо и оперативно ниво, конкретните шест мерки, съставляващи цялостен комплекс, посредством интегритета и съвкупността на който ще бъде постигнат съществен принос към таргетираното в Приоритет 1, а оттам и в постигането на Стратегическа цел 1, са представени визуално в следващите три схеми със съответните идентифицирани, релевантни към всяка мярка конкретни интервенции, източници на финансиране и дейности под формата на групи проекти.

Стратегическа цел 1, Приоритет 1

ПРР-П1, ПОС-П5 „Въздух“, общински бюджет, ФИ, НПВУ

ПОС, ПЗ „Биологично разнообразие“, П5 „Въздух“, общински бюджет, ФИ

В **Мярка 1.1. Подобряване на качеството на атмосферния въздух** са предвидени следните три интервенции, адресирани чрез групи проекти за подобряване на качеството на атмосферния въздух в града, а именно:

- **1.1.1. Проект за Интегриран градски транспорт (ИГТ) на гр. Пловдив** – в интегрирания, хоризонтален проект са предвидени дейности и инвестиции в компоненти на ИГТ, сред които: изграждане и реконструкция на транспортна инфраструктура и зелена инфраструктура покрай основните булеварди, и реконструкция на уличното зелесяване (защитно зелесяване и/или реконструкция на улично зелесяване/зелени клинове); изграждане на мрежа от буферни паркинги и гаражи за оптимизация на автомобилния трафик по линия на ИГТ; доставка на подвижен състав (нови електрически автобуси), ново автобусно депо и инфраструктурата към тях (в т.ч. зарядни станции); Интелигентна транспортна система (ИТС) - Компонент 1 - надграждане на системата за управление и контрол на транспорта и трафика и Компонент 2 - осъвременяване на електронната система за таксуване на пътници в градския транспорт; изграждане на осветление, пешеходни пътеки и велоалеи по протежение на транспортната инфраструктура, част от ИГТ, и допълнителен компонент на ИГТ;
- **1.1.2. Група проекти за намаляване замърсяването на въздуха и въглеродните емисии чрез въвеждане на зони с ниски емисии и осъществяване на мониторинг и контрол на КАВ** - в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции, свързани с въвеждането на зони с ниски емисии на територията на община Пловдив, изграждане на инфраструктура за зареждане на електромобили и повишаване на капацитета на общинската администрация за собствен мониторинг и контрол на КАВ;
- **1.1.3. Група проекти за подобряване на КАВ чрез намаляване на замърсяването от битово отопление** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции за поетапна подмяна на отоплителни уреди на твърдо гориво в домакинствата; въвеждане на финансови стимули за замяна на печките за отопление с екосертифицирани печки и печки на пелети; стимулиране ползването на алтернативни екосъобразни енергийни източници /т.н. зелена енергия/, вкл. и използване на покривните пространства на сградите, и други съотносими.

В **Мярка 1.2. Опазване на биологичното разнообразие и екосистемите** са предвидени две групи интервенции, обединени в две групи проекти, релевантни към опазването на биоразнообразието и екосистемите в града, а оттам и оползотворяване на потенциала им за развитието на града, а именно:

- **1.2.1. Група проекти за опазване на биологичното разнообразие и екосистемите чрез подобро управление на защитените територии и защитените зони от НЕМ /Натура 2000** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции за изпълнение на мерки от Планове за управление на природни забележителности

на територията на града; актуализация на Планове за управление на защитени територии; изпълнение на мерки за подобряване на благоприятния природозащитен статус на видове и местообитания от Националната приоритетна рамка за Натура 2000 на територията на защитените зони в Община Пловдив, и цифровизация и геореферирание на дейности, свързани с управлението на защитени територии и зони от Националната екологична мрежа, и други съотносими;

- **1.2.2. Група проекти за управление на популациите на бездомни животни и съпътстващите здравни и ветеринарни рискове** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции за изграждане на нов общински многоцелеви зоо-комплекс и други съотносими.

Стратегическа цел 1, Приоритет 1

В **Мярка 1.3. Опазване и устойчиво управление на водните ресурси** е предвидена една група проекти, релевантни към опазването и устойчивото управление на водните ресурси, в т.ч. водоснабдителни мрежи и системи, рефлектиращи върху качеството на питейната вода, и канализационни системи, рефлектиращи върху отвеждането и пречистването на отпадъчни и дъждовни води, а оттам и предоставянето на качествени комунални услуги на населението на града, както и опазване на околната среда, а именно:

- **1.3.1. Група проекти за намаляване загубите на питейна вода, съхраняване на водните ресурси и опазване на околната среда** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции за подмяна на водопроводи²⁶, както и дейности и инвестиции за реконструкция на улични канали.

²⁶ Детайлно посочени в Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

В **Мярка 1.4. Интервенции срещу климатичните промени** са предвидени общо три групи интервенции, които условно могат да бъдат обособени в две категории: интервенции, насочени към слекчаване изменението на климата и интервенции за адаптация към изменението на климата. За всяка от двете категории са обособени съответните групи проекти с една обща цел – предприемане на релевантна реакция и действия в посока срещу климатичните изменения за декарбонизация на градската среда, адекватна и оптимизирана енергийна ефективност на сградния фонд, екосистемни решения за изграждане на необходимата зелена инфраструктура, представляваща „белите дробове“ на град Пловдив, както и адекватно управление на риска от наводнения. Интервенциите, включени в Мярка 1.4. са обособени по следния начин:

- **1.4.1. Група проекти за слекчаване изменението на климата чрез въвеждане на мерки за енергийна ефективност** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции за реализиране на проекти за енергийна ефективност на **административни обществени (публични) сгради**, на **специализирани обществени (публични) сгради**²⁷, в т.ч.: сгради от образователната инфраструктура (детски градини и училища); сгради - спортна инфраструктура; сгради - културна инфраструктура; сгради от социалната инфраструктура (вкл. социални домове; комплекси за социални услуги, ЦНСТ и др.); сгради от здравната инфраструктура (вкл. детски ясли); на **жилищни сгради** (еднофамилни и многофамилни); реализиране на проекти за **енергоспестяващо осветление** - рехабилитация и модернизация на системи за външно изкуствено осветление на територията на гр. Пловдив, и други релевантни. В групата проекти 1.4.1. е включена и допълнителна интервенция, в подкрепа и насърчаване на местния бизнес и частната инициатива, която е насочена към реализацията на частни проекти, включително чрез частни инвестиции, за подобряване на енергийната ефективност на **промишлените сгради и/или в промишлените системи**, вкл. мерки за въвеждане на системи за енергиен мениджмънт и системи за мониторинг и контрол на енергопотреблението; проекти за изграждане и експлоатация на инсталации за използване на ВЕИ за собствено потребление; изграждане на партньорства за разработване и прилагане на система от услуги за консултиране на МСП за въвеждане на пакети от енергийно ефективни мерки и оползотворяване на енергия от ВИ, и други съотносими;
- **1.4.2. Група проекти за адаптация към изменението на климата чрез екосистемни решения и изграждане на зелена инфраструктура в Община Пловдив** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции за опазване и доразвиване на уличното озеленяване при реконструкции и изграждане на нова улична мрежа; автоматизация на съществуващите поливни системи, изграждане на нови поливни системи и тръбни кладенци; изграждане, реконструкция и/или доизграждане на паркове и паркови комплекси; изграждане чрез улично залесяване

²⁷ Детайлно посочени в Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

на свързващи зелени връзки; проектиране на нереализирани зелени площи за широко обществено ползване и поэтапната им реализация; завършване и актуализация на паспортизацията на декоративната растителност по райони, изграждане нови алеи и обособени площадки за разхождане на домашни кучета, рехабилитация на съществуващите - подмяна на оборудването, настилката, растителността, маркировката и оградните съоръжения, и други съотносими;

- **1.4.3. Група проекти за адаптация към изменението на климата чрез управление на риска от наводнения** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции за отводняване на подземи, както и мерки за управление на риска от наводнения, базирани върху предвижданията на ПУРН.

В **Мярка 1.5. Устойчиво управление на отпадъците** са предвидени три групи интервенции, разпределени в три групи проекти, насочени най-общо към решаване на местните предизвикателства, свързани с управлението на битовите отпадъци и постигането на устойчивост спрямо този процес, предприемане на релевантни решения относно адекватното оползотворяване на автомобилните гуми, както и към повишаване осведомеността на съответните заинтересовани страни относно възможностите за съотносими, екологосъобразни действия при реализиране на различните процеси в управлението на битовите отпадъци, откъдето и опазване на околната среда. Интервенциите, включени в Мярка 1.5. са обособени по следния начин:

- **1.5.1. Група проекти за устойчиво управление на битовите отпадъци** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции, насочени към разширяване обхвата на системата за разделно събиране на отпадъците в града, своевременно почистване на нерегламентирани сметища, надграждане на системата за събиране и оползотворяване на биологични и биоразградими отпадъци - обхващане на

допълнителни обекти за събиране на зелени биоотпадъци от обществени места, обхващане на обекти, генериращи хранителни отпадъци, внедряване на единна електронна система за управление на отпадъците, и други съотносими.

- **1.5.2. Група проекти за повишаване осведомеността относно възможностите за управление на битовите отпадъци** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции за реализиране на проекти за повишаване на осведомеността, насочени към специфичните целеви групи, към които са адресирани съответните информационни и разяснителни кампании, а именно: *населението на град Пловдив, гражданските организации и НПО сектора, и други релевантни заинтересовани страни* - относно възможностите за управление на битовите отпадъци, с акцент върху сепарирането и преработката им в контекста на кръговата и ниско въглеродна икономика и ефекта от това върху околната среда, включително върху предотвратяването на емисии на парникови газове, в т.ч. намаляване количеството битови отпадъци и чрез компостиране, чрез релевантно поведение на населението за намаляване образуването им, чрез действия на населението за връщането им в повторна употреба, в т.ч. използването им за изработка на друг продукт, и други съотносими.
- **1.5.3. Група проекти за изграждане на съоръжения за оползотворяване на автомобилни гуми** - в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции, насочени към третирането на излезлите от употреба автомобилни гуми, които са източник на сериозно замърсяване на околната среда, в т.ч.: събирането, транспортирането, съхраняването, оползотворяването или обезвреждането на излезли от употреба гуми, включително целите за регенерирането и/или рециклирането и/или оползотворяването им в съответствие с Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (в сила от 25.09.2012 г., приета с ПМС № 221 от 14.09.2012 г., изм. и доп. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2021г.).

В **Мярка 1.6. Кръгова и ниско въглеродна икономика** са предвидени две групи интервенции, разпределени в две групи проекти с обща насоченост – постигане на *индустриална и устойчива икономическа трансформация*, включително енергийна, кръгова и нисковъглеродна трансформация, а оттам и справяне с част от екологичните предизвикателства пред града. Мярката обхваща дейности в посока надграждане на интелигентна, технологична и инвестиционна среда за развитие на иновативна Община Пловдив чрез бизнес развитие, в т.ч. технологична модернизация и трансформация; чист енергиен преход на местната индустрия, зелени инвестиции, кръгова и нисковъглеродна икономика; повишаване на осведомеността, информационни и разяснителни кампании сред представители на местния бизнес, и други релевантни, обособени в следните групи проекти:

- **1.6.1. Група проекти за чист енергиен преход на местната индустрия, зелени инвестиции, кръгова и нисковъглеродна икономика** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции, които в основната си част са в подкрепа и насърчаване на местния бизнес и частната инициатива, и са насочени към

реализацията на частни проекти за управление на промишлени отпадъци за целите на кръговата и ниско въглеродната икономика, и предотвратяване на емисиите на парникови газове, в т.ч.: реализиране на дейности за рециклиране на отпадъци от производствена дейност чрез създаване на предпоставки за разделно събиране и/или предварително третиране на същите; създаване на партньорства между релевантни заинтересовани страни за постигане на промишлена симбиоза; реализиране на проекти за зелени инвестиции, вкл. стартиране на производство на зелени продукти (стоки и услуги); реализиране на проекти за преход на местната икономика към кръгова и нисковъглеродна чрез дейности в областта на проектирането на продуктите и производствените процеси, в т.ч. по-ефективно използване в производството на природните ресурси; увеличаване на трайността, възможностите за поправка, модернизиране или повторна употреба на продуктите; намаляване на съдържанието на опасни вещества в материалите и продуктите през целия им жизнен цикъл; удължаване използването на продуктите, и други съотносими.

- **1.6.2. Група проекти за повишаване осведомеността за кръговата и ниско въглеродна икономика** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции за реализиране на проекти за повишаване на осведомеността, насочени към специфичните целеви групи, към които са адресирани съответните информационни и разяснителни кампании, а именно: *представители на местния бизнес – съвкупно и браншово* (в частност, сред представители на предприятия, осъществяващи основна и/или допълнителна икономическа дейност, попадаща в някой от кодовете от Сектор С "Преработваща промишленост" съгласно НКИД-2008) - относно възможностите за управление на отпадъците, генерирани от промишлената им дейност в посока кръгова и ниско въглеродна икономика и ресурсна ефективност, и ефекта от това върху околната среда, включително върху предотвратяването на емисии на парникови газове с цел промяна на поведението на местния бизнес в посока кръгова и ниско въглеродна икономика, подобряване на ресурсната ефективност и насърчаване воденето на еко-политики от същия.

На тактическо и оперативен ниво, конкретните четири мерки, съставляващи цялостен интегриран комплекс за постигане на съществен принос към таргетираното в Приоритет 2 *"Подобрена градска среда с качествени здравни и социални услуги, достъп до култура, спорт и прояви на открито"*, а оттам и в постигането на Стратегическа цел 1, са представени визуално в следващите две схеми със съответните идентифицирани, релевантни към всяка мярка конкретни интервенции, източници на финансиране и дейности под формата на групи проекти:

Стратегическа цел 1, **Приоритет 2**

В **Мярка 2.1. Инвестиции в здравна инфраструктура и предоставяне на съвременни и качествени здравни услуги** са предвидени три групи интервенции, обединени в три групи проекти, релевантни към развитието на местната здравна инфраструктура и превръщането ѝ в съвременна, ресурсно-обезпечена и конкурентоспособна такава, за предоставяне на иновативни здравни услуги на населението, включително чрез създаване на нови здравни заведения и чрез реализиране на мерки за превенция на здравето в Община Пловдив. Интервенциите са съотнесени към Мярка 2.1 с оглед прякото им рефлектиране върху качеството и иновативността в предоставянето на публични услуги в областта на здравеопазването, а оттам и **развитието на град Пловдив като достъпен за всички, с осигурен равен достъп до възможности и здравни услуги за населението**. Описаните интервенции в мярката са обособени по следния начин:

- **2.1.1. Група проекти за ремонт, реконструкция и оборудване на здравна инфраструктура** – предвидени са дейности и инвестиции за ремонт, реконструкция и оборудване на многопрофилни болници за активно лечение; на специализирани болници за активно лечение; на диагностично-консултативни центрове; на медицински заведения за извънболнична помощ; на инфраструктура за осигуряване на съвременни, адекватни и качествени услуги в областта на детското здраве, в т.ч. инвестиции в детски ясли и детски кухни по райони, и в здравни кабинети в училища и детски градини по райони²⁸;
- **2.1.2. Група проекти за създаване на нови здравни заведения за предоставяне на иновативни здравни услуги** – предвидени са дейности и инвестиции за реализацията на проекти за създаване на нови здравни заведения с цел предоставяне

²⁸ Детайлно посочени в Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

на съвременни и иновативни здравни услуги на населението, в т.ч. за предоставяне на продължителни и палиативни грижи; за адекватни здравни услуги в областта на детското здраве и развитие, както и в областта на спортната медицина и възстановяване, и други съотносими;

- **2.1.3. Допълнителен комплекс от съпътстващи проекти за превенция на здравето в Община Пловдив** – предвидени са дейности и инвестиции, насочени към създаването на необходимите условия за здраве за всички през целия живот, пълноценно използване на възможностите на ИКТ за подобряване на достъпа до качествени консултации и здравна помощ, създаване на мобилни екипи, преодоляване на негативни тенденции в здравния статус на младото население (чрез програми за подобряване здравния статус на учениците, в т.ч. профилактични прегледи, медицинско обезпечаване, превенция и информационни кампании), осигуряване на подходящи условия при провеждане на спортни и спортно-оздравителни мероприятия, и други съотносими.

В **Мярка 2.2. Инвестиции в социална инфраструктура и предоставяне на адекватни и качествени социални услуги** са предвидени две групи интервенции в посока развитие на нови социални услуги за нуждите на групите в риск на територията на Общината, както и за създаване на нова социална инфраструктура и предоставяне на социални услуги на уязвими малцинствени групи, рефлектиращи пряко върху съвременното и качествено предоставяне на публични услуги в социалната сфера и човешкото развитие, а оттам и върху **развитието на град Пловдив като достъпен за всички, с осигурен равен достъп до възможности и социални услуги за населението, включително за групите в риск и уязвимите малцинствени групи**. Описаните интервенции в Мярка 2.2. са обособени по следния начин:

- **2.2.1. Група проекти за интервенции в социална инфраструктура и развитие на нови социални услуги за нуждите на групите в риск** – предвидени са дейности и инвестиции за подобряване предоставянето на социални услуги и развитие на нови, иновативни социални услуги в Община Пловдив чрез дейности за обучение и развитие на кадри; реформиране на Домовете за стари хора; разширяване на мрежата от услуги за ранно детско развитие; подкрепа на членове на разширеното семейство, полагащи грижи за деца, чиито родители живеят и работят извън страната; подкрепа за процеса по предоставяне на превантивни и подкрепящи услуги в общността за деца и младежи; прилагане на интегриран подход при структуриране на социалните услуги за възрастни – развитие на медико-социални услуги;
- **2.2.2. Група проекти за създаване на нова социална инфраструктура и предоставяне на социални услуги на уязвими, малцинствени групи** – предвидени са дейности и инвестиции, насочени към интеграцията на малцинствени групи, в т.ч. ромската интеграция, чрез прилагане на различни мерки и подходи, и изпълнение на релевантни действия, свързани със създаването на необходимите

предпоставки и условия за реализиране на интеграционния процес, включително чрез създаване на нова социална инфраструктура, и други съотносими.

Стратегическа цел 1, **Приоритет 2**

В **Мярка 2.3. *Инвестиции в спортна инфраструктура и предоставяне на съвременни и качествени услуги в сферата на спорта и физическата активност*** е предвидена група проекти, релевантни към развитието на местната спортна инфраструктура и превръщането ѝ в съвременна, ресурсно-обезпечена и конкурентоспособна такава, за предоставяне на качествени и адекватни, спрямо идентифицираните нужди на населението и търсенето услуги в сферата на спорта и физическата активност, чрез изграждане на нова и интервенции върху съществуваща спортна инфраструктура. Интервенциите са съотнесени към Мярка 2.3 по следния начин, с оглед прякото им рефлектиране върху съвременното и качествено предоставяне на публични услуги в сферата на спорта и физическата активност на различните възрастови групи от населението на град Пловдив, а оттам и върху **развитието на града като достъпен за всички, с осигурен равен достъп до възможности за практикуване на спорт и физическа активност, вкл. за превенция на здравето:**

- **2.3.1. Група проекти за реконструкция и изграждане на спортни паркове и съоръжения** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции в множество обекти от спортната инфраструктура в града, в т.ч.: изграждане на обекти - нова спортна инфраструктура, интервенции върху обекти от съществуващата в града спортна инфраструктура, както и интервенции по спортни площадки за масов спорт в междублокови пространства²⁹.

²⁹ Детайлно посочени в Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

В **Мярка 2.4. Подобрена градска среда с осигурен достъп и пространствена свързаност** са предвидени четири групи интервенции, обединени в четири комплекса от проекти, релевантни към подобряването на градската среда и осигуряването на достъпността и пространствената ѝ свързаност чрез реконструкция на пътна и улична мрежа в градска среда, изграждане на нови пътни връзки и кръстовища, изграждане на мрежа от паркинги (извън обхвата на ИГТ), облагородяване на междублокови пространства и обновяване на детски площадки. Интервенциите са съотнесени към Мярка 2.4 с оглед прякото им рефлектиране върху подобряването на средата и достъпа до различни обекти (в т.ч. обекти от културна, образователна, социална, спортна, здравна и специализирана инфраструктура), както и пространствената свързаност в град Пловдив, а оттам и върху **развитието на града като оптимално достъпен, пространствено свързан между районите си и с привлекателна среда, осигуряваща благоденствие на населението.** Интервенциите в Мярка 2.4. са обособени по следния начин:

- **2.4.1. Група проекти за реконструкция на пътна и улична мрежа в градска среда** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции в множество обекти от пътната и улична мрежа на град Пловдив, включително основен ремонт и разширение на ключови пътни артерии за оптимизиране на тапите и задръстванията при придвижване с МПС в границите на града; реконструкция и благоустрояване на улици; реконструкция и модернизация на пътни съоръжения, и други съотносими³⁰;
- **2.4.2. Група проекти за изграждане на нови пътни връзки и кръстовища** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции в редица обекти за изграждане на нови пътни връзки и кръстовища като част и допълнение/надграждане на пътната и улична мрежа на град Пловдив, включително чрез изграждане на транспортни възли и пробиви, нови улици и булеварди, нови пътни връзки и кръстовища, нови подлези, и други съотносими³¹;
- **2.4.3. Група проекти за изграждане на мрежа от паркинги за подобряване на достъпа до градска среда** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции в редица обекти за изграждане на мрежа от открити паркинги, които са извън обхвата на ИГТ, с цел подобряване на достъпа до градска среда и решаване на предизвикателствата пред развитието на града, произтичащи от недостига на места за паркиране на МПС;
- **2.4.4. Група проекти за облагородяване на междублокови пространства и обновяване на детски площадки за подобряване на градската среда** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции в редица обекти за облагородяване на междублокови пространства в границите на града, както и такива

³⁰ Детайлно посочени в Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

³¹ Детайлно посочени в Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

за обновяване и реконструкция на множество детски площадки, включително и площадки за игра на деца от 3 г. до 12 г.³².

2.6.2. Мерки за реализиране на Стратегическа цел 2 и Приоритети 3 и 4 по нея за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

За Стратегическа цел 2 *„Подобряване условията за създаване на заетост, устойчиви работни места и кариерно развитие, насърчаване на социалната ангажираност и равнопоставеност чрез съвместни партньорски инициативи за икономически и регионален напредък (в посока развитие на града и региона)“*:

- ✚ по Приоритет 3 *„Инвестиционен климат, насърчаване на предприемачеството и икономически растеж“* са обособени **две мерки**, съответно насочени към ключови теми, релевантни най-общо към иновативната и интелигентна икономическа трансформация, включително цифрова трансформация на местната икономика, и в частност, към дигитализацията, НИРД и иновациите с цел икономически растеж и подобряване на инвестиционния климат, както и с оглед развитието и интернационализацията на местната предприемаческа екосистема. Обособяването на двете мерки по Приоритет 3 е с оглед положително въздействие и обединяване на интервенции в посока **развитието на град Пловдив като иновативен, високотехнологичен притегателен център за инвестиции и реализиране на бизнес инициативи**. Мерките в Приоритет 3 са обособени на база наличните съществени силни страни, възможности и потенциал за развитие на Общината, идентифицирани в резултат на проведените секторни анализи, и в частност с акцент върху изведеното от социално-икономическия анализ³³, както и на база обобщените резултати в SWOT-анализа;
- ✚ по Приоритет 4 *„Интегрирано териториално партньорство и съвместни инициативи“* са обособени **шест мерки**, съответно насочени към ключови теми, релевантни към създаване на партньорства за решаване на общи проблеми на регионално и национално ниво, в т.ч. по линия на транспортна свързаност и достъпност; трудова миграция, разширяване границите на града и жилищна политика; терени, бизнес зони и икономически потенциал за развитие, включително чрез трансфер на технологии в посока реализиране на НИРД и иновации; регионален брандинг на целогодишна 4-сезонна туристическа дестинация с висока добавена стойност на интегрирани туристически продукти; по линия на регионално управление на отпадъците с оглед екологична безопасност и по линия на регионално управление на водите. Обособяването на шестте мерки по Приоритет 4 е с оглед положително въздействие и обединяване на интервенции в посока **развитието на**

³² Детайлно посочени в Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

³³ Представен в ЧАСТ I на ПИРО, РАЗДЕЛ III. *Състояние на местната икономика – условия и предпоставки за осигуряване и надграждане на интелигентна, технологична и инвестиционна среда за развитие на иновативна Община Пловдив и Пловдив – град на бъдещето.*

град Пловдив като регионален лидер по линия на икономическо развитие, инвестиционен и бизнес климат на базата на оползотворените местни потенциали и ресурси. Мерките в Приоритет 4 са обособени, отчитайки наличните съществени силни страни, възможности и потенциал за развитие на Общината, идентифицирани в резултат на проведените секторни анализи и обобщените резултати в SWOT-анализа, с акцент върху изведеното от териториалния анализ спрямо съседни на Общината територии и влиянието на големите инфраструктурни проекти с регионално и национално значение³⁴.

Посоченото е представено визуално в следната схема:

На тактическо и оперативнo ниво, конкретните две мерки, съставляващи цялостен комплекс, посредством интегритета и съвкупността, на който ще бъде постигнат съществен принос към таргетираното в Приоритет 3, а оттам и в постигането на Стратегическа цел 2, са представени визуално в следващата схема със съответните идентифицирани, релевантни към всяка мярка конкретни интервенции, източници на финансиране и дейности под формата на група проекти:

³⁴ Представени в ЧАСТ I на ПИРО, съответно, РАЗДЕЛ XI. Анализ на връзката на общината със съседните територии извън административните ѝ граници и РАЗДЕЛ XII. Влияние на големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение.

Стратегическа цел 2, Приоритет 3

В **Мярка 3.1. Дигитализация, НИРД и иновации за икономически растеж и подобряване на инвестиционния климат** са предвидени три групи интервенции, обединени в три групи проекти, насочени към *иновативната и интелигентна икономическа трансформация, включително цифрова трансформация на местната икономика*, и в частност към изграждане и развитие на ключови звена на местната научно-изследователска и иновационна екосистема, и технологична трансформация на местната икономика, а оттам – допринасящи за **икономически растеж и подобряване на инвестиционния климат в Община Пловдив**. Интервенциите в Мярка 3.1. са обособени по следния начин:

- **3.1.1. Група проекти за изграждане и развитие на ключови звена на местната научно-изследователска и иновационна екосистема** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции в изграждането на нови лаборатории по линия на НИРД; в подобряване на екологичната и агро-екологична инфраструктура на Общината; изграждане на ключови научно-изследователски и иновационна звена в сферата на медицинските науки, общественото здраве, фармацията и денталната медицина; в областта на дигиталните здравни технологии, както и в областта на сигурността и икономиката; проекти на местни организации-носители на научен капацитет и ноу-хау, включени в Националната пътна карта за научна инфраструктура 2020-2027 г., и други съотносими;
- **3.1.2. Група проекти за дигитална трансформация на местната икономика** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции, насочени основно към дигитализацията на процесите в Община Пловдив с цел оптимизация предоставянето на електронни административни услуги (ЕАУ) на граждани и бизнес с оглед подготовка и насърчаване на дигиталната трансформация, и подобряване на инвестиционния климат, чрез надграждане на електронните системи и услуги, и завършване на процеса по преминаване към електронна

община, включително за създаване на релевантни предпоставки за обмен на данни и дигитализация на местната икономика. В групата проекти са предвидени също така и дейности, които в основната си част са в подкрепа и насърчаване на местния бизнес и частната инициатива, и са насочени към реализацията на частни проекти, включително такива за дигитализация на местната икономика чрез внедряване на технологии от Индустрия 4.0 в предприятията, осъществяващи приоритетни икономически дейности, идентифицирани и изведени в Националната стратегия за малки и средни предприятия (НСМСП) 2021-2027г., в т.ч. чрез въвеждане на стандарти в областта на Индустрия 4.0; инвестиции за въвеждане на цифрови технологии, софтуер, цифрови приложения и прилагане на подходящи процеси за киберсигурност и поверителност на данните в предприятията и/или в публичния сектор; повишаване на дигиталните умения на персонала във връзка с въведените технологии от Индустрия 4.0., в т.ч. облачно обучение; придобиване и/или повишаване на цифрови и технологични умения на населението, като част от компетентностите свързани с бъдещето на труда, и други съотнесими;

- **3.1.3. Група проекти за технологична трансформация на местната икономика** - в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции, насочени към технологична трансформация на местната икономика, включително чрез производствени инвестиции с цел повишаване на производствен капацитет и/или диверсификация на дейността, и други съотнесими. Предвидените в групата проекти, по аналог на част от тези в група 3.1.2, са включени в програмата за реализация на ПИРО-Пловдив с оглед подкрепа и насърчаване на местния бизнес и частната инициатива за реализиране на адекватна технологична трансформация, като са насочени основно към частни проекти, съотнесими към обединяване на проектите в Мярка 3.1 в подкрепа на икономическия растеж и подобряването на инвестиционния климат в Община Пловдив.

В **Мярка 3.2. Развитие и интернационализация на местната предприемаческа екосистема** са предвидени също три групи интервенции в посока отново към **иновативната и интелигентна икономическа трансформация**, но насочени към изграждането и развитието на **ключови звена на местната предприемаческа екосистема**, а оттам – допринасящи за **развитие на град Пловдив като притегателен център за стартиращи предприятия и реализиране на бизнес инициативи**. Интервенциите в Мярка 3.2. са обособени по следния начин:

- **3.2.1. Група проекти за развитие на местната предприемаческа екосистема** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции, насочени към насърчаване на предприемаческата активност, в т.ч. проекти за насърчаване създаването на нови и/или развитие на стартиращи предприятия; предоставяне на комплексни услуги в подкрепа на МСП - консултации, обучения и информация за разработване на бизнес планове, определяне на стойност на продукти, достъп до пазари и финансиране и други в полза на МСП на принципа "обслужване на едно гише", както и други съотнесими;

- **3.2.2. Група проекти за растеж и конкурентоспособност на местната икономика** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции, насочени към растежа и конкурентоспособността на местни МСП в рамките на нови и/или съществуващи индустриални паркове, индустриални зони и сходни територии, и привличане на инвестиции, включително чрез изграждане на нужната инфраструктура, обхващаща съответните компоненти на довеждаща инфраструктура, съпътстваща инфраструктура (в т.ч. зелена и иновативна, специализирана и социална инфраструктура), и/или производствена инфраструктура, и други съотносими;
- **3.2.3. Група проекти за интернационализация и подобряване на експортния потенциал на местната икономика** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции, насочени към насърчаване на интернационализацията на местната икономика, включително предприемаческата екосистема, и привличане на чуждестранни инвестиции; участие на български, местни МСП в промоционални дейности в страната и чужбина, включително свързване на МСП с чуждестранни партньори за подобряване на експортния им потенциал; реализиране на проекти за проактивен инвестиционен маркетинг, осигуряване на механизми за предоставяне на услуги на потенциални инвеститори; проекти, насочени към участие на МСП в различни европейски международни мрежи, и други съотносими.

На тактическо и оперативно ниво, конкретните шест мерки, съставляващи цялостен комплекс, посредством интегритета и съвкупността, на който ще бъде постигнат съществен принос към таргетираното в Приоритет 4 “*Интегрирано териториално партньорство и съвместни инициативи*“, а оттам и в постигането на Стратегическа цел 2, са представени визуално в следващите три схеми със съответните идентифицирани, релевантни към всяка мярка конкретни интервенции, източници на финансиране и дейности под формата на ключови и интегрирани териториални проекти:

Стратегическа цел 2, Приоритет 4

В **Мярка 4.1. Интегрирани териториални инвестиции за подобряване транспортната свързаност с агломерационния център на ниво 2 в подкрепа на икономическото развитие и трудовата миграция в региона** са предвидени три ключови съвместни проекта, обединени в общата си насоченост към постигането на адекватна транспортна свързаност с общините, попадащи в „урбанистичното гравитационно поле“, което обхваща територията, в която функционира урбанистичната система Пловдив, т.е. границите, в които ежедневно се затваря жизненият цикъл: **„труд, обитаване, отдих и обслужване“**. Чрез трите ключови проекта в Мярка 4.1 се цели посредством реализирането на интегрирани териториални инвестиции да се доразвие икономически региона чрез осигуряване на необходимите за целта условия и предпоставки за реализиране на свободното движение на хора и стоки, с акцент към трудовата миграция, като решение от изключително значение спрямо идентифицираните местни и регионални предизвикателства, касаещи работната ръка и човешкия капитал, необходими за функциониране и развитие на местния бизнес, и привличане на инвестиции. Ключовите проекти, включени в Мярка 4.1. са следните:

- *4.1.1. Ключов проект за ремонт и разширение на Околовръстен път - Пловдив;*
- *4.1.2. Ключов проект за реконструкция и разширение на бул. „Голямоконарско шосе“ и*
- *4.1.3. Ключов проект за реконструкция на ул. "Рогошко шосе"*

В **Мярка 4.2. Интермодална свързаност с национално значение** е включен един ключов проект за реализиране на интермодална свързаност по линия на НКЖ, обхващащ изграждането на Градска железница в Пловдив за осигуряване на свързаност на всички райони на Общината, както и 11 близки населени места, включително летище Пловдив, чрез съществуващата жп мрежа и изграждане на нови пътни връзки и специализирани автобусни линии; реализиране на необходимата съпътстваща жп инфраструктура, както и нови спирки на градския транспорт, с цел интермодална свързаност и интегритет на придвижването. Интегритетът на действията, обединени в мярката произтича, както по линия на постигането на адекватна регионална транспортна свързаност с близките населени места, в границите на които ежедневно се затваря жизненият цикъл: **„труд, обитаване, отдих и обслужване“**, така и по линия на националната жп свързаност.

Стратегическа цел 2, Приоритет 4

В **Мярка 4.3. Интегрирани териториални инвестиции за оползотворяване на туристическия потенциал на ниво - регион** са предвидени три ключови съвместни проекта, обединени в общата си насоченост към развитието на туризма, а оттам и на региона, на базата на неоползотворения съществен потенциал на наличното културно-историческо наследство и българската архитектура и занаятчийство. Чрез трите ключови проекта в Мярка 4.3 се цели посредством реализирането на интегрирани териториални инвестиции и съвместни партньорски инициативи да се доразвие икономически региона чрез осигуряване на необходимите за целта условия и предпоставки за разработване и развитие на интегрирани туристически маршрути и продукти, и впоследствие - тяхното адекватно предлагане и нишово позициониране на релевантните целеви туристически пазари. Ключовите проекти, включени в Мярка 4.3. са следните:

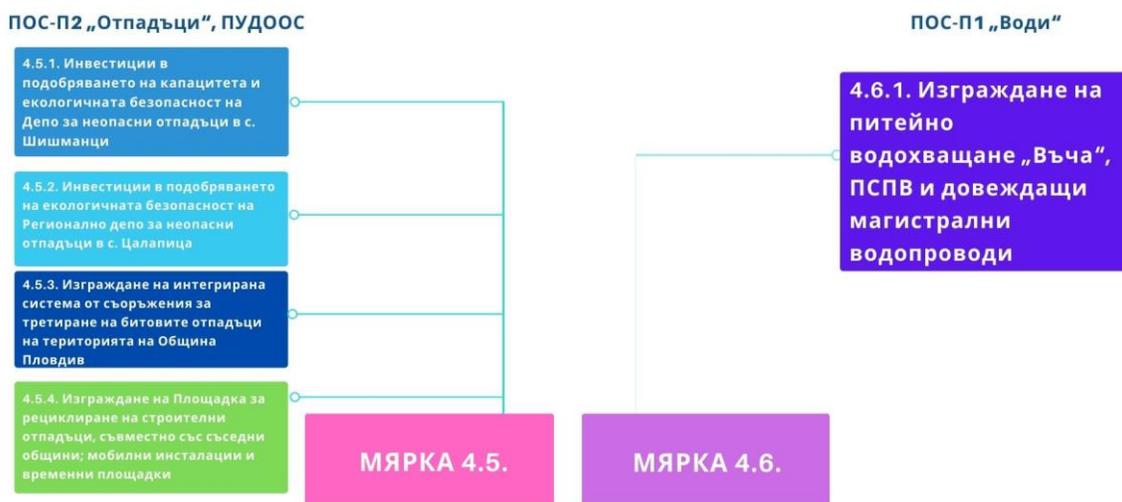
- **4.3.1. Разработване и развитие на интегрирана културно-историческа дестинация "Българска архитектура и занаятчийство";**
- **4.3.2. Интегриран териториален туристически продукт, обвързващ Античното наследство и**
- **4.3.3. Интегриран териториален туристически продукт с фокус османските бани в България**

В **Мярка 4.4. Интегрирани териториални инвестиции за оползотворяване на икономическия и иновационен потенциал на ниво – регион** са предвидени три ключови съвместни проекта, обособени в две групи и обединени в общата си насоченост към развитието на региона на базата на неоползотворения съществен икономически и иновационен потенциал по две линии: както по линия на технологичния трансфер и НИРД, така и по линия на предоставянето на съвременни, иновативни образователни услуги, в отговор на търсенето на пазара на труда - като решение от изключително значение спрямо

идентифицираните местни и регионални предизвикателства, касаещи работната ръка и човешкия капитал, необходими за функциониране и развитие на бизнеса, предприемачеството, и привличане на инвестиции най-вече във високотехнологични и интензивни на знание индустрии. Групирането на ключовите проекти, включени в Мярка 4.4. е следното:

- **4.4.1. Интегрирани териториални инвестиции за трансфер на технологии в посока развитие на НИРД и иновации сред различни релевантни заинтересовани страни,** в частност, чрез създаване на трансдисциплинарен Център за трансфер на знания и технологии **и**
- **4.4.2. Съвместни инициативи в сферата на образованието за повишаване на капацитета в посока предоставяне на съвременни, иновативни образователни услуги, отговарящи на търсенето на пазара на труда и в подкрепа осигуряването на необходимите човешки ресурси за икономически растеж на ниво – регион,** в частност, чрез реализиране на два ключови съвместни проекта: (1) проект със Столична община в сферата на образованието за развитие на образователните структури и реализирането на съвместни образователни дейности и (2) проект за създаване на Интегриран междурегионален център за професионално обучение и образование.

Стратегическа цел 2, Приоритет 4

В **Мярка 4.5. Регионално управление на отпадъците** са предвидени също четири ключови съвместни проекта, обединени в общата си насоченост към постигането на адекватно, устойчиво управление на отпадъците на ниво – регион чрез реализирането на интегрирани териториални инвестиции, водещи, най-общо до подобряване състоянието на околната среда, съхраняването и превенцията ѝ. Чрез четирите ключови проекта в Мярка 4.5 се цели преодоляването на идентифицирани регионални предизвикателства в областта на отпадъците, включително за постигане на целите, свързани с рециклирането на

строителни отпадъци според Националния план за управление на отпадъците за периода 2021-2028 г. и съответните общински програми за управление на отпадъците (ОПУО), а оттам и отражение в посока декарбонизация на средата и климатичните промени като решение от изключително значение за намаляването на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и здравето на населението. Ключовите проекти, включени в Мярка 4.5 са следните:

- *4.5.1. Инвестиции в подобряването на капацитета и екологичната безопасност на Депо за неопасни отпадъци в с. Шишманци;*
- *4.5.2. Инвестиции в подобряването на капацитета и екологичната безопасност на Регионално депо за неопасни отпадъци в с. Цаланица и*
- *4.5.3. Изграждане на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на територията на Община Пловдив;*
- *4.5.4. Изграждане на Площадка за рециклиране на строителни отпадъци, съвместно със съседни общини; мобилни инсталации и временни площадки.*

В **Мярка 4.6. Регионално управление на водите** е включен ключов проект за реализиране на интегрирани териториални инвестиции за изграждане на питейно водохващане "Въча", пречиствателна станция за питейна вода (ПСПВ) и довеждащи магистрални водопроводи. Проектът е от изключителна обществена значимост, като през предходните години същият е определен за приоритетен обект в Регионалния план за развитие на регион Централна южна България и в Областната стратегия за развитие на област Пловдив. Включването му в програмата за реализация на ПИРО-Пловдив в периода 2021-2027 г. е с оглед обезпечаването на качествена питейна вода, имащо пряко отношение към подобряване условията на живот, здравето на населението, както и към възможността за нормално функциониране на местната икономика и привличане на нови инвестиции за нейното развитие. Общините, на територията на които е предвидено да се реализира проекта или на които реализирането му ще окаже пряко влияние са: Пловдив, Кричим, Перушица, Стамболийски, Родопи, Марица, Куклен.

2.6.3. Мерки за реализиране на Стратегическа цел 3 и Приоритети 5 и 6 по нея за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

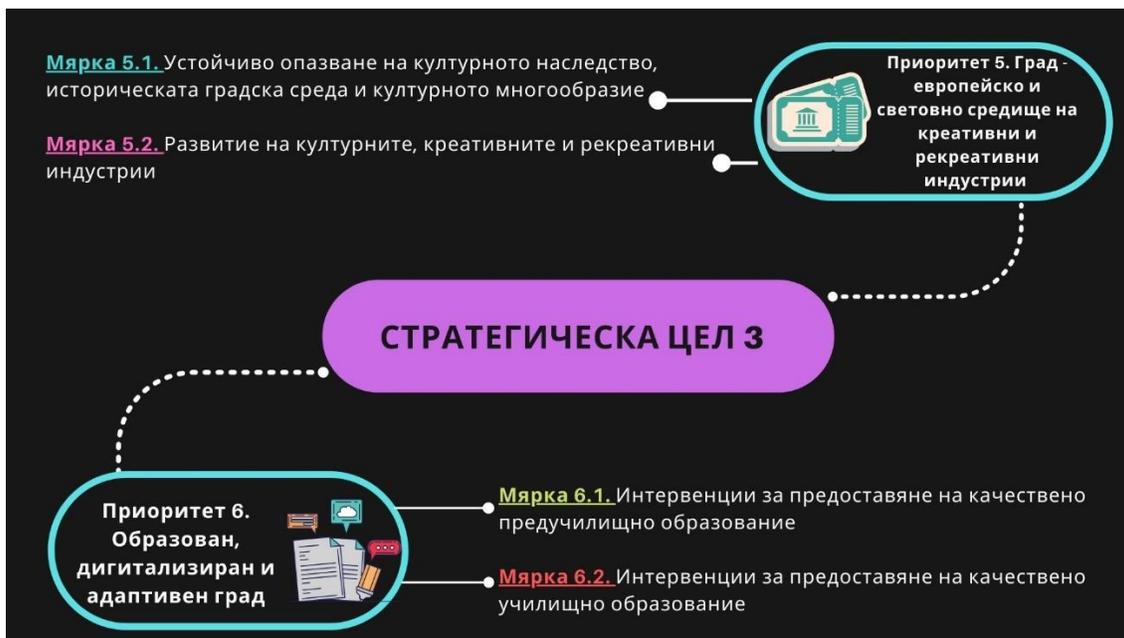
За Стратегическа цел 3 *„Постигане на нови хоризонти в образователния процес, чрез оползотворяване на научния потенциал, засилване на дигитализацията, творческите и младежките инициативи с бизнес насоченост“*:

- ✚ по Приоритет 5 *„Град - европейско и световно средище на креативни и рекреативни индустрии“* са обособени **две мерки**, насочени към две ключови теми, релевантни към: (1) устойчивото опазване на културно историческото наследство, историческата градска среда и културното многообразие, от където, и (2) оползотворяване потенциала за развитие на културните, креативните и рекреативни местни индустрии, с оглед положително въздействие и обединяване на интервенции в посока **развитие на Община Пловдив като световна дестинация за целогодишен културен туризъм, както и утвърждаването ѝ като град - европейско и световно средище на креативни и рекреативни индустрии**. Мерките в Приоритет 5 са обособени, отчитайки наличните съществени силни страни, възможности и потенциал за развитие на Общината, идентифицирани в резултат на проведените секторни анализи, на база обобщените резултати в SWOT-анализа и в частност, с акцент върху изведеното от анализа на развитието на туризма и анализа на културно-историческото наследство и състояние на градския исторически пейзаж³⁵. И не на последно място, двете мерки по приоритета са специално селектирани и групирани с оглед създаването на необходимите условия и предпоставки за надграждане на проекта: *„Пловдив - Европейска столица на културата през 2019г.“*;
- ✚ по Приоритет 6 *„Образован, дигитализиран и адаптивен град“* са обособени също **две мерки**, съответно насочени към ключови теми, релевантни към предоставянето на качествено предучилищно и училищно образование на територията на града, с оглед положително въздействие и обединяване на интервенции в посока **развитието на град Пловдив като град на високообразовани хора, с кадри - в адекватен отговор на нуждите на бизнеса - към постигане на нови хоризонти в образователния процес**. Мерките в Приоритет 6 са обособени, отчитайки наличните съществени силни страни, възможности и потенциал за развитие на Общината, идентифицирани в резултат на проведените секторни анализи, и в частност, с акцент върху изведеното от анализа на състоянието на образователните услуги³⁶, както и на база обобщените резултати в SWOT-анализа.

³⁵ Представени в ЧАСТ I на ПИРО, РАЗДЕЛ VIII. Анализ на развитието на туризма, перспективи за развитие и РАЗДЕЛ IX. Културно-историческо наследство и състояние на градския исторически пейзаж – условия и предпоставки за надграждане на проекта: *„Пловдив - Европейска столица на културата през 2019 г.“* и развитие на Община Пловдив като световна дестинация за целогодишен културен туризъм.

³⁶ Представен в ЧАСТ I на ПИРО, РАЗДЕЛ IV. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси – условия и предпоставки за развитие на справедлива Община Пловдив и Пловдив – град с равен достъп до услуги и възможности.

Посоченото е представено визуално в следната схема:

На тактическо и оперативно ниво, конкретните две мерки, съставляващи цялостен комплекс, посредством интегритета и съвкупността, на който ще бъде постигнат съществен принос към таргетираното в Приоритет 5 „Град - европейско и световно средище на креативни и рекреативни индустрии“, а оттам и в постигането на Стратегическа цел 3, са представени визуално в следващата схема със съответните идентифицирани, релевантни към всяка мярка конкретни интервенции, източници на финансиране и дейности под формата на групи проекти:

Стратегическа цел 3, Приоритет 5

В **Мярка 5.1. Устойчиво опазване на културното наследство, историческата градската среда и културното многообразие** са предвидени три групи интервенции, обединени в три групи проекти, насочени към развитие на устойчива градска среда чрез реставрация, консервация и социализация на недвижими културни ценности, и диференциране и/или диверсифициране на местни туристически продукти и услуги, посредством интегрирани териториални проектни инициативи с фокус културна инфраструктура и развитие на културата, а оттам – допринасящи за **развитие на град Пловдив като културен и туристически център**. Интервенциите в Мярка 5.1. са обособени по следния начин:

- **5.1.1. Група проекти за устойчива градска среда и реставрация, консервация и социализация на недвижими културни ценности** – предвидени са дейности и инвестиции в интегриран проект за устойчива градска среда за груповата НКЦ АИР „Старинен Пловдив“, изпълнение на консервационно-реставрационни работи и строително-монтажни работи по архитектурни ценности, вкл. адаптация на неизползвани сгради или помещения на нови функции и усвояване на подземни пространства в Старинен Пловдив за нуждите на музейните експозиции и фондохранилища, в съответствие с ежегодни програми на Общината, както и реставрация и консервация на редица обекти³⁷;
- **5.1.2. Група проекти за диференциране и/или диверсифициране на местни туристически продукти и услуги чрез интегрирани териториални проектни инициативи с фокус културна инфраструктура и развитие на културата** – предвидени са дейности и инвестиции в интегрирана териториална проектна инициатива с фокус културна инфраструктура и развитие на културата за устойчивост на инициативата Пловдив - Европейска столица на културата 2019; интегрирана териториална проектна инициатива за възстановяване на културна инфраструктура и развитие на културата чрез интервенции в кина; интегрирана териториална проектна инициатива за поддържане на музейната инфраструктура, осъвременяване на музейните експозиции и осигуряване на дигитален достъп до културно съдържание; интегрирана териториална проектна инициатива: “Достъп до култура“ с фокус народните читалища (културна инфраструктура и културно съдържание)³⁸, и други съотносими;
- **5.1.3. Група проекти за дигитализация на културното наследство и музейните експонати** – предвидени са дейности и инвестиции за подпомагане развитието на туристическия потенциал на Община Пловдив с фокус върху културното наследство и надграждаща модерния облик на града чрез създаване на иновативна дигитална туристическа система, и други съотносими.

³⁷ Детайлно посочени в Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

³⁸ Обектите, включени в обхвата на интегрираните териториални проектни инициативи са посочени детайлно в Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

В **Мярка 5.2. Развитие на културните, креативните и рекреативни индустрии** са предвидени четири групи интервенции, обединени в четири групи проекти в посока отново към диференциране и/или диверсифициране на местни туристически продукти и услуги, но насочени към изграждането и развитието на ключови звена на местната екосистема на културните, креативните и рекреативни индустрии, както и към интернационализацията на местните туристически продукти и услуги и подобряване позиционирането им на съответните целеви пазари, а оттам – допълнителна подкрепа в посока **развитие на град Пловдив като културен и туристически център, базирано на местния потенциал в лицето на креативните и рекреативни индустрии**. Интервенциите в Мярка 5.2. са обособени по следния начин:

- **5.2.1. Група проекти за адаптиране на публична инфраструктура за нови пространства за култура и изкуство, туристически атракции, рехабилитация и модернизация на средата** – предвидени са дейности и инвестиции за изграждане на необходимата, адекватна инфраструктура като предпоставка и условие за реализиране на дейности, присъщи на рекреативните и креативни индустрии, и развитие на местното занаятчийство, включително чрез изграждане на нови пространства и облагородяване на съществуващи такива, предназначени за култура, културно съдържание и изкуство, за рекреация и отдих, за туристически атракции, както и рехабилитация и модернизация на средата чрез облагородяване на прилежащата градска територия и насищане с културни дейности (проекти за ремонтни дейности, социализация и валоризация, и културно съдържание), и други съотносими;
- **5.2.2. Група проекти за стимулиране развитието на местна предприемаческа екосистема в креативни и рекреативни индустрии** – предвидени са дейности и инвестиции, насочени към проекти в подкрепа на предприемаческата екосистема и развиването на предприемачеството (новостартиращ бизнес в приоритетни сектори, семеен бизнес, бързоразвиващи се МСП и т.н.) в креативни и рекреативни индустрии с акцент върху новите технологии в тях, в т.ч. дейности за приобщаващо предприемачество, социално предприемачество, предприемачество с акцент създаване на работни места; производствени инвестиции за растеж и повишаване конкурентоспособността на съществуващи местни предприятия, включително семейни предприятия, предприятия от творческите индустрии и занаятите, и други съотносими;
- **5.2.3. Административно-информационно обезпечаване за превръщане на Пловдив в град - европейско и световно средище на креативни и рекреативни индустрии** – предвидени са дейности и инвестиции, насочени към изработването на Стратегия за развитие на културата и годишни програми за прилагането ѝ, с прилагане на проектния принцип на финансиране; изготвяне на Планове за опазване и управление с различни заинтересовани страни; откриване на специализиран информационно-консултативен център – фронт-офис за експертни консултации по консервационно-реставрационни работи; организиране на международни и национални научни форуми по въпросите на управлението на културата и

културното наследство; изграждане на мрежа от информационни пунктове, и други съотносими;

- **5.2.4. Група проекти за интернационализация на местните туристически продукти и подобряване позиционирането им на съответните целеви пазари** – предвидени са дейности и инвестиции, насочени към интернационализацията на местните туристически продукти и услуги и подобряване позиционирането им на съответните целеви пазари чрез развитие, усъвършенстване и интегритет на туристическото предлагане на различните видове туризъм (културен, вино и гурме, бизнес, конферентен, събитийен, фестивален, спортен, шопинг туризъм); чрез разработване и въвеждане на системи за споделено иновативно развитие на туристическия сектор между общината и заинтересованите страни, повишаване на капацитета на частния сектор ангажиран с развитието на туризма; чрез развитие на „Умен градски туризъм“; чрез създаване на обединяващ бранд на Пловдив като туристическа дестинация и разработване на маркетингова стратегия за устойчив растеж на туристическа дестинация Пловдив, и други съотносими.

На тактическо и оперативное ниво, конкретните две мерки, съставляващи цялостен комплекс, посредством интегритета и съвкупността, на който ще бъде постигнат съществен принос към таргетираното в Приоритет 6 „Образован, дигитализиран и адаптивен град“, а оттам и в постигането на Стратегическа цел 3, са представени визуално в следващата схема със съответните идентифицирани, релевантни към всяка мярка конкретни интервенции, източници на финансиране и дейности под формата на групи проекти:

Стратегическа цел 3, Приоритет 6

В Мярка 6.1. *Интервенции за предоставяне на качествено предучилищно образование* са предвидени интервенции в посока изграждане на нови сгради за детски градини, както и осигуряване на достъпна среда, професионални и STEM кабинети с

прилежащо оборудване, зони за отдих, физическа активност и културни прояви в местните институции от системата на предучилищното образование, а оттам – допринасящи за **развитието на град Пловдив като град на образовано подрастващо население чрез постигане на нови хоризонти в предучилищния образователен процес**. Интервенциите в Мярка 6.1. са обособени по следния начин:

- **6.1.1. Група проекти за изграждане на нови сгради за предоставяне на услуги по предучилищно образование (изграждане на детски градини)** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции в изграждането на нови детски заведения и детски градини на територията на Община Пловдив³⁹;
- **6.1.2. Група проекти за осигуряване на достъпна среда, професионални и STEM кабинети с прилежащо оборудване, зони за отдих, физическа активност и културни прояви и др. в детските градини** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции в проекти за преустройство (престрояване и надстрояване) и основен ремонт на съществуващи детски градини на територията на Община Пловдив, както и осигуряване на съответната материална обезпеченост, с цел осигуряване на достъпна среда, професионални и STEM кабинети с прилежащо оборудване, зони за отдих и/или физическа активност и културни прояви, и др. в детските градини. Интервенцията обхваща комплексни проекти за създаване на STEM среда в детските градини, представляващи цялостни решения за физическата и цифровата среда за интерпретиране и представяне на учебния материал пред съответната възрастова група, техническо оборудване на STEM пространства, прилагане на методи на преподаване и на учене, иновативна и гъвкава организация на учебния процес, адаптиране на нови форми на управление, лидерство и взаимодействие на екипа в детската градина, целенасочена квалификация и подкрепа за колективите, споделяне на учебното пространство и взаимодействие с релевантни представители на местната общност (вкл. деца от други детски градини, екипи в други детски градини, представители на граждански организации и др.). Изграждането на STEM среда в детските градини включва и: обучение и повишаване на квалификацията на специалистите, работещи пряко с децата в детските градини, интегрирано образователно съдържание, занимания съвместно с други детски градини, училища и институции (пр. музеи, детски научни центрове, неправителствени организации, фирми и производствени предприятия, професионални организации др.) и др.

В **Мярка 6.2. Интервенции за предоставяне на качествено училищно образование** са предвидени също две групи проекти, насочени отново към интервенции в образователна инфраструктура, но на ниво училищно образование, с обхват релевантни институции от местната образователна система, откъдето – допринасящи в посока **развитието на град Пловдив като град на високообразовани хора, с кадри - в адекватен**

³⁹ Детайлно посочени в Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

отговор на нуждите на бизнеса - към постигане на нови хоризонти в училищния образователен процес. Интервенциите в Мярка 6.2. са обособени по следния начин:

- **6.2.1. Група проекти за изграждане на нова, иновативна образователна инфраструктура** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции за изграждане нови институции в системата на училищното образование на Общината с оглед предоставяне на съвременни и иновативни образователни услуги в съответствие с нуждите на пазара на труда. По линия на тази група проекти ще бъде постигнат интегритет и синергия и с групи проекти, предвидени в редица други мерки в ПИРО-Пловдив, в посока постигане на общата цел за икономическо развитие и утвърждаване на Пловдив като технологична и инвестиционна дестинация до 2027 г., а именно: Мярка 1.6., Мярка 3.1., Мярка 3.2., Мярка 4.4. и Мярка 5.2.;
- **6.2.2. Група проекти за осигуряване на достъпна среда, професионални и STEM кабинети с прилежащо оборудване, зони за отдих и културни прояви и др. в НУ, ОУ, СУ и ЦПРЛ на територията на Община Пловдив** – в интервенцията са предвидени дейности и инвестиции, насочени най-общо към четири типа проекти, а именно: (1) проекти за ремонт и реконструкция на НУ, ОУ, СУ и ЦПРЛ на територията на Община Пловдив; (2) проекти за преустройство и оборудване на ОУ, СУ и ЦПРЛ на територията на Общината за осигуряване на достъпна среда, професионални и STEM кабинети с прилежащо оборудване, зони за отдих и/или физическа активност и културни прояви и др.; (3) проект за разработване и прилагане на специализирана програма за обучение в четири модула и (4) проекти за развитие и внедряване в системата на училищното образование на Община Пловдив на иновативни образователни технологии.

Вторият тип проекти по своята същност представляват комплексни проекти за създаване на STEM училищна среда, предоставящи цялостни решения за физическата и цифровата среда на учене, техническото оборудване на STEM пространството, прилаганите методи на преподаване и на учене, иновативна и гъвкава организация на учебния процес, адаптиране на нови форми на управление, лидерство и взаимодействие на училищния екип, целенасочена квалификация и подкрепа за училищните колективи, споделяне на учебното пространство и взаимодействие с представители на местната и училищна общност (вкл. бизнес, ученици от други училища, училищни екипи, представители на граждански организации, висши училища и др.). Изграждането на STEM училищна среда включва и: обучение и повишаване на квалификацията на учителите, интегрирано образователно съдържание, извънкласни занимания съвместно с други училища и институции (напр. БАН, ССА, ВУ, музеи, детски научни центрове, неправителствени организации, фирми и производствени предприятия, професионални организации др.); въвеждане на базисни дигитални умения за учители и студенти; въвеждане на училище в облака; осигуряване на софтуер/програмни продукти за дигитализация на учебния процес, и други съотносими.

Третият тип проекти, включени в група 6.2.2. са проекти за развитие и внедряване в системата на училищното образование на Община Пловдив на иновативни образователни технологии, в това число:

- ✓ проекти за развитие на иновативни образователни технологии и базови дигитални компетентности в сферата на образованието и мерки за създаване и развитие на иновативна образователна среда, с фокус върху изучаването и прилагането на компетентности в областта на природните науки (STEM) и
- ✓ проекти за реализиране на инициативата за умения за иновации.

Част III. КОМУНИКАЦИОННА СТРАТЕГИЯ, ПАРТНЬОРИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ И ФОРМИ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

3.1. Преглед на средата в контекста на гражданското участие в процесите на разработване, изпълнение и наблюдение на регионалните политики

Нормативни предпоставки

Нормативни предпоставки за осигуряване на гражданско участие в процеса на формулиране, разработване, прилагане, наблюдение и контрол на регионални политики са регламентирани в следните документи: Закона за регионалното развитие, Правилника за неговото прилагане и Методически указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на Община (ПИРО) за периода 2021-2027г. на Министерство на регионалното развитие и благоустройство (март 2020г.).

Основен принцип за провеждане на държавната политика за регионално развитие е принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката.⁴⁰

Описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност се съдържат в Методически указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на Община (ПИРО) за периода 2021-2027 г., издадени на основание на чл.17, т.9 от Закона за регионално развитие (ЗРР), изм. и доп. ДВ. бр.21 от 13 март 2020г. и имат за цел определяне на унифицирани процедури за възлагане, изработване, оценка, одобряване и прилагане на плановете за интегрирано развитие на Общината.

За постигане на качествен и пълноценен процес на стратегическо планиране и устойчиво интегрирано регионално и местно развитие изключително важно е гражданското общество да бъде привлечено за участие на всички нива и етапи – и в отделните етапи на планирането, и в етапите на изпълнение, наблюдение и оценка на резултатите.

⁴⁰ Източник: Закон за регионалното развитие, чл.2 ал.3 т.6, изм. и доп. ДВ №21/13.03.2020

Същност на комуникационната стратегия

Инструментът, чрез който се реализира подходът „отдолу – нагоре“, е Комуникационната стратегия, която се фокусира върху идентифицирането и включването на заинтересованите страни и гражданското общество чрез подходящи форми, включително за идентифициране на проектни идеи, които да бъдат включени в програмата за реализация на плана.

За процеса на разработване на ПИРО на Община Пловдив е разработена Комуникационната стратегия и Комуникационен план към нея. На база на планираните действия е осъществен целият процес по гарантиране на гражданското участие при планиране на регионалната политика в общината.

Същността на Комуникационната стратегия е да стимулира съпричастността и участието на населението на Община Пловдив, структурите на гражданското общество, бизнеса, развиващи дейност на нейната територия, както и на партньорите и заинтересованите страни за участие в подготовката и изпълнението на ПИРО. Времевият обхват е регламентиран от периода на действие на плана за интегрирано развитие, времето за неговата подготовка и последващо отчитане на изпълнението му.

Цели

Обща цел: Да гарантира прилагането на принципа на партньорство и да осигури прозрачност на процеса по изготвяне и реализация на Плана за интегрирано развитие на Община Пловдив чрез одобрение, изпълнение и проследяване на набор от подходящи мерки и действия.

Специфични цели:

- Популяризиране на подхода за интегрирано териториално развитие и ролята на ПИРО за развитието на Общината;
- Повишаване участието и ангажираността на различни групи заинтересовани страни към процесите на планиране на общинското развитие.
- Осигуряване на партньорство и сътрудничество между администрация и заинтересованите страни при изпълнение на плана.

Принципи

Принципи за прилагане на регионалната политика

Държавната политика за регионално развитие се основава на следните принципи:⁴¹

⁴¹ Източник: Закон за регионалното развитие, чл.2 ал.3 т.6, изм. и доп. ДВ №21/13.03.2020

- Стратегически подход на планиране;
- Програмиране и концентрация на ресурсите;
- Допълване на финансирането от национални публични източници при съвместно финансиране с ресурси от фондове на Европейския съюз, частни източници и от международни финансови институции;
- Междуетаботвена координация на дейността на компетентните органи в процеса на планирането, програмирането, ресурсното осигуряване, реализацията, наблюдението и оценката;
- Съгласуваност с другите секторни и хоризонтални политики, инструменти и действия на международно, национално, регионално и местно равнище;
- Партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката.

Принципи за участие на гражданите

Гражданското участие следва да се насърчава и подпомага чрез следните принципи, които се прилагат към всички участници, въввлечени в гражданското участие в процеса на вземане на политически решения:⁴²

- взаимно уважение между всички участници като основа за честно взаимодействие и взаимно доверие;
- зачитане на независимостта на НПО, независимо от това дали техните мнения съответстват с тези на публичните органи или не;
- зачитане на позицията на публичните органи, които носят отговорността и отчетността при вземането на решения;
- откритост, прозрачност и отчетност;
- отзивчивост, като всички участници предоставят съответна обратна връзка.
- недискриминация и приобщаване, така че всички гласове, включително тези на по-малко привилегированите и най-уязвимите, да могат да бъдат изслушани и взети под внимание;
- равенството между половете и равнопоставено участие на всички групи, включително тези с особени интереси и нужди, като младите хора, възрастните хора, хората с увреждания или малцинствата;
- достъпност чрез използване на ясен език и подходящи средства за участие, офлайн или онлайн.

⁴² Източник: Насоки за гражданско участие в процеса на вземане на политически решения, Съвет на Европа, приети от Комитета на министрите на 27 септември 2017 г. на 1295-то заседание на заместник-министрите)

Предпоставки за успешно включване на гражданите

- Достъпен и приобщаващ процес, адекватен на целта;
- Актуална и разбираема информация;
- Равен достъп и привличане на всички заинтересовани страни;
- Включване на идеи и предложения на гражданите в решенията и политиките;
- Сътрудничество на принципа на равнопоставеност и зачитане на гражданските и човешки права.

3.2. Участие на заинтересованите страни при разработване на ПИРО

Начин на идентифициране на заинтересованите страни

В началния етап са идентифицирани групите заинтересованите страни, които имат отношение към процеса на разработване на ПИРО.

Група 1: Публични институции, включва: публични институции на централната и местната власт - вземащи решения и/или отговорни за прилагането на регионални политики на местно ниво. Включените в групата в голямата си част вече имат информация относно процеса на планиране и изпълнение на стратегическия документ на общината за програмния период 2021-2027г. В тази група са включени: областна администрация, общинска администрация и съседните общини в областта, регионални структури на министерства, държавни агенции и др.

Група 2: Местен бизнес, образователни, социални, здравни, културни, спортни и др. институции, НПО. Тази група заинтересовани страни, обединява основните неинституционални бенефициенти или засегнати от прилагането на плана за интегрирано развитие. При разработване на ПИРО тази групи заема важно място при определяне на приоритетите за развитие на общината и реализацията им, както и очакваните резултати в икономическата, социалната сфера, техническата инфраструктура и околната среда. Групата има определяща роля за изграждане на публично-частни партньорства и реализацията на проектни идеи с участието на публичния сектор, насочени към подобряване на физическата среда и на услугите, предоставяни на гражданите и бизнеса.

Група 3: Гражданското общество, включва: гражданското общество и гражданите като крайни бенефициенти или засегнати в процеса на разработване и прилагане на регионалните политики на местно ниво.

Обосновка на начина на работа със заинтересованите страни

Дейностите при изпълнение на Комуникационната стратегия и конкретно комуникационните мерки са фокусирани върху няколко основни целеви групи. Подходът за комуникация с тях е специфичен и се определя в зависимост от ролята, която имат при разработване на ПИРО. Съобразно характеристиките на целеви групи са конкретизирани и ефективните комуникационни канали за получаване на информация и осигуряване на активното им участие в процеса на разработване и изпълнение на средносрочния стратегически документ. Начина на работа със заинтересованите страни е синтезирано представен при представяне на подходите и съответните комуникационни канали, използвани в процеса на комуникация.

Основни подходи

Един от ключовите приоритети в утвърждаване на местната администрация е осигуряване на лесен и достъпен интегриран подход за комуникация на гражданите и бизнеса с общината и прилежащите структури. Нивата на гражданско участие в процеса на вземане на политически решения се постигат чрез: информиране, консултиране, диалог и активно участие.

Информиране

Информирането е основополагащ етап при разработване на ПИРО, като целта му е да информира гражданите и да ги насърчи да участват.

Секцията за ПИРО към интернет страницата на Община Пловдив: <https://www.plovdiv.bg/piro/>: Регулярно се публикува информация за процеса на разработване на документа и анонсиране на предстоящи събития - покани. Секцията съдържа следните раздели: новини; структура на ПИРО; нормативна база; анкети; публични събития; за контакти; полезни връзки; политика за поверителност на личните данни.

Социални медии – фейсбук: Публикации във фейсбук има на следните адреси:

<https://www.facebook.com/298150390280406/posts/4029902703771804/?d=n>

<https://www.facebook.com/298150390280406/posts/4002968093131932/?d=n>

<https://www.facebook.com/404062989604142/posts/4403732039637197/?d=n>

Публични събития: Покана за участие в планирани публични консултации по райони – 6 бр. за целева група 2 (в т.ч. местен бизнес, образователни институции, културни институции, социални и здравни институции, НПО) и целева група 3 (граждани).

Консултиране/ диалог

Анкетни проучвания сред заинтересованите страни – 6 броя

- Първо социологическо (социално-икономическо) проучване⁴³ „лице в лице“ на нагласите на заинтересованите страни за целите на териториалния анализ (период на теренната работа - 29.05.2021 – 06.06.2021 г.) – 800 участника;
- Второ⁴⁴ и трето анкетно проучване⁴⁵ за гражданите за целите на анализа на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на Община Пловдив“ – 2 бр. (за граждани и организации) – онлайн, (08.06.2021 – 17.06.2021 г.) – от гражданите - 425 участника, от организациите - 105 участника;
- Четвъртото анкетно проучване⁴⁶ е сред всички заинтересовани страни по тема „Туризм“ - онлайн (10.06.2021 – 21.06.2021 г.) – 94 участника;
- Петото анкетно проучване⁴⁷ е сред всички заинтересовани страни и е фокусирано върху оценка на предложения за визии, цели и приоритети, изведени от фокус групите – онлайн (25.06.2021 – 11.07.2021 г.) – 78 участници;
- Шестото анкетно проучване⁴⁸ е сред всички заинтересовани страни и е фокусирано върху оценка на предложения за зони за въздействие – онлайн (09.12.2021 – 14.12.2021 г.) – 251 участници.

Получени предложения от заинтересованите страни за включване в ПИРО:

- Набиране на предложения и конкретни проектни идеи, вкл. мерки за ограничаване на изменението на климата за включване в Програма за реализация на ПИРО чрез подаване на заявка за проектна готовност за целева група 1 (представители на общинска администрация и районни кметове) и попълване на информационен фиш за проектна идея за целева група 2. (в т.ч. местен бизнес, образователни институции, културни институции, социални и здравни институции, НПО) и целева група 3 (граждани). **Общ брой на постъпили и обработени предложения за проекти/ проектни идеи от заинтересованите страни - над 200 броя.**

Активно участие

През периода на разработване на ПИРО представители на заинтересованите страни се включиха активно в организираните публични събития/ обществени обсъждания.

⁴³ Приложение № III.1. Доклад на резултатите от проведено анкетно проучване лице в лице сред граждани в Община Пловдив

⁴⁴ Приложение № III.2. Доклад на резултатите от проведено онлайн анкетно проучване сред граждани в Община Пловдив

⁴⁵ Приложение № III.3. Доклад на резултатите от проведено онлайн анкетно проучване сред организации в Община Пловдив

⁴⁶ Приложение № III.4. Доклад на резултатите от проведено анкетно проучване на тема „Туризм“

⁴⁷ Приложение № III.5. Доклад на резултатите от проведено анкетно проучване за оценка на предложение за визия, цели и приоритети при подготовката на ПИРО

⁴⁸ Приложение № III.6. Доклад на резултатите от проведено анкетно проучване за оценка на предложение на зони за въздействие при подготовката на ПИРО

Публични събития:

- **Експертен форум с фокус-групи⁴⁹ за целева група 1, целева група 2 и целева група 3 (присъствено).** Фокус – групите са проведени на 14.06.2021 и 15.06.2021г. по тематични направления: 1) Социална политика/ здравеопазване; 2) Образование, спорт и младежки дейности; 3) Икономическо развитие/ НИРД; 4) Граждански инициативи и НПО (медии); 5) Културно-историческо наследство и туризъм; 6) Инфраструктура/ Устойчива градска мобилност; 7) Околна среда и качество на живот; 8) Общинска администрация ; **Общия брой участници е 91⁵⁰.**
- **Експертният форум е проведен на 18.06.2021г. (он-лайн).**
- **Публични консултации – 6 бр. за целева група 2 и целева група 3 при следния обхват:** Район Централен; Район Източен; Район Западен; Район Северен; Район Южен; Район Тракия. Консултациите са проведени в периода 24-27 август 2021г. като участие в тях са взели **78 души⁵¹.** В резултат, Програма за реализация на ПИРО е допълнена с получени конкретни проектни предложения.
- **Кръгла маса (публично събитие) за определяне на приоритетните зони за въздействие с представители на целева група 2. - представители на професионалните гилдии (провеждане след съгласуване с Възложителя).**
- **Заклучително обществено обсъждане за представяне разработения проект на ПИРО - ПРЕДСТОИ след публикуване на проекта на документа, в съответствие с приложимия нормативен ред.**

Информационни материали: Изработване и отпечатване на плакати след уточняване на тиража от Възложителя, като предложението на Консултанта е тиражът да е 30 броя; изработване на презентационни материали за конкретните планирани срещи и събития.

Разработването на ПИРО се проведе в условията на извънредна епидемична обстановка и въведени на територията на страната временни противоепидемични мерки с цел защита и опазване живота и здравето на гражданите в резултат на глобалната пандемия COVID-19. Затова процесът на работа със заинтересованите страни се осъществи при спазване на мерките и действащите ограничения, съобразно актуалните заповеди на министъра на здравеопазването.

3.3. Комуникационен механизъм при изпълнение на ПИРО

Комуникационната стратегия е отворен документ, който може да бъде допълван и актуализиран.

⁴⁹ Приложение № III.7. Доклад с резултатите от работата със заинтересованите страни – проведени тематични фокус групи

⁵⁰ Приложение № III.7.1. Списъци за отразяване на работата със заинтересованите страни чрез фокус-групи

⁵¹ Приложение № III.8. Списъци за отразяване на работата със заинтересованите страни чрез публични консултации

Комуникационен механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност относно постигнатите резултати и използваните финансови ресурси по програмата за реализация

Основните инструменти за осигуряване на информация и публичност са **годишните доклади и междинната оценка**, както и **последващата оценка** след края на периода на действие на плана. В процеса на изпълнение на ПИРО те ще бъдат изготвени и обсъдени при спазване и изпълнение на основните форми на взаимодействие за осъществяване на партньорства и осигуряване на публичност. До тях ще имат достъп всички заинтересовани страни на страницата на общината в интернет.

В процеса на изпълнение е важно поддържането на изградените партньорства. Това ще даде реални шансове за постигане на стратегическите цели по максимално ефективен и ефикасен начин.

Мерки за комуникация, информация и включване на заинтересованите страни и партньорите в процеса по бъдеща актуализация на програмата за реализация и идентифициране на нови проектни идеи в плана.

За повишаване нивото на информираност и подпомагане процеса на партньорското участие могат да бъдат използвани следните инструменти: съвещаване чрез електронна поща и интерактивна електронна страница; провеждане на събития (присъствено или он-лайн), за да се представи процесът на изпълнение на ПИРО на партньорите, и други.

Най-реалистичният подход за представителство на местната общност в смесените работни групи за наблюдение и контрол на разработването и изпълнението на ПИРО в общината е участието на кметовете/кметските наместници на населените места. Това е гаранция за истинско отчитане на интересите на жителите на селата, които имат специфични нужди и същевременно непознат потенциал за развитие и решаване на проблемите. В този процес местният кмет се нуждае от подкрепа и утвърждаване в системата на местното самоуправление, като му се предоставят реални възможности, включително финансови, за успешно изпълнение на отговорностите, които има пред жителите на населеното място.

Част IV. ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ

4.1. Критерии за определяне на Зони за прилагане на интегриран подход (Зони за въздействие)

4.1.1. Общи критерии за определяне на Зони за прилагане на интегриран подход (Зони за въздействие), в съответствие с националната политика за пространствено развитие чрез цели, присъщи на кохезионната политика на ЕС и на ПРР 2021-2027 г.

Критериите за определяне на Зони за прилагане на интегриран подход (Зони за въздействие) в настоящия планов документ за програмен период 2021-2027 година са следните:

- 1) Интегриране в европейското пространство;
- 2) Постигане на балансирана полицентрична селищна мрежа и интегрирано развитие на градовете;
- 3) Пространствена цялост и равностойна достъпност на системите за обществени услуги - с акцент на образование, здравеопазване, култура и спорт;
- 4) Съхранено природно и културно наследство, експонирано и валоризирано в полза на устойчивото му развитие;
- 5) Подобряващо се състояние на специфични територии с неблагоприятни социално-икономически характеристики – чрез мерки със социална насоченост, коопериране и сътрудничество в обхвата на агломерационните ареали, развитие на трансгранични функционални зони;
- 6) Развитие на целеви зони на растеж, балансиращи полицентричния модел на националното пространство чрез държавна помощ, насърчаване на инвестициите, иновациите и модернизацията;
- 7) Намаляване на риска от бедствия чрез интегрирани превантивни мерки в природни и урбанизирани среди.

В резултат на проведено онлайн анкетно проучване⁵² сред всички заинтересовани страни в Община Пловдив, 66% от респондентите намират за релевантни при идентифицирането и определянето на зоните за въздействие, приложените общи критерии, в съответствие с националната политика за пространствено развитие чрез цели, присъщи на кохезионната политика на Европейския съюз и на Програмата за развитие на регионите за програмен период 2021-2027 г., в т.ч. 15% от респондентите ги намират за напълно релевантни и 51% - за по-скоро релевантни.

⁵² Представен Доклад на резултатите от проведено анкетно проучване за оценка на предложение на зони за въздействие при подготовката на План за интегрирано развитие на община Пловдив за периода 2021 – 2027 г – Приложение № III.6.

Основни цели, които се постигат чрез възприемане на описаните по-горе комплексни критерии:

1. Националното пространство на България – отворено към света и интегрирано в Европейското пространство и в европейската мрежа от центрове и оси на развитие, култура, наука и иновации.

2. Съхранените национални ресурси - хората, земята, водите и горите, подземните богатства, природното и културно наследство– гаранция за националната идентичност.

3. Балансираното и устойчиво интегрирано развитие, постигнато чрез рационално организирана икономическа, социална, транспортна, инженерна, културна и туристическа инфраструктура и осигуряващо интелигентен икономически растеж, адаптивност към промените и равнопоставеност.

Определяне на критерии за обособяване на Зони за прилагане на интегриран подход (ЗВ) и планиране на приоритетни ЗВ, в съответствие с националната политика за пространствено развитие чрез цели, присъщи на кохезионната политика на ЕС и на ПРР 2021-2027 г. и следните допълнителни критерии за общата пространствена ориентация на секторните политики на територията за прилагане на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027г.:

- А) Агломерационната политика - ключ за просперитет
- Б) Равнопоставени отношения между селските райони и градовете
- В) Засилване на териториалните проекции на секторните политики
- Г) Партньорствата - новата движеща сила в пространственото развитие
- Д) Обезпеченост с устройствени планове за развитие на територия

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027г. на МРРБ, в ПИРО се определят приоритетни зони за въздействие. **В тях основно е съсредоточено изпълнението на мерките, предвидени в Програмата за реализация на плана (Приложение 1 към ПИРО).** Те са определени на база на анализа на силните и слабите страни в общинската територия, резултатите от проучването на общественото мнение, стратегическите документи на ниво Община и ниво район за планиране, както и на потенциалите за развитие. Това изискване е свързано с водещия принцип за „единство на социално-икономическото и пространственото планиране“.

По дефиниция „зона за прилагане на интегриран подход“ (зона за въздействие/ЗВ) е „пространствено обособена територия с определена характеристика и състояние на физическата среда, социалната и/или етническа структура на населението и характер и структура на основните фондове“. Зоните са част от територията на общината с конкретно функционално предназначение или собствен потенциал за развитие.

В настоящия програмен период, възможностите за определяне на ЗВ се разпростират и могат да обхващат на практика цялата територия на Община Пловдив, в т.ч.:

- **Градски ЗВ**
 1. Урбанизираната територия на града;
 2. Обособени функционални зони в покрайнините.

- **ЗВ по секторни направления** - според тематичната област на преобладаващи интервенции:
 1. Транспортна и цифрова достъпност;
 2. Трудова миграция, повишаване на квалификацията и развитие на човешките ресурси (РЧР);
 3. Публични сгради и обществени площи, зелени площи и рекреационни ареали;
 4. Улична мрежа и инфраструктура;
 5. ВиК мрежи и съоръжения;
 6. Енергоспестяващо осветление;
 7. Опазване на околната среда, внедряване на мерки за адаптиране към климатичните промени и зелена енергия;
 8. Знание, иновации и кръгова икономика;
 9. Интегрирани социално-здравни услуги;
 10. Спорт и младежки дейности;
 11. Опазване на културното наследство (КН) и подкрепа за провеждане на културно-събитийен календар, вкл. на открито;
 12. Развитие на туризма и интегриране на тематични маршрути на територията с възможности за пакетно и индивидуално предлагане.

- **Междубщински ЗВ**
 1. По линия на транспортна свързаност и достъпност;
 2. Трудова миграция, разширяване границите на града и жилищна политика;
 3. Терени, бизнес зони и икономически потенциал за развитие, включително чрез трансфер на технологии в посока реализиране на НИРД и иновации;
 4. Регионален брандинг на целогодишна 4-сезонна туристическа дестинация с висока добавена стойност на интегрирани туристически продукти;
 5. По линия на регионално управление на отпадъците с оглед екологична безопасност;
 6. По линия на регионално управление на водите.

4.1.2. Специфични (допълнителни) критерии за определяне на Зони за прилагане на интегриран подход (Зони за въздействие)

При определянето на Зони за прилагане на интегриран подход (Зони за въздействие) на територията на Община-град Пловдив е приложена специално разработена методология и допълнителни критерии, съобразени със спецификите на територията, интервенциите и други приложими характеристики.

Методически основи при определянето на зоните за прилагане на интегриран подход:

На първо място е отчетено обстоятелството, че зоната за прилагане на интегриран подход (Зоната за въздействие) се определя в границите на структурно обособена част от територията на общината, като конкретният ѝ териториален обхват *се съобразява и с разполагаемите финансови, времеви, технологични и кадрови ресурси и потенциални партньорства, достатъчни за реализация на идентифицираните за съответната зона интервенции.*

На второ място, взето е предвид, че в ПИРО могат да бъдат дефинирани неограничен брой зони за въздействие, като от тях следва да бъдат подбрани няколко приоритетни зони, които *имат най-голям потенциал да повлияят върху социално-икономическото развитие на общината.* На тази основа, са дефинирани зони, покриващи цялата територия на Общината/Града.

При определянето на зоните за въздействие са обследвани и взети предвид следните четири специфични, допълнителни критерия, специално селектирани и съобразени със спецификите на територията, интервенциите и други приложими характеристики на Община-град Пловдив:

- *Критерий 1 - Оптимизиране обхвата на населението, което ще се облагодетелства от ползите – резултат от инвестициите и интервенциите, включени в ПИРО-Пловдив и Програмата за реализация на плана*

При определянето на зоните за въздействие е отчетен, от една страна, **балансът на територията на Община Пловдив по вид**⁵³, а именно, че в пространствената структура на Общината най-голям дял имат населени места и други урбанизирани територии – 53 697 дка, което формира 53% от цялата територия. Земеделската земя заема площ от 42 695 дка, което е 42% от общата територия, а горите заемат площ от 163 дка от цялата площ на общината. За транспорт и инфраструктурата се използват 2796 дка (3%) от територията. Водни течения и водни площи са 2619 дка (2%). С тази характеристика територията на общината представлява силно урбанизирана територия. От друга страна, при определянето на зоните за въздействие е взета предвид и **гъстотата на населението** в Община Пловдив, която е 3410,31 жители/кв.км, от където е идентифицирана една много висока концентрация, съсредоточена основно в централната градска част, широкия център и старите периферни квартали на града. Оттук, с цел оптимизиране на обхвата на населението, което ще се

⁵³ Представен подробно в Том I, ЧАСТ I, РАЗДЕЛ X. Анализ на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор на ПИРО.

облагодетелства и/или ще бъде пряк ползвател/потребител на резултатите от инвестициите и интервенциите, включени в ПИРО-Пловдив и Програмата за реализацията му, са идентифицирани съответните предпоставки и условия за групиране по този критерий на градоустройствените единици и обособяване на Зона „ЦГЧ“ и Зона „А“, включително като приоритетни такива, както и обособяването на Зона „Б“, като зона с по-малка степен на въздействие и ограничен обхват от гл.т. ползи за населението.

- ***Критерий 2 - Резултати от анализа на територията на Общината и обобщения SWOT анализ***

Зоните за въздействие са определени и на база резултатите от анализа на територията на Общината и обобщения SWOT анализ⁵⁴ и най-вече са конструирани въз основа на идентифицираните силни страни, възможности и потенциал за развитието на града в съответния аспект, в т.ч.: балансирано устройство и устойчиво развитие на територията, опазване и развитие на природните, културни и антропогенни териториални ресурси, потенциал за икономическо и интелигентно развитие на града и т.н. В този контекст всяка от обособените зони за въздействие е идентифицирана като такава със специфична, отличаваща я от другите зони характеристика, като на хоризонтален принцип във всичките зони са засегнати идентифицираните нужди на населението от (1)осигуряването на достъпна градска среда с релевантна свързаност, както между районите, така и между съседните общини, (2)осигуряването на равен достъп на населението до възможности и публични услуги, вкл. здраве, образование, социални услуги, спорт, отдих (рекреация) и прояви на открито, и не на последно място, (3)повишаване качеството на атмосферния въздух и питейната вода чрез релевантни мерки и интервенции, планирани в ПИРО-Пловдив и Програмата за реализация.

В резултат на проведените ***анализ на развитието на туризма***⁵⁵ и ***анализ на културно-историческо наследство и състояние на градския исторически пейзаж***⁵⁶ са обособени Зона „ЦГЧ“ и Зона „А“ като такива със специфични, отличаващи ги от другите зони характеристики, а именно:

Като специфична характеристика при групирането на градоустройствените единици и обособяването на Зона „ЦГЧ“ се отличава ***високата концентрация на недвижими културни ценности*** (съсредоточени предимно на територията на АИР „Старинен Пловдив“), която е идентифицирана като база за разгръщане на туристическия потенциал чрез устойчиво опазване на културното наследство, историческата градска среда и културното многообразие посредством реставрация, консервация и социализация на недвижими

⁵⁴ Представен подробно в Том I, ЧАСТ I. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДИТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЪОТВЕТНАТА ОБЩИНА на ПИРО.

⁵⁵ Представен подробно в Том I, ЧАСТ I, РАЗДЕЛ VIII. Анализ на развитието на туризма, перспективи за развитие на ПИРО

⁵⁶ Представен подробно в Том I, ЧАСТ I, РАЗДЕЛ IX. Културно-историческо наследство и състояние на градския исторически пейзаж – условия и предпоставки за надграждане на проекта: „Пловдив - Европейска столица на културата през 2019 г.“ и развитие на Община Пловдив като световна дестинация за целогодишен културен туризъм на ПИРО

културни ценности; диференциране и диверсифициране на местни туристически продукти и услуги чрез интегрирани териториални проектни инициативи с фокус културна инфраструктура и развитие на културата, позициониране и маркетинг на града, както и дигитализация на културното наследство и музейните експонати, откъдето и развитие на креативните и рекреативни местни индустрии и градския туризъм.

Същевременно, Зона „А“ откъм специфична характеристика се отличава с *висока концентрация на обекти от читалищната мрежа*, която е идентифицирана като база за допълнително разгръщане на туристическия потенциал чрез устойчиво опазване на културното наследство и културното многообразие посредством диверсифициране на местни туристически продукти и услуги чрез интегрирани териториални проектни инициативи с фокус културна инфраструктура, развитие и подобрен достъп до култура, на чиято основа и развитие на креативните и рекреативни местни индустрии, вкл. на туризма. В резултат на проведения *екологичен анализ*⁵⁷ е обособена МНОГОФУНКЦИОНАЛНА ЗЕЛЕНА ЗОНА (МЗЗ) като такава със специфични, отличаващи я от другите зони характеристики, релевантни към положителното и устойчиво развитие, и разширяване на *зелената система на града* (вкл. нови защитни и мелиоративни зелени площи съгласно предвижданията на Общия устройствен план на Пловдив), управление на природните забележителности, подобряване на природозащитното състояние на видовете и *местообитанията в рамките на защитените зони от Натура 2000, които се намират на територията на Община Пловдив*, изграждане на „зелени“ и „сини“ коридори, които осъществяват връзка между градската среда и крайградския ландшафт, със значение за градското биоразнообразие и формирането на микроклимат и т.н., където всички изброени са тематично насочени и целящи развитието на града в желаната посока към чист, зелен и привлекателен град.

В резултат на проведения *икономически анализ*⁵⁸ на функционален признак е обособена ЗОНА „ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ“ (ЗИР), която откъм специфична характеристика се отличава с *висока концентрация на икономически оператори* (представители на местния бизнес и организации-носители на научен капацитет) *и територии предимно с индустриално предназначение* (съгласно предвижданията на Общия устройствен план на Пловдив), която концентрация е идентифицирана като база и изключителен потенциал за бъдеща реализация, както на *индустриална и устойчива икономическа трансформация*, така и на *иновативна и интелигентна икономическа трансформация*, включително цифрова трансформация чрез реализиране на НИРД в различни сектори на икономиката; създаване, тестване и пилотно внедряване на иновационни модели и нови технологии, в т.ч.

⁵⁷ Представен подробно в Том I, ЧАСТ I, РАЗДЕЛ VI. Екологично състояние и рискове – условия и предпоставки за развитие на зелена Община Пловдив и Пловдив – балансиран град с повишено качество на живот на ПИРО

⁵⁸ Представен подробно в Том I, ЧАСТ I, РАЗДЕЛ III. Състояние на местната икономика – условия и предпоставки за осигуряване и надграждане на интелигентна, технологична и инвестиционна среда за развитие на иновативна Община Пловдив и Пловдив – град на бъдещето на ПИРО

и такива, с принос към дигитализацията за интелигентна трансформация и Индустрия 4.0. и други съотносими.

В резултат на проведените *анализ на инфраструктурното развитие, свързаност и достъпност на територията*⁵⁹ и *анализ на връзката на общината със съседните територии извън административните ѝ граници*⁶⁰ са обособени МЕЖДУОБЩИНСКИ ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ с потенциал за коопериране със съседни общини, които откъм специфични характеристики се отличават със съществения си *принос към развитието на Област Пловдив и ЮЦР*, и най-вече по линия на икономическото развитие, достъпа до пазара на труда, и в частност, трудовата миграция, както и оползотворяването на местните ресурси и потенциал, и на последно, но не и по значене място, устойчивото, регионално управление на отпадъците и на водите.

- ***Критерий 3 - Релевантни документи на Община Пловдив на микрорегионално ниво и урбанистично гравитационно поле***

При определянето на зоните за въздействие е отчетено, че микрорегионалното ниво се третира в един стратегически документ – *Общинския план за развитие (ОПР) на община Пловдив 2014-2020 г.* и един устройствен документ - *Общия устройствен план на Пловдив, одобрен през 2007 г.*⁶¹ По отношение на пространственото развитие на Община Пловдив ОПР се основава на Общия устройствен план на Пловдив. В Общия устройствен план на Пловдив е определено „урбанистичното гравитационно поле“, което обхваща територията, в която функционира урбанистичната система Пловдив, т. е. границите, в които ежедневно се затваря жизнения цикъл: „*труд, обитаване, отдих и обслужване*“.

Тези граници са определени при съблюдаване на следните критерии⁶²: 10 - 12 км / 20 - 25 мин. транспортен изохрон; над 50 хил. трудови и културно-битови пътувания дневно; демографски стабилни населени места с население около и над 2000 души и налични интензивни стопански връзки с висока степен на икономическа взаимозависимост. При прилагане на тези критерии, в „урбанистичното гравитационно поле“ на Пловдив попадат 32 населени места от общините Марица, Родопи, Куклен и с. Катунца (Община Садово). Жителите им получават обслужване (образование, здраве-опазване, култура, спорт, отдих, търговия) в града. В Пловдив са и значителна част от работните им места. Транспортните ареали се превръщат в оси на урбанизация, като около тях се формират нови икономически зони.

При определянето на зоните за въздействие, чрез придържането към ОУП на Пловдив се осигурява и приемственост при прилагане на постановките на Регионалния план за развитие на Южния централен район и на ОПР на Община Пловдив (2014-2020) по отношение на социално-икономическото развитие, както и съблюдаване на предвижданията на тези

⁵⁹ Представен подробно в Том I, ЧАСТ I, РАЗДЕЛ V. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията - условия и предпоставки за развитие на свързана Община Пловдив и Пловдив – метрополисен град на ПИРО

⁶⁰ Представен подробно в Том I, ЧАСТ I, РАЗДЕЛ XI. Анализ на връзката на общината със съседните територии извън административните ѝ граници на ПИРО

⁶¹ Предварителен проект за Изменение на Общия устройствен план на Пловдив – 2007

⁶² По данни и информация, представени и обследвани подробно в Том I, ЧАСТ I, РАЗДЕЛ X. Анализ на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор на ПИРО

документи по отношение устройството, опазването и развитието на природните и антропогенни териториални ресурси, при отчитане и на факторите, респективно на очакваните ефекти с надлокално значение, включително отчитане и постановките на релевантните документи на Европейския съюз в областта на регионалното развитие.

Микрорегионален и агломерационен аспект има и *Интегрираният план за градско възстановяване и развитие (ИПГВР)*, особено по отношение на зоната за въздействие с потенциал за икономическо развитие, обособена по него и включена в дефинирана Зона „А“ в ПИРО за периода 2021-2027 г. Същевременно, в новия програмен период идентифицираният съществен потенциал в посока икономически и интелигентен растеж на града е изместен в границите на шестте градоустройствени единици (от П1 до П6)⁶³ – индустриални територии съгласно ОУП, обособени в една приоритетна зона за въздействие ЗОНА „ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ“ (ЗИР).

Оттук, при групирането на градоустройствените единици и дефинирането на зони за въздействие са отчетени, както урбанистичното гравитационно поле на Пловдив, така и спецификите, изискванията и характеристиките, произтичащи от посочените три релевантни за Общината документа на микрорегионално ниво, като с акцент и очакван съществен принос към икономическото развитие на града и превръщането му в международен икономически център, в съответствие с избрана Визия са обособени две зони: ЗОНА „ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ“ (ЗИР) и МЕЖДУОБЩИНСКИ ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ с потенциал за коопериране със съседни общини.

- ***Критерий 4 - Идентифицирани проекти и идеи за развитието на конкретна територия в процеса на работа със заинтересованите страни***

В процеса на работа със заинтересованите страни при разработката на ПИРО-Пловдив, реализиран в съответствие с Комуникационната стратегия към Плана, въз основа на постъпили заявки от съответните отговорни звена в структурата на общинската администрация, както и постъпили фишове с проектни идеи от граждани, представители на НПО-сектора, бизнеса, академията, здравни и образователни институции и други заинтересовани страни са идентифицирани проекти и концепции (идеи) за развитието на конкретна територия в границите на града. На тази база, събраните данни и информация са обработени и обобщени, като по отделни градоустройствени единици е прецизиран броят обекти, разпределени в 7 групи и 22 вида обекти, за които е идентифицирана съответната необходимост от интервенции, както следва:

- **Група 1 - Обекти от образователната инфраструктура**, разпределени по вид в 3 категории: (1) *Детски градини, ясли и детски центрове*; (2) *Училища* и (3) *ВУЗ*;
- **Група 2 - Обекти от здравната инфраструктура**, разпределени по вид в 4 категории: (1) *ДКЦ*; (2) *Специализирани болници за активно лечение*; (3) *Многопрофилни болници за активно лечение* и (4) *Други*;
- **Група 3 - Обекти от културната инфраструктура**, разпределени по вид в 4 категории: (1) *Сграден фонд - изкуство и култура (изложбени зали, музеи, театри, кина, библиотеки и т.н.)*; (2) *Сграден фонд - НКЦ АИР "Старинен*

⁶³ Виж по-долу в Таблица 3.6.

Пловдив" и КИИ; (3) Читалища и (4) Открити пространства за изкуство и култура;

- **Група 4 - Обекти от социалната инфраструктура**, разпределени по вид в 2 категории: *(1) ЦНСТ и ДДЛРГ, и (2) Комплекси за социални услуги;*
- **Група 5 - Обекти от транспортната инфраструктура**, разпределени по вид в 3 категории: *(1) Нови пътни връзки и кръстовища, (2) Реконструкция на пътна и улична мрежа и (3) Паркинги и гаражи;*
- **Група 6 - Обекти от инженерната инфраструктура**, разпределени по вид в 2 категории: *(1) ВиК и (2) Осветление;*
- **Група 7 - Обекти от зелената система на град Пловдив**, разпределени по вид в 4 категории: *(1) Паркове, (2) Защитени територии от НАТУРА 2000, (3) Спортни паркове и съоръжения, и (4) Детски площадки и междублокови пространства.*

При наличие на концентрация в обследваната градоустройствена единица на обекти от съответната група и вид, върху които е идентифицирана необходимост от интервенции, същата ГЕ е селектирана и групирана по дадения признак с други ГЕ по сходни характеристики и нужди спрямо териториалното ѝ развитие. На тази основа, селектираните и групирани ГЕ са включени и формират конкретна зона за въздействие, определена като приоритетна или не, върху която впоследствие да бъде приложен набор от мерки и интервенции, съобразен с групата и вида обекти, концентрирани в нея.

Данни и информация за разпределението по групи и видове обекти, във всяка от определените зони за прилагане на интегриран подход (градски зони за въздействие/ГЗВ) и включените в тях ГЕ, върху обекти в които е идентифицирана необходимост от интервенции, в съответствие с описаните по-горе критерии, са представени обобщено в синтезиран вид в следните 3 таблици.

Таблица 4.1.1. *Информация за броя обекти, разпределени по групи и видове в Зона „ЦГЧ“ и включените в нея градоустройствени единици (ГЕ), върху които е идентифицирана необходимост от интервенции, в съответствие със специфичен критерий 4*

Групи обекти	Видове обекти	ЗОНА "ЦГЧ" (брой обекти)																						
		Ц1	Ц2	Ц3	Ц4	Ж4	Ж5	Ж6	Ж7	Ж8	Ж9	Ж10	Ж11	Ж12	Ж13	Ж14	Ж15	С4	С5	О33	О34	О37	О310	
Обекти от образователната инфраструктура	Детски градини, ясли и детски центрове		3		1	2	1	1	1					1		1	2							
	Училища		4		2	1	1	1	1		1		1			2	1							
	ВУЗ																							
Обекти от здравната инфраструктура	ДКЦ									1														
	Специализирани болници за активно лечение																							
	Многопрофилни болници за активно лечение																							
	Други (Високотехнологичен център по спортна медицина и възстановяване и др.)																							
Обекти от културната инфраструктура	Сграден фонд - изкуство и култура (изложбени зали, музеи, театри, кина, библиотеки и т.н.)	1	12		3																			
	Сграден фонд - НКЦ АИР "Старинен Пловдив" и КИН				6									1										

Таблица 4.1.2. *Информация за броя обекти, разпределени по групи и видове в Зона „А“ и включените в нея градоустройствени единици (ГЕ), върху които е идентифицирана необходимост от интервенции, в съответствие със специфичен критерий 4*

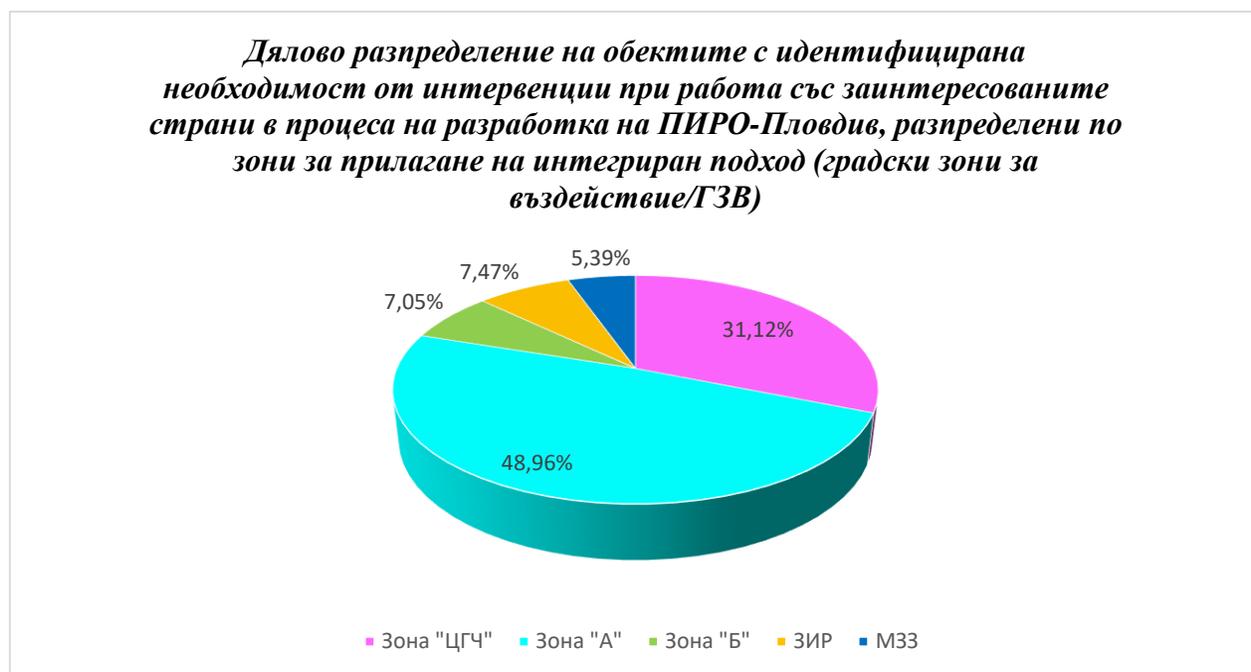
Групи обекти	Видове обекти	ЗОНА "А" (брой обекти)																												
		O1	O2	Жм4	Ж1	Ж2	Ж3	Ж16	Ж17	Жк1	Жк2	Жк3	Жк4	Жк5	Жк6	Жк7	Жк8	Жк9	C1	C2	C3	C5	C6	C7	C8	O3 2	O3 5	O3 6	O3 8	O3 9
<i>Обекти от образователната инфраструктура</i>	Детски градини, ясли и детски центрове				3	2		1	6		1			4		5	1				1									
	Училища				3	2			1		4		2	2		2	2				1									
	ВУЗ																													
<i>Обекти от здравната инфраструктура</i>	ДКЦ									1		1				1														
	Специализиран и болници за активно лечение										1																			
	Многопрофилн и болници за активно лечение																1													
	Други (Високотехнологичен център по спортна медицина и възстановяване и др.)																													

	Други (Високотехнологичен център по спортна медицина и възстановяване и др.)															
<i>Обекти от културната инфраструктура</i>	Сграден фонд - изкуство и култура (изложбени зали, музеи, театри, кина, библиотеки и т.н.)															
	Сграден фонд - НКЦ АИР "Старинен Пловдив" и КИН															
	Читалища		1					1								
	Открити пространства за изкуство и култура															
<i>Обекти от социалната инфраструктура</i>	ЦНСТ и ДДЛРГ							1								
	Комплекси за социални услуги										1					
<i>Обекти от транспортната инфраструктура</i>	Нови пътни връзки и кръстовища	1	1	2	1	1	1				1	1	1	2	2	2
	Реконструкция на пътна и улична мрежа*					1		1			3			1	1	1
	Паркинги и гаражи															
<i>Обекти от инженерната инфраструктура</i>	ВиК															
	Осветление							1								
<i>Обекти от зелената система</i>	Паркове							1								
	Защитени територии от НАТУРА 2000															
	Спортни паркове и съоръжения															

	Детски площадки и междублокови пространства														

** Забележка: Обектите за изграждане на нови пътни връзки и кръстовища и реконструкция на пътна и улична мрежа са отразени, където е приложимо, в две контактни градоустройствени единици (ГЕ), на основание, че обслужват и двете.*

На база данните и информацията, обобщени в горните три таблици, от всичките обследвани 241 обекта, различни по група и вид, върху които е идентифицирана необходимост от интервенции при работата със заинтересованите страни, над 80% от обектите са концентрирани в 42 ГЕ, групирани по сходни характеристики и обособяващи две, определени като приоритетни зони – Зона „ЦГЧ“ и Зона „А“. В частност: 48,96% от обследваните обекти са концентрирани в ГЕ, групирани и обособяващи Зона „А“ и 31,12% от обектите са концентрирани в ГЕ, групирани и обособяващи Зона „ЦГЧ“. 7,05% от обектите са концентрирани в ГЕ, групирани и обособяващи Зона „Б“, откъдето същата не е определена за приоритетна. Посоченото, графично представено има следния вид:

Фигура 4.1.1. Дялово разпределение на обектите с идентифицирана необходимост от интервенции при работа със заинтересованите страни в процеса на разработка на ПИРО-Пловдив, разпределени по зони за прилагане на интегриран подход (градски зони за въздействие/ГЗВ)

Диференциацията между Зона „ЦГЧ“ и Зона „А“ е наложена в резултат на това, че при провеждане на обследването е констатирано, че **69,70% от обектите от културната инфраструктура** са концентрирани в няколко ГЕ, около които е конструирано обособяването на Зона „ЦГЧ“, и които обуславят високия потенциал на зоната в приноса към развитието на града като притегателен, международен, културен център.

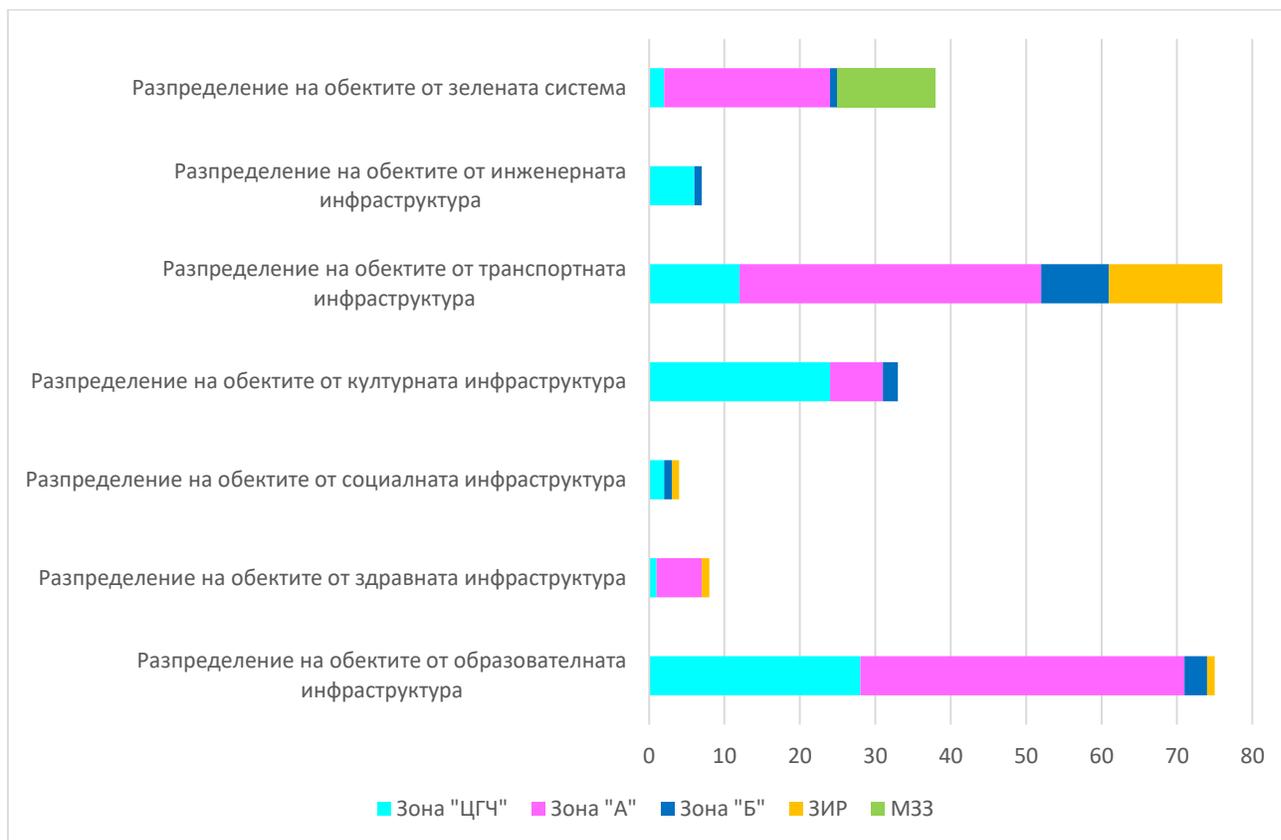
На база изследването на съответните ГЕ на обекти от образователната, здравната и социалната инфраструктура, от една страна, и двете зони (Зона „ЦГЧ“ и Зона „А“) са дефинирани като приоритетни спрямо очаквания принос към осигуряването на подобрена градска среда с качествени образователни, здравни и социални услуги чрез релевантни интервенции върху обектите в зоните. От друга страна, диференциацията между двете зони

е наложена в резултат на превеса на определена концентрация на обекти пред друга, както следва:

- ↗ **57,33% от обследваните обекти от образователната инфраструктура и 75% от обектите от здравната инфраструктура са концентрирани в Зона „А“, и**
- ↗ **50% от обектите от социалната инфраструктура и 37,33% от обектите от образователната инфраструктура са концентрирани в Зона „ЦГЧ“.**

Обработени и обобщени, данните и информацията от горните три таблици относно всяка от определените зони за въздействие и разпределението в тях по отделните седем групи обектите, са представени в следващата Фигура 4.1.2:

Фигура 4.1.2. Разпределение по групи на броя обекти, върху които е идентифицирана необходимост от интервенции при работа със заинтересованите страни в процеса на разработка на ПИРО-Пловдив, във всяка от определените зони за прилагане на интегриран подход (градски зони за въздействие/ГЗВ)

Спрямо *группирането по функционален признак* на съотносимите ГЕ в две зони за въздействие – ЗИР и МЗЗ, концентрацията на обследваните обекти в относителни величини не е съществена, съответно – 7,47% от обследваните обекти са в ЗИР и 5,39% - в МЗЗ, но същевременно изпълнението на специфични функции и роля в развитието на града в периода 2021-2027 г. на двете обособени зони се очаква да бъде от особено значение в

съответните специфични направления. Обособяването на ЗИР и съответно насочването към териториалния ѝ обхват на релевантни мерки и интервенции, предвидени в Програмата за реализация на ПИРО се очаква да донесат съществен принос в посока икономическо и интелигентно развитие на града. Обособяването на МЗЗ и съответно насочването към териториалния ѝ обхват на релевантни мерки и интервенции, предвидени в Програмата за реализация на ПИРО се очаква да донесат съществен принос в посока развитие на зелените системи на града, опазване на биоразнообразието, превенция от природните рискове, устойчиво управление на природните ресурси и като цяло - отговорно поведение към актуалните въпроси на околната среда, откъдето и постигане на желаната посока за развитие на града като чист, зелен и привлекателен град.

ГЕ, на чиято територия се изпълняват главно икономически функции, и които са основно с индустриално предназначение са групирани в обща зона за въздействие – ЗИР. Видно от третата таблица, 83,33% от обектите с интервенции в зоната са обекти от транспортната инфраструктура, в т.ч. 60% от тях са обекти от вид „Нови пътни връзки и кръстовища“ и 40% - от вид „Реконструкция на пътна и улична мрежа“. На тази основа, зоната е обособена като приоритетна от гл.т. на интервенции за осигуряване на свързаност и достъпност на средата за местните икономически оператори, чрез изграждане и реконструкция на съответната инфраструктура (в т.ч. довеждаща инфраструктура, иновативна инфраструктура, специализирана и социална инфраструктура) между отделните индустриални зони, паркове и сходни територии, включени в ЗИР, с оглед подобряване на инвестиционния климат за привличане на инвестиции, насърчаване на предприемачеството и икономически растеж.

Спрямо МЗЗ, при обособяването ѝ е взето предвид обследването на обектите, съгласно посоченото в горните три таблици, като в зоната са обхванати ГЕ, в които са позиционирани 100% от обектите от вид „Парк“ и вид „Защитени територии от НАТУРА 2000“ и 35,71% от обектите от вид „Спортни паркове и съоръжения“. Същевременно, отчитайки функциите им спрямо жилищното застрояване, откъдето и нуждите на населението, обектите от вид „Детски площадки и междублокови пространства“ като част от зелената инфраструктура на града са концентрирани основно в обособената Зона „А“ (92,86% от обектите от посочения вид).

На последно място, но не и по значение, при провеждане на обследването на обектите, върху които е идентифицирана необходимост от интервенции при работа със заинтересованите страни в процеса на разработка на ПИРО-Пловдив за целите на определянето на зоните за въздействие по специфичния Критерий 4, е взета предвид и ***проектната готовност на предвидените интервенции за конкретната територия.***

В резултат на проведено онлайн анкетно проучване⁶⁴ сред всички заинтересовани страни в Община Пловдив, 68% от респондентите намират за релевантни при идентифицирането и определянето на зоните за въздействие, приложените 4 специфични, допълнителни

⁶⁴ Представен Доклад на резултатите от проведено анкетно проучване за оценка на предложение на зони за въздействие при подготовката на План за интегрирано развитие на община Пловдив за периода 2021 – 2027г.– Приложение № III.6.

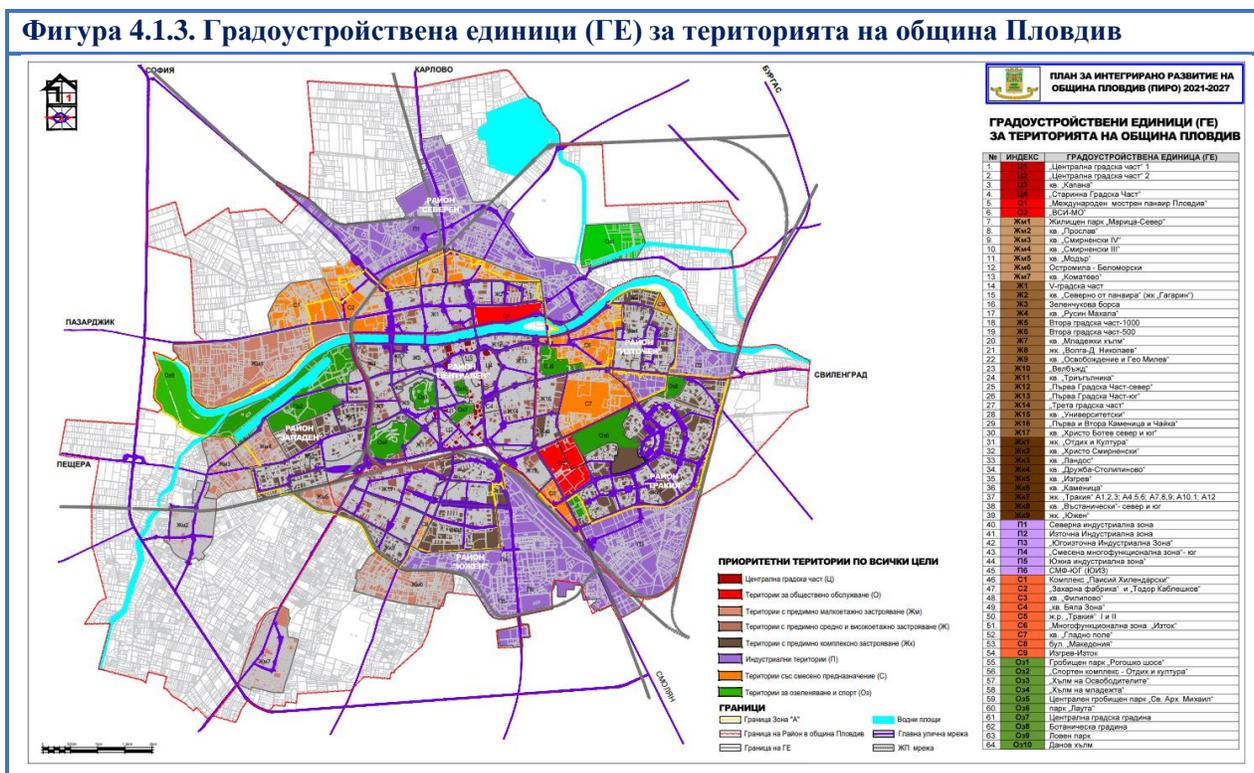
критерия, специално селектирани и съобразени със спецификите на територията, интервенциите и други приложими характеристики на Община-град Пловдив, в т.ч. 21% от респондентите ги намират за напълно релевантни и 47% - за по-скоро релевантни.

Обобщено, спрямо приложения индивидуален, мултикомпонентен и холистичен подход чрез специално разработената методология, обхващаща както общи критерии, в съответствие с националната политика за пространствено развитие, така и допълнителни критерии, съобразени със спецификите на територията, интервенциите и други приложими характеристики, в резултат на горе-визираното онлайн анкетно проучване, 63% от респондентите намират за релевантен при идентифицирането и определянето на зоните за въздействие приложения подход, в т.ч. 17% от респондентите го намират за напълно релевантен и 46% - за по-скоро релевантен.

Следвайки Методическите указания на МРРБ за територията на Община Пловдив са дефинирани **5 зони за въздействие**, които обхващат цялата урбанизирана територия на града и **1 междуобщинска зона** за коопериране със съседни общини. От тях са определени **4 приоритетни зони**, които имат най-голям потенциал да повлияят върху социално-икономическото развитие на Общината.

За територията на Община Пловдив са определени 64 урбанистични структури с преобладаващо предназначение - градоустройствена единица (ГЕ).

Фигура 4.1.3. Градоустройствена единици (ГЕ) за територията на община Пловдив

Таблица 4.1.4. Градоустройствена единица (ГЕ) за територията на община Пловдив		
№	Индекс	Градоустройствена единица (ГЕ)
1.	Ц1	„Централна градска част“ 1
2.	Ц2	„Централна градска част“ 2
3.	Ц3	кв. „Капана“
4.	Ц4	„Старинна Градска Част“
5.	О1	„Международен мострен панаир Пловдив“
6.	О2	„ВСИ-МО“
7.	Жм1	Жилищен парк „Марица-Север“
8.	Жм2	кв. „Прослав“
9.	Жм3	кв. „Смирненски IV“
10.	Жм4	кв. „Смирненски III“
11.	Жм5	кв. „Модър“
12.	Жм6	Остромила - Беломорски
13.	Жм7	кв. „Коматевото“
14.	Ж1	V-градска част
15.	Ж2	кв. „Северно от панаира“ (жк „Гагарин“)
16.	Ж3	Зеленчукова борса
17.	Ж4	кв. „Русин Махала“
18.	Ж5	Втора градска част-1000
19.	Ж6	Втора градска част-500
20.	Ж7	кв. „Младежки хълм“
21.	Ж8	жк. „Волга-Д. Николаев“
22.	Ж9	кв. „Освобождение и Гео Милев“
23.	Ж10	„Велбъжд“
24.	Ж11	кв. „Триъгълника“
25.	Ж12	„Първа Градска Част-север“
26.	Ж13	„Първа Градска Част-юг“
27.	Ж14	„Трета градска част“
28.	Ж15	кв. „Университетски“
29.	Ж16	„Първа и Втора Каменица и Чайка“
30.	Ж17	кв. „Христо Ботев север и юг“
31.	Жк1	жк. „Отдих и Култура“
32.	Жк2	Христо Смирненски
33.	Жк3	кв. „Ландос“
34.	Жк4	кв. „Дружба-Столипиново“
35.	Жк5	кв. „Изгрев“
36.	Жк6	кв. „Каменица“
37.	Жк7	жк. „Тракия“ А1,2,3; А4,5,6; А7,8,9; А10,1; А12
38.	Жк8	кв. „Въстанически“ - север и юг
39.	Жк9	жк. „Южен“

40.	П1	Северна индустриална зона
41.	П2	Източна Индустриална зона
42.	П3	„Югоизточна Индустриална Зона“
43.	П4	„Смесена много-функционална зона“- юг
44.	П5	Южна индустриална зона
45.	П6	СМФ-ЮГ (ЮИЗ)
46.	С1	Комплекс „Паисий Хилендарски“
47.	С2	„Захарна фабрика“ и „Тодор Каблешков“
48.	С3	кв. „Филипово“
49.	С4	„кв. Бяла Зона“
50.	С5	ж.р. „Тракия“ I и II
51.	С6	„Многофункционална зона „Изток“
52.	С7	кв. „Гладно поле“
53.	С8	бул. „Македония“
54.	С9	Македония
55.	Оз1	Гробищен парк „Рогошко шосе“
56.	Оз2	„Спортен комплекс - Отдых и култура“
57.	Оз3	„Хълм на Освободителите“
58.	Оз4	„Хълм на младежта“
59.	Оз5	Централен гробищен парк „Св. Арх. Михаил“
60.	Оз6	парк „Лаута“
61.	Оз7	Централна градска градина
62.	Оз8	Ботаническа градина
63.	Оз9	Ловен парк
64.	Оз10	Данов хълм

	Зона 1	Ц	Централна градска част
	Зона 2	О	Територии за обществено обслужване
	Зона 3	Жм	Територии с предимно малкоетажно застрояване
	Зона 4	Ж	Територии със средноетажно и високоетажно застрояване
	Зона 5	Жк	Територии с предимно комплексно застрояване
	Зона 6	П	Индустриални територии
	Зона 7	С	Територии със смесено предназначение
	Зона 8	Оз	Територии за озеленяване и спорт
			Граница на Район в община Пловдив
			Граница на ГЕ

4.2. Зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) - Градски зони за въздействие (ГЗВ)

4.2.1. Постигане на съответствие при обособяването на зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) спрямо стратегическите цели и приоритети на регионално и национално ниво

Функционалните градски зони за въздействие биват основно с жилищно или със смесено предназначение като сред тях, съобразно дефинираните нужди от целенасочени интервенции в резултат на секторните анализи на територията, и разкритите основни специфики, неоползотворени възможности, ключови фактори и потенциали на местното развитие, както и вземайки предвид, стратегическите документи на Общината, резултатите от проучването на общественото мнение, проведените теренни проучвания и работата със заинтересованите страни, са изведени 5 градски зони за въздействие (ГЗВ), обособени в съответствие със стратегическите приоритети и специфичните цели на Интегрираната териториална стратегия на Южен централен регион (ИТСР-ЮЦР) и Актуализираната концепция за пространствено развитие (АНКПР 2013-2025 г.), а именно:

- Обособена по секторно направление приоритетна зона - ГЗВ, идентифицирана като зона със съществен потенциал за икономическо развитие и интелигентен растеж, и с висок потенциал за осъществяване и развитие на НИРД, както в различни сектори на икономиката, така и между различни заинтересовани страни, наименувана **ЗОНА „ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ“ (ЗИР)** – очертана като Зона 6 на Фигура 3.1. по-горе. В обособената ЗИР, идентифицираният потенциал за местна икономическа трансформация е условно разделен на 2 вида: (1)**индустриална и устойчива икономическа трансформация**, включително енергийна, кръгова и нисковъглеродна трансформация и (2)**иновативна и интелигентна икономическа трансформация**, включително цифрова трансформация. На тази основа, зоната допълнително е прецизирана и дефинирана съответно, от една страна, като зона, базирана на потенциала на индустриалния сектор и възможностите за развитие на предприемачеството, и от друга страна, като зона с потенциал за развитие и внедряване на иновации. В този контекст, ЗИР съответства на ПРИОРИТЕТ 1: ЗАСИЛВАНЕ НА КОНКУРЕНТНИТЕ ПОЗИЦИИ НА ЮЖЕН ЦЕНТРАЛЕН РАЙОН ЧРЕЗ ИНВЕСТИЦИИ ВЪВ ФАКТОРИТЕ НА РАСТЕЖА (ИТСР-ЮЦР), като в зоната са планирани проектни инвестиции в мерки и интервенции за постигане на следните специфични цели на ИТСР-ЮЦР: СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 1.1. ИНОВАЦИИ, ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ И РАСТЕЖ (по-конкретно, чрез идентифицирания потенциал на ЗИР за развитие и внедряване на иновации) и СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 1.2. ПОДОБРЯВАНЕ НА БИЗНЕС СРЕДАТА И СТИМУЛИРАНЕ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО (по-конкретно, чрез потенциала на ЗИР, базиран на наличния, работещ индустриален сектор и възможностите за развитие на предприемачеството);

- ↗ Обособена приоритетна зона - ГЗВ, идентифицирана по функционален признак като зелена зона със съществени специфики, неоползотворени възможности, ключови фактори и потенциал за подобряване, както на екологичната среда, така и на зелената инфраструктура за отдих, култура и спорт, в контекста на устойчиво въздействие върху мултикомплексни фактори на околната среда чрез планирани проектни инвестиции в зелени, открити и защитени пространства (зелени зони и територии с екосистемни функции), разположени на цялата територия на Община Пловдив. Зоната е наименувана **МНОГОФУНКЦИОНАЛНА ЗЕЛЕНА ЗОНА (МЗЗ)** и е очертана като Зона 8 на Фигура 3.1. по-горе. В този контекст, МЗЗ е в корелация с политиката за устойчиво развитие на региона (ЮЦР) посредством изграждането на екологосъобразна инфраструктура и опазването на биологичното разнообразие, от където съответства на ПРИОРИТЕТ 2: ПОДОБРЯВАНЕ НА СОЦИАЛНАТА И ЕКОЛОГИЧНА СРЕДА (ИТСР-ЮЦР), като в зоната са планирани проектни инвестиции в мерки и интервенции за постигане на СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 2.2. ИЗГРАЖДАНЕ НА ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНА ИНФРАСТРУКТУРА. ОРИЕНТИРАНЕ КЪМ ПО-ЗЕЛЕНА, НИСКОВЪГЛЕРОДНА ИКОНОМИКА;
- ↗ Обособена приоритетна зона – ГЗВ, обхващаща централната градска част на град Пловдив, идентифицирана от една страна като зона със специфични предизвикателства за решаване, характерни за централните градски части на общинските центрове от ниво 2 (големите градове от второ йерархично ниво), силно урбанизирани и с висока гъстота на застрояването, откъдето и със съществени ограничения от гл.т. пространствено планиране. От друга страна, зона с висока концентрация на недвижими културни ценности, от където и идентифициран изключителен потенциал за интервенции в устойчиво опазване на културното наследство, историческата градска среда и културното многообразие, както и с потенциал за диференциране и диверсифициране на местни туристически продукти и услуги, на чиято основа и развитие на креативните и рекреативни местни индустрии, вкл. на туризма. Зоната е наименувана **ЗОНА „ЦЕНТРАЛНА ГРАДСКА ЧАСТ“ (ЗОНА „ЦГЧ“)** и е очертана като Зона 1 на Фигура 3.1. по-горе. В този контекст, ЗОНА „ЦГЧ“ съответства на 2 стратегически приоритета, а именно: ПРИОРИТЕТ 2: ПОДОБРЯВАНЕ НА СОЦИАЛНАТА И ЕКОЛОГИЧНА СРЕДА (ИТСР-ЮЦР), като в зоната са планирани проектни инвестиции в мерки и интервенции за постигане на СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 2.1. ПОДОБРЯВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО КАЧЕСТВЕНИ ЗДРАВНИ, СОЦИАЛНИ, КУЛТУРНИ УСЛУГИ И СПОРТ И ПРИОРИТЕТ 3: ПО-БАЛАНСИРАНО ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА НЕРАВЕНСТВАТА (ИТСР-ЮЦР), като в зоната са планирани проектни инвестиции в мерки и интервенции за постигане на СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3.2. ПОДКРЕПА ЗА БАЛАНСИРАНО ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ;
- ↗ Обособен общ зонов комплекс – ГЗВ, обхващащ 2 зони: **Зона А и Зона Б**, идентифицирани като зони за подобряване качеството на живот и благоустрояване в град Пловдив при отчитане спецификите, характеристиките и предизвикателствата

на двете зони, а именно: Зона А с публични и жилищни функции, включваща широкия център и старите периферни квартали на града, определена като приоритетна и Зона Б - основно с обслужващи функции, включваща територии с предимно нискоетажно и обслужващо застрояване извън компактният град. **Общият комплекс „Подобряване качеството на живот и благоустрояване - Пловдив“** е очертан като зони от 2 до 5, заедно със зона 7 на фигура 3.1. по-горе. В този контекст, комплексът съответства на ПРИОРИТЕТ 3: ПО-БАЛАНСИРАНО ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА НЕРАВЕНСТВАТА (ИТСР-ЮЦР), като в зоните му са планирани проектни инвестиции в мерки и интервенции за постигане на СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3.2. ПОДКРЕПА ЗА БАЛАНСИРАНО ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ.

В допълнение, на територията на цялата община са планирани хоризонтални инвестиции в мерки и проектни интервенции за постигане на следните специфични цели на ИТСР-ЮЦР: по Приоритет 1 - СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 1.3. ДОБРО ОБРАЗОВАНИЕ, НОВИ ЗНАНИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ (с акцент и концентрация в ЗОНА „ЦГЧ“ и Зона А) и по Приоритет 3 - СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3.1. ПОДОБРЯВАНЕ НА ТРАНСПОРТНАТА И ЦИФРОВАТА СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ.

В резултат на проведено онлайн анкетно проучване⁶⁵ сред всички заинтересовани страни в Община Пловдив, 79% от респондентите намират за съотносими към приоритетите и специфичните цели на ИТСР-ЮЦР дефинираните зони за въздействие чрез определените за всяка зона ключови фокуси на въздействие и предвидени интервенции, в т.ч. 30% от респондентите ги намират за напълно съотносими и 49% - за донякъде съотносими.

Съответствието на обособените ГЗВ спрямо предварително дефинираните примерни критерии за определяне на зони за прилагане на интегриран подход със специфичните цели и приоритети на ниво национална политика за пространствено развитие (АНКПР 2013-2025 г.), присъщи и на кохезионната политика на ЕС, съответно и на ПРР 2021–2027 г., се изразява в следното:

ЗОНА „ЦГЧ“ и общият зонов комплекс „Подобряване качеството на живот и благоустрояване - Пловдив“ са обособени с оглед съответствие със следните специфични цели и приоритети на АНКПР:

 Специфична цел „Пространствена свързаност и достъп до услуги“:

Приоритет: Развитие на главните и второстепенните транспортни оси за постигане на модел „решетка“, насочен към укрепване на функциите на вече изявените урбанизационни центрове, разширяване на полетата им на влияние и подобряване на достъпа до пазара на

⁶⁵ Представен Доклад на резултатите от проведено анкетно проучване за оценка на предложение на зони за въздействие при подготовката на План за интегрирано развитие на община Пловдив за периода 2021 – 2027г - Приложение № III.6.

труда и социални услуги и равностоен достъп до всички пространства с висока обществена значимост;

Приоритет: Равномерно покритие на националната територия с мрежа от обекти на високото ниво на публичните услуги в здравеопазването, образованието, социалното подпомагане и културата. Подобряване на достъпа до качествени услуги;

Приоритет: Трансформиране на градовете и населените места в приобщаващи, безопасни, стабилни и устойчиви центрове чрез съвместното участие на обитателите, местните власти, неправителствените организации.

✚ Специфична цел „Качеството на образователни, здравни, социални и културни услуги“:

Приоритет: Подобряване на държавната и общинска културна инфраструктура;

Приоритет: Модернизиране на образователната инфраструктура и запазване на пространственото ѝ покритие;

Приоритет: Модернизиране на здравната инфраструктура и подобряване на пространственото ѝ покритие;

Приоритет: Изграждане и реконструкция на спортната инфраструктура и подобряване на достъпа до нея в периферните райони, създаване на условия за физическа активност на всички поколения;

Приоритет: Модернизиране на инфраструктурата на социалните услуги и подобряване на достъпността до нея.

ЗОНА „ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ“ (ЗИР) е обособена с оглед съответствие със следните специфични цели и приоритети на АНКПР:

✚ Специфична цел „Полицентрично териториално развитие“:

Приоритет: Разширяване на мрежата от градове от 2-ро йерархично ниво и поетапно приобщаване на други градове от 3-то ниво с потенциал и стратегическо разположение, които да балансират развитието на главните регионални и областни центрове;

Приоритет: Нарастване на ролята на градовете от 2-ро йерархично ниво като двигатели на регионалното развитие, като същевременно укрепват териториалното сближаване и увеличават конкурентоспособността на страната и контрабалансира развитието на столицата.

✚ Специфична цел „Пространствена свързаност и достъп до услуги“:

Приоритет: Развитие на главните и второстепенните транспортни оси за постигане на модел „решетка“, насочен към укрепване на функциите на вече изявените урбанизационни центрове, разширяване на полетата им на влияние и подобряване на достъпа до пазара на труда и социални услуги и равностоен достъп до всички пространства с висока обществена значимост;

Приоритет: Постигане на свободен и социално справедлив достъп до информационни и комуникационни технологии във всички райони, особено в периферните селски райони и възможност за децентрализирана работа и предоставяне на услуги от общ интерес.

✚ Специфична цел „Регионална конкурентоспособност в подкрепа на растежа“:

Приоритет: Публични инвестиции за развитие на мрежите на основната, цифровата и научно-изследователската инфраструктура като акселератор на процесите за повишаване на регионалната конкурентоспособност и растеж;

Приоритет: Укрепване на икономическите сектори, базирани на знанието и интелигентния растеж, чрез изграждане на високотехнологични паркове, регионални иновационни и технологични центрове в големите урбанистичните центрове;

Приоритет: Изграждане на индустриални паркове и производствени зони с оглед балансирано териториално насочване и привличане на инвестиции;

Приоритет: Адаптиране към нуждите и специфичните регионални рамкови условия за МСП и създаването на регионални секторни клъстери, мрежи и инфраструктури, базирани на иновации и технологии;

Приоритет: Инвестиции в областта на науката, технологиите и иновациите чрез създаване на кариерни центрове и регионални звена за мобилност на учените (като част от Европейската мрежа за мобилност).

МНОГОФУНКЦИОНАЛНА ЗЕЛЕНА ЗОНА (МЗЗ) е обособена с оглед съответствие със следните специфични цели и приоритети на АНКПР:

✚ Специфична цел „Интегриране в европейското пространство“:

Приоритет: Поддържане на НЕМ като еталон на защитено биологично природно равновесие и като рекреационна среда с общоевропейско значение, допринасящо за опазване на трансгранични екологични коридори със съседни страни в Югоизточна Европа;

Приоритет: Обвързване на значими локализации на националното културно наследство в регионални и общоевропейски културни коридори.

✚ Специфична цел „Съхранено природно и културно наследство, експонирано и валоризирано в полза на устойчивото му развитие“:

Приоритет: Опазване на идентичността на природното и културно наследство чрез ефективна защита и интелигентно използване на икономическия потенциал на защитените природни и културни ценности;

Приоритет: Съхраняване на елементите от НЕМ и приобщаване на територии, отговарящи на научните и законодателни критерии. Създаване на възможности за развитие на Европейската екологична мрежа чрез трансгранично сътрудничество за опазване на природните ценности и съхраняване на традициите и поминъка на местните общности;

Приоритет: Включване на нови природни и културни обекти в Списъка на ЮНЕСКО за световно природно и културно наследство и стимулиране на потенциала за икономическо и социално развитие на съществуващите обекти, включително биосферните резервати по Програма „Човек и биосфера“;

Приоритет: Превантивна защита на характерни ландшафти със съхранено традиционно земеползване и с висока консервационна стойност и възстановяване на нарушени от човешка дейност ландшафти;

Приоритет: Осигуряване на равнопоставен достъп до цялата съвкупност от природни и културни ценности, носители на историческа памет и национална идентичност.

✚ Специфична цел „Стимулирано развитие на специфични територии“:

Приоритет: Възстановяване на нарушените територии, на екологичното равновесие и биологичното разнообразие, адаптиране към измененията на климата и намаляване на риска от природни бедствия.

4.2.2. Комплекси от интервенции и мерки, планирани в обособените зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие)

Идентифицирана необходимост от различни по вид интервенции на територията на ГЗВ, в резултат на извършените териториални секторни анализи, проведените теренни проучвания и работата със заинтересованите страни:

- ✓ **Интервенции за подобряване качеството на атмосферния въздух**, в т.ч. мерки за подобряване състоянието на градския транспорт и управлението на трафика, вкл. внедряване на мерки за устойчива градска мобилност и интелигентни системи за управление, чрез мулти-компонентен проект за Интегриран градски транспорт на гр. Пловдив; въвеждане на зони с ниски емисии и осъществяване на мониторинг и контрол на КАВ, както и чрез намаляване на замърсяването от битово отопление;
- ✓ **Опазване на биологичното разнообразие и екосистемите**, в т.ч. чрез подобро управление на защитените територии и защитените зони от НЕМ / Натура 2000, както и чрез управление на популациите на бездомни животни и съпътстващите здравни и ветеринарни рискове;
- ✓ **Опазване и устойчиво управление на водните ресурси**, в т.ч. чрез интервенции във водоснабдителни мрежи и системи (подмяна на водопроводи) и чрез интервенции в канализационни системи;
- ✓ **Интервенции срещу климатичните промени**, в т.ч. чрез групи от релевантни проекти за смекчаване и адаптация към изменението на климата, обхващащи мерки за енергийна ефективност и енергоспестяващо осветление; екосистемни и „зелени“ решения, изграждане на зелена инфраструктура в гр. Пловдив, както и управление на риска от наводнения;
- ✓ **Устойчиво управление на отпадъците**, в т.ч. чрез интервенции и инвестиции за устойчиво управление на битовите отпадъци; за повишаване осведомеността относно възможностите за управление на битовите отпадъци, както и за изграждане на съоръжения за оползотворяване на автомобилни гуми;
- ✓ **Интервенции за преминаване към кръгова и ниско въглеродна икономика**, в т.ч. чрез подобряване управлението на промишлените отпадъци; чрез интервенции и инвестиции за чист енергиен преход на местната индустрия, насърчаване на зелени инвестиции, кръгова и нисковъглеродна местна икономика, както и повишаване осведомеността на релевантните заинтересовани страни в този аспект;

- ✓ *Интервенции в обекти на общинската здравна, социална, образователна, културна и спортна инфраструктура*, в т.ч. чрез ремонт, реконструкция и оборудване на здравна инфраструктура и създаване на нови здравни заведения за предоставяне на иновативни здравни услуги; чрез интервенции в социална инфраструктура и развитие на нови социални услуги за нуждите на групите в риск и създаване на нова социална инфраструктура и предоставяне на социални услуги на уязвими, малцинствени групи; чрез интервенции за предоставяне на качествено предучилищно и училищно образование; чрез реконструкция и изграждане на спортни паркове и съоръжения, и обновяване и реконструкция на детски площадки, както и чрез интервенции за устойчиво опазване на културното наследство, историческата градската среда и културното многообразие;
- ✓ *Интервенции за подобряване на градската среда с осигурен достъп и пространствена свързаност*, в т.ч. чрез реконструкция на пътна и улична мрежа в градска среда (вкл. реализиране на среден ринг, осигуряващ връзка с всички икономически зони и извеждащ трафика от центъра на града); изграждане на нови пътни връзки и кръстовища; изграждане на мрежа от паркинги за подобряване на достъпа до градска среда, както и облагородяване на междублокови пространства и обновяване на детски площадки за подобряване на градската среда;
- ✓ *Интервенции за подобряване на инвестиционния климат и насърчаване на предприемачеството за постигане на икономически растеж*, в т.ч. чрез дигитализация, НИРД и иновации, вкл. чрез изграждане и развитие на ключови звена на местната научно-изследователска и иновационна екосистема и чрез насърчаване на дигиталната и технологична трансформация на местната икономика, както и чрез развитие и интернационализация на местната предприемаческа екосистема; развитие на креативните и рекреативни индустрии;
- ✓ *Оползотворяване на терени с отпаднало предназначение и/или преотреждане право на ползване за нуждите на общината на терени държавна собственост.*

4.2.3. Спецификация, характеристики и обосновка относно избрания обхват на обособените зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) - Градски зони за въздействие (ГЗВ).

1. ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ (Зона „ЦГЧ“) - приоритетна

ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ (Зона „ЦГЧ“) включва територии с публични и жилищни функции.

Наименование: ЗОНА „ЦГЧ“

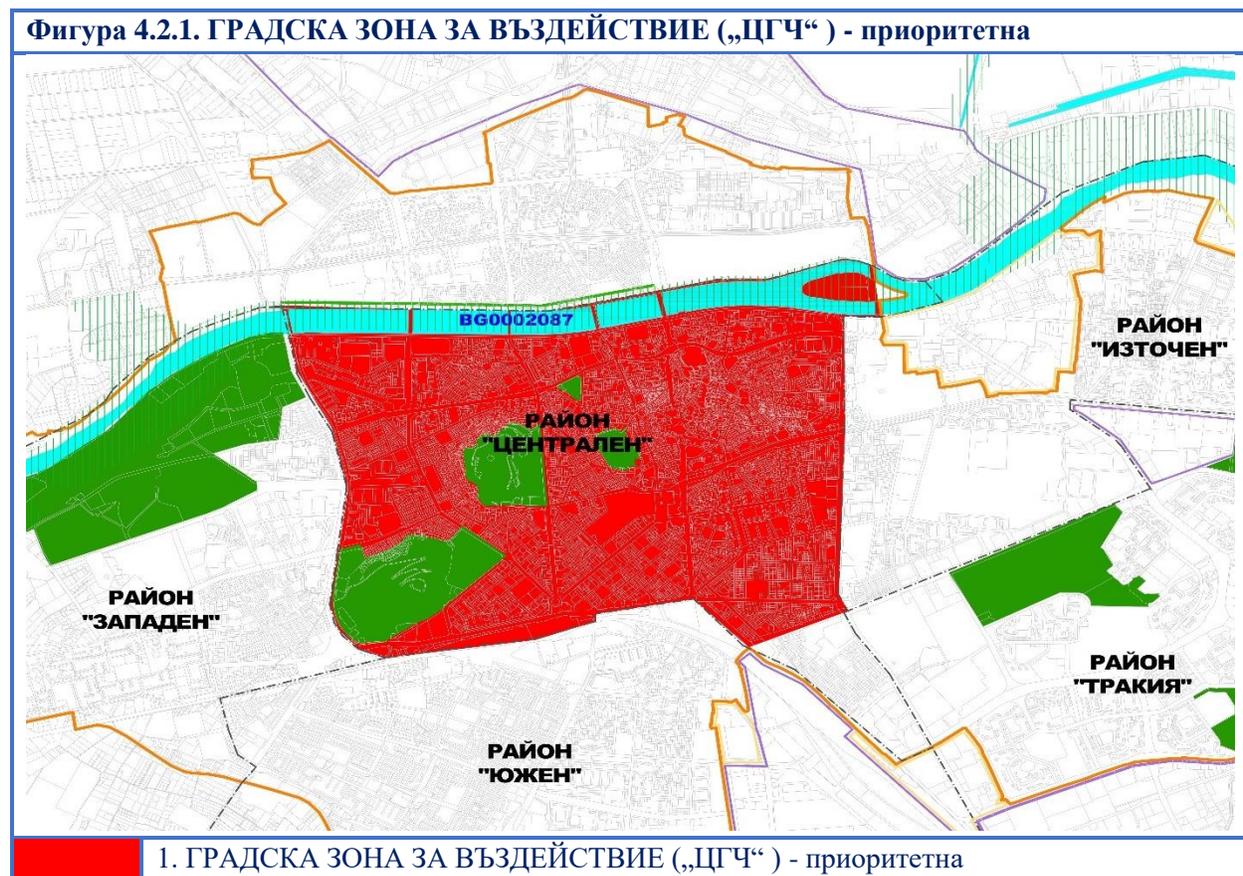
Обхват: ЦГЧ на град Пловдив

Граници: На север: река Марица;

На изток: бул. „Северен“, бул. „Източен“ и ул. „Менделеев“;

На юг: бул. „Найчо Цанов“ и бул. „Христо Ботев“
 На запад: бул. „Копривщица“

Обща площ: 751 ха

Градска зона за въздействие (зона „ЦГЧ“) включва Градоустройствените единици (ГЕ), посочени в Таблица 4.2.1.

Таблица 4.2.1. Градоустройствена единица (ГЕ) за територията на ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ („ЦГЧ“) - приоритетна		
№	Индекс	Градоустройствена единица (ГЕ)
1.	Ц1	„Централна градска част“ 1
2.	Ц2	„Централна градска част“ 2
3.	Ц3	кв. „Капана“
4.	Ц4	„Старинна Градска Част“
5.	Ж4	кв. „Русин Махала“
6.	Ж5	Втора градска част-1000
7.	Ж6	Втора градска част-500

8.	Ж7	кв. „Младежки хълм“
9.	Ж8	жк. „Волга-Д. Николаев“
10.	Ж9	кв. „Освобождение и Гео Милев“
11.	Ж10	„Велбъжд“
12.	Ж11	кв. „Триъгълника“
13.	Ж12	„Първа Градска Част-север“
14.	Ж13	„Първа Градска Част-юг“
15.	Ж14	„Трета градска част“
16.	Ж15	кв. „Университетски“
17.	С4	„кв. Бяла Зона“
18.	С5	ж.р. „Тракия“ I и II
19.	Оз3	„Хълм на Освободителите“
20.	Оз4	„Хълм на младежта“
21.	Оз7	Централна градска градина
22.	Оз10	Данов хълм

Зона „ЦГЧ“ включва в обхвата си голяма част от съществуващата *“Първа градска част”* като Зона с преобладаващ социален характер (ЗПСХ), определена в рамките на ИПГВР 2014-2020 г. на гр. Пловдив и граничеща, както следва: от запад – ул. „Иван Перпелиев”, пл. „Възраждане”, ул. „Митрополит Панарет”, ул. „Цар Иван Шишман”, бул. „6-ти септември”, бул. „Цар Борис III Обединител”, мост на р. Марица към Панаира; от север – южната граница на Международния мострен панаир (бул. „Марица-север”); от изток – мост на р. Марица през остров „Адата”, бул. „6-ти септември”, бул. „Източен” и от юг – бул. „Княгиня Мария Луиза”. ЗПСХ спрямо Зона „ЦГЧ“ в голямата си част се прекрива с градоустройствените единици (ГЕ), посочени в Таблица 4.2.1. – Ж12 „Първа Градска Част-север“ и Ж13 „Първа Градска Част-юг“. Зона „ЦГЧ“ включва в обхвата си и малка част от определената в рамките на ИПГВР 2014-2020 г. на Пловдив зона на публични функции с висока обществена значимост (ЗПФ) - *“Централна Ж.П. гара”*.

Включването в обособената в ПИРО-Пловдив Зона „ЦГЧ“ на съответните части от двете обособени зони в ИПГВР 2014-2020 г. – ЗПСХ („Първа градска част“) и ЗПФ („Централна Ж.П. гара“) е на база обследвани данни и информация относно изпълнението на предвидените мерки и проекти във всяка от двете зони⁶⁶, оказаното въздействие в посока развитие на територията, и идентифицирания неоползотворен потенциал, обосноваващи частичното покриване на зоните между двата стратегически документа за съответните програмни периоди, а именно:

- В ЗПСХ („Първа градска част“) са включени 6 Комплексни проекта, обхващащи 26 подпроекта, като към края на 2020 г. 50% от тях (14 проекта) са реализирани. Проектите, предвидени в ЗПСХ са свързани с интервенции и инвестиции основно в обекти от образователната инфраструктура, обекти от транспортната

⁶⁶ Източник: Община Пловдив

инфраструктура и свързаността в градска среда, обекти от културната инфраструктура (археологически обект „Източна порта на Филипопол”) и свързаността между тях и др. От изпълнените в зоната проекти само 1 е в областта на културата, на чиято основа е идентифициран съществен, остатъчен, неоползотворен потенциал на наличните недвижими културни ценности, който може да бъде използван като база за разгръщане на туристическия потенциал в периода 2021-2027 г.;

- В ЗПФ („Централна Ж.П. гара“) са включени 3 Комплексни проекта, обхващащи 7 подпроекта, като към края на 2020 г. над 28% от тях (2 проекта) са намерили финансиране и са в процес на изпълнение. Проектите, предвидени в ЗПФ са свързани с интервенции и инвестиции основно в изграждането на два ключови обекта от транспортната инфраструктура, като и интервенции в два обекта от социалната инфраструктура. От планираните в зоната проекти, няма реализирани такива в обекти от социалната инфраструктура, на чиято основа е идентифициран остатъчен неоползотворен потенциал в посока развитието на общината в периода 2021-2027 г. като социално справедлива и с осигурен равен достъп до услуги на населението чрез развитието на нови социални услуги за нуждите на групите в риск и уязвимите групи на територията на Община-град Пловдив.
- И в двете зони, частично препокрити и включени в Зона „ЦГЧ“ в ПИРО-Пловдив, на база нереализираните проекти в обекти от транспортната инфраструктура, е идентифициран остатъчен, неоползотворен потенциал спрямо подобряването на градската среда, достъпността и пространствената ѝ свързаност, който може да бъде използван като допълнителна база за разгръщане на общия потенциал за развитие на територията в периода 2021-2027 г., и в частност на туристическия и икономическия потенциал.

Същевременно, обособената Зона „ЦГЧ“ е с разширен обхват с оглед концентрацията в централната градска част на значими институции, предоставящи здравни, образователни и социални услуги, както и такива, предоставящи възможности за спорт и събитийни прояви, чрез които е идентифициран съществен потенциал за осигуряване на равен достъп до възможности и услуги за населението, допълващи и надграждащи социалните функции на ЗПСХ и тези с висока обществена значимост на ЗПФ. В допълнение, Зона „ЦГЧ“ е с разширен обхват и с оглед високата концентрация на недвижими културни ценности, предимно в ГЕ – Ц4 „Старинна Градска Част“, на чиято база основно е предвидено разгръщането на туристическия потенциал на общината.

Зона „ЦГЧ“ е с разширен обхват спрямо определената в ИПГВР 2014-2020 г. ЗПСХ на основание идентифицирани в резултат от териториалния анализ основни специфики, неоползотворени възможности и потенциали за местното развитие, както и вземайки предвид стратегическите документи на Общината, резултатите от проучването на общественото мнение, проведените теренни проучвания и работата със заинтересованите страни, като зоната е обособена като приоритетна с **3 ключови фокуса на въздействие:**

- зона с осигурен равен достъп до възможности и услуги за населението, вкл. здраве, образование, социални услуги, спорт и прояви на открито чрез интервенции в здравна инфраструктура и предоставяне на съвременни и качествени здравни услуги, в т.ч. ремонт, реконструкция и оборудване на 2 ДКЦ (Диагностично-консултативен център II Пловдив ЕООД и „Медицински център VI – Пловдив, район Централен“ ЕООД), 1 специализирана болница за активно лечение - „Комплексен онкологичен център – Пловдив“ ЕООД и 1 многопрофилна болница за активно лечение - МБАЛ „Св. Мина“ Пловдив ЕООД; интервенции в социална инфраструктура и развитие на нови социални услуги за нуждите на групите в риск на територията на община Пловдив, в т.ч. саниране на Комплекс за социални услуги „Олга Скобелева“; интервенции за предоставяне на качествено предучилищно и училищно образование, сред които: изграждане на ново детско заведение в кв. Съдийски; преустройство на ДГ „Буратино“, интервенции в Общински детски комплекс, ремонт на ДГ „Малкият принц“, изграждане на нова сграда на ОУ „Княз Александър I“, ремонт и прилагане на мерки за енергийна ефективност в ОУ „Гео Милев“, ремонтни дейности в сградата и физкултурния салон, вертикална планировка и благоустрояване на дворното пространство на ОУ „Д-р Петър Берон“, нов физкултурен салон в ОУ „Екзахр Антим I“ и др.; интервенции в спортна инфраструктура и предоставяне на съвременни и качествени услуги в сферата на спорта и физическата активност, в т.ч. изграждане на спортна площадка на Младежки хълм и обновяване на детска площадка, находяща се на бул. Шести септември №195-201 и др.;

- зона с висока концентрация на недвижими културни ценности – база за разгръщане на туристическия потенциал чрез устойчиво опазване на културното наследство, историческата градската среда и културното многообразие посредством реставрация, консервация и социализация на недвижими културни ценности; диференциране и диверсифициране на местни туристически продукти и услуги чрез интегрирани териториални проектни инициативи с фокус културна инфраструктура и развитие на културата, позициониране и маркетинг на града, както и дигитализация на културното наследство и музейните експонати, откъдето и развитие на креативните и рекреативни местни индустрии и градския туризъм. Предвидени са следните интервенции в Програмата за реализация на ПИРО (Приложение 1) в културна инфраструктура, конкретно за Зона „ЦГЧ“: интервенции в АИР „Старинен Пловдив“, в т.ч. в Античния театър на ул. „Цар Ивайло“ №4, Къщата на д-р Ст. Чомаков /Художествена галерия „Златю Бояджиев“/ на ул. „Съборна“ №18, Къща Недкович на ул. „Съборна“ №24, Къщата на Г. Мавриди (Ламартин) и адаптация на Резидентен център „Старинен Пловдив“ и Балабановата къща и др. В тази връзка и в допълнение, зоната е идентифицирана като такава със съществен принос към реализацията на Общинската програма за развитие на туризма 2021-2027г. и утвърждаване на град Пловдив като познаваема дестинация на Европейския и световния туристически пазар, с динамично развиващи се уникални и диверсифицирани туристически продукти;

- зона с подобрена достъпност и пространствена свързаност на градската среда и повишено качество на атмосферния въздух и питейната вода чрез реконструкция на пътна и улична мрежа в градска среда (в т.ч. реконструкция на ул. „Лука Касъров“ в участъка между ул. „Прогрес“ и бул. „Шести септември“; реконструкция и благоустрояване на ул.

„Младежка“ и площад „Н. Мушанов“ кв. 411 и кв. 420 по плана на кв. „Русин махала“; реконструкция и благоустрояване на улици от Тютюневия град; реконструкция (основен ремонт) на ул. „Любен Каравелов“ от бул. „Васил Априлов“ до бул. „Христо Ботев“; основен ремонт и разширение на бул. „Пещерско шосе“ - от бул. „Васил Априлов“ до бул. „Копривщица“ и реконструкция и разширение на бул. „Васил Априлов“ - от централна гара до бул. „Шести септември“); оптимизация на автомобилния трафик и изграждане на зелена инфраструктура, вкл. Многоетажен паркинг в УПИ VII, кв.21 нов /кв.413 стар по плана на ЦГЧ, гр. Пловдив (до Хуманитарната гимназия) - част от планираната паркинг-мрежа на територията на гр. Пловдив; чрез намаляване на замърсяването от битово отопление; чрез интервенции във водоснабдителни мрежи и системи (подмяна на водопроводи) и интервенции в канализационни системи, в т.ч. подмяна на водопроводи по ул. „Граф Игнатиев“ в участъка между ул. „П. Д. Петков“ и ул. „Леонардо Д. Винчи“, по ул. „Капитан Георги Цанев“ от ОТ116 до ОТ 13 „Освобождение-Гео Милев“, по ул. „Волга“, от ОТ105 до ОТ148 от ул. „Волга“ № 2 до ул. „Волга“ № 26 и по бул. „Христо Ботев“ в участъка от площад „Централна гара“ до „Коматевски възел“; реконструкция уличен канал от ОТ96 до ОТ103 първи етап по ул. „Леденика“ (втори етап е реализиран) и др.

Предизвикателствата, идентифицирани в зоната, в съответствие с всеки от трите ключови фокуса на въздействие са:

Предизвикателства спрямо достъпа до възможности и услуги за населението:

- Висока гъстота на застрояването;
- Обществено обслужване с ограничения, произтичащи от амортизация на материална база, вкл. в областта на релевантна инфраструктура за предоставяне на здравни, социални и образователни услуги на населението и практикуване на спорт и прояви на открито;
- Влошено състояние на средата за обитаване.

Предизвикателства спрямо разгръщането на туристическия потенциал, на базата на недвижимите културни ценности:

- Недостатъчно развитие в инфраструктурно отношение, недостатъчно достъпна градска среда, забавено развитие на интегрираните дигитални подходи за работа с различните заинтересовани страни;
- Забавяне на развитието на инфраструктурата и достъпността до туристически обекти;
- Забавяне при създаването на достъпност до туристически обекти за лица с физически затруднения;
- Липса на интегритет на дигитализацията в туризма и унифицирано дигитално представяне на дестинацията и др.

Предизвикателства спрямо достъпността на градската среда, КАВ и качеството на питейната вода и отвеждането на отпадъчни води:

- Тесни и амортизирани улични пространства за автомобилно и пешеходно движение, в т.ч. неразвита веломережа и влошено състояние на уличните и тротоарните настилки;

- Силно изявен недостиг на места за паркиране;
- Наличие на нерешени проблеми с наднормено замърсяване на атмосферния въздух в Община Пловдив, най-вече по отношение на показателите ФПЧ10 и азотен диоксид;
- През последните 3 г. данните от постоянния мониторинг показват стойности на показателите за ФПЧ2.5 и ПАВ, които се доближават, но не превишават съответните норми за опазване на човешкото здраве;
- Сред основните източници на замърсяване са битовото отопление с твърди горива и автомобилен транспорт;
- Естествените условия на средата – топографски и климатични, в съчетание с конфигурацията на урбанизираната среда, създават негативни предпоставки за задържане на замърсители в атмосферния въздух;
- Прямо питейното водоснабдяване, зависимостта на град Пловдив от плитко разположени подземни води носи риск от замърсяване;
- ВиК инфраструктурата се нуждае от инвестиции за рехабилитация на амортизирани водоснабдителни и канализационни мрежи, преодоляване на загуби във водопреносната мрежа, инфилтрация на канализационни води и наводнения при интензивни валежи.

Потенциалите, идентифицирани в зоната, в съответствие с всеки от трите ключови фокуса на въздействие са:

Потенциал спрямо достъпа до възможности и услуги за населението:

- Концентрация на човешки ресурс, който да бъде въввлечен в предоставянето на съвременни и адекватни обществени услуги;
- Добра транспортна достъпност и обслуженост с обществен транспорт, от където лесно могат да бъдат достигнати от останалите части на града и съседни населени места съответните локации на институции, предоставящи услуги на населението в областта на образованието, здравеопазването, спорта и социалните услуги за различни уязвими групи;
- Концентрация на обществени обекти и пространства с потенциал за интегрираща роля между зоната и контактните ѝ територии, както и между отделните ГЕ в нея;
- Възможност за повишаване качеството на обитаване, отдих, рекреация и спорт посредством придаване на функции на междублоковите пространства и обновяване на функциониращите такива и др.;

Потенциал за разгръщането на туристическия сектор, на базата на недвижимите културни ценности:

- Възможности за развитие на устойчива градска среда и реставрация, консервация и социализация на недвижими културни ценности, основно чрез груповата НКЦ АИР „Старинен Пловдив“;
- Съществени възможности за диференциране и диверсифициране на местни туристически продукти и услуги чрез интегрирани териториални проектни

инициативи с фокус културна инфраструктура и развитие на културата, базирани на различни интегрирани териториални проектни инициативи, вкл. с фокус културна инфраструктура и развитие на културата за устойчивост на инициативата Пловдив - Европейска столица на културата 2019; за поддържане на музейната инфраструктура, осъвременяване на музейните експозиции и осигуряване на дигитален достъп до културно съдържание и др.;

- Идентифицирани възможности за подпомагане развитието на туристическия потенциал на Община Пловдив с фокус върху културното наследство и надграждаща модерния облик на града чрез създаване на иновативна дигитална туристическа система.

Потенциал спрямо достъпността на градската среда, КАВ и качеството на питейната вода и отвеждането на отпадъчни води:

- Идентифицирани възможности за разделяне на вътрешноградското придвижване от транзитното и тежкотоварно такова, като се осигури и необходимата пропускливост на колите на масовия градски и извънградски обществен транспорт чрез интегрирани транспортни мерки за подобряване достъпа и пространствената свързаност в градска среда;
- Възможности за намаляване на натоварването върху ПУМ, с което ще се намали и екологичното натоварване на градската среда от транспортните потоци с шум, въглероден диоксид, серен диоксид, въглероден окис и азотен окис;
- Възможности, произтичащи от реализацията на новата организация на движението (заложена и в ГПОД), чрез която се осигуряват така необходимите места за паркиране и гариране, също и редуциране на генерирания от това търсене паразитен трафик от МПС;
- Възможности за увеличаване пропускателната способност на уличната мрежа, а оттам и достъпа на населението до различните видове услуги;
- Разработени релевантни и адекватни мерки, заложи в общинската програма по КАВ и Плана за действие, които следва да продължат да се реализират с необходимата ефективност и в следващите години с цел постигане на установените норми, осигуряване на качеството на атмосферния въздух в района и изпълнение на Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух, която е с времеви обхват 2018-2024г.;
- Идентифицирани в процеса на разработка на ПИРО-Пловдив в резултат от секторните анализи релевантни мерки за подобряване на КАВ (детайлно описани и обосновани в РАЗДЕЛ X. „Екологично състояние и рискове – условия и предпоставки за развитие на зелена Община Пловдив и Пловдив – балансиран град с повишено качество на живот“);
- Разработени мерки за рехабилитация на ВиК мрежите, които са идентифицирани в Регионалното прединвестиционно проучване за обособена територия обслужвана от

ВиК ЕООД, гр. Пловдив, и не са обхванати от досегашните проекти, както и други проекти за подмяна на амортизирани ВиК мрежи.

Зоната е определена за интервенции чрез проектни инициативи и инвестиции за подобряване на:

- ВиК инфраструктура;
- Пътна инфраструктура;
- Публична инфраструктура: административни сгради, медицински сгради, детски градини, училища, читалища, паркове, тротоари, детски и спортни площадки, стадиони и други;
- Обекти на културно-историческото наследство и туризма;
- Ресурсна и енергийна ефективност на жилищни еднофамилни и многофамилни сгради
- и други.

2. ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ (Зона „А“) (Общ комплекс „Подобряване качеството на живот и благоустрояване - Пловдив“) - приоритетна

ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ (Зона „А“) (Общ зонов комплекс „Подобряване качеството на живот и благоустрояване - Пловдив“) включва широкият център и старите периферни квартали на града с публични и жилищни функции.

Наименование: ЗОНА „А“

Обхват: Зона „А“- съгласно ОУП-2007

Граници:

За район Северен – карето между: бул. Марица Север до ПИ 56784.501.574, ул. Пазарджишко шосе до ПИ 56784.502.259, ул. Дилянка, ул. Напредък до ПИ 56784.503.2, бул. Васил Априлов, бул. Дунав, ул. Победа, ул. Димитър Стамболов, бул. Северен, ул. Борба, бул. Северен,

За район Източен – карето между: бул. Източен, бул. Марица, по границата на Централни гробища, бул. Цариградско шосе, ПИ 56784.525.113, УЛ. Прохлада, ул. Владая, ул. Батак, бул. Марица, ул. Крайречна, ул. Ландос, ул. Бъндерица, ул. Удроу Уилсън, бул. Цариградско шосе, бул. Освобождение, бул. Санкт Петербург,

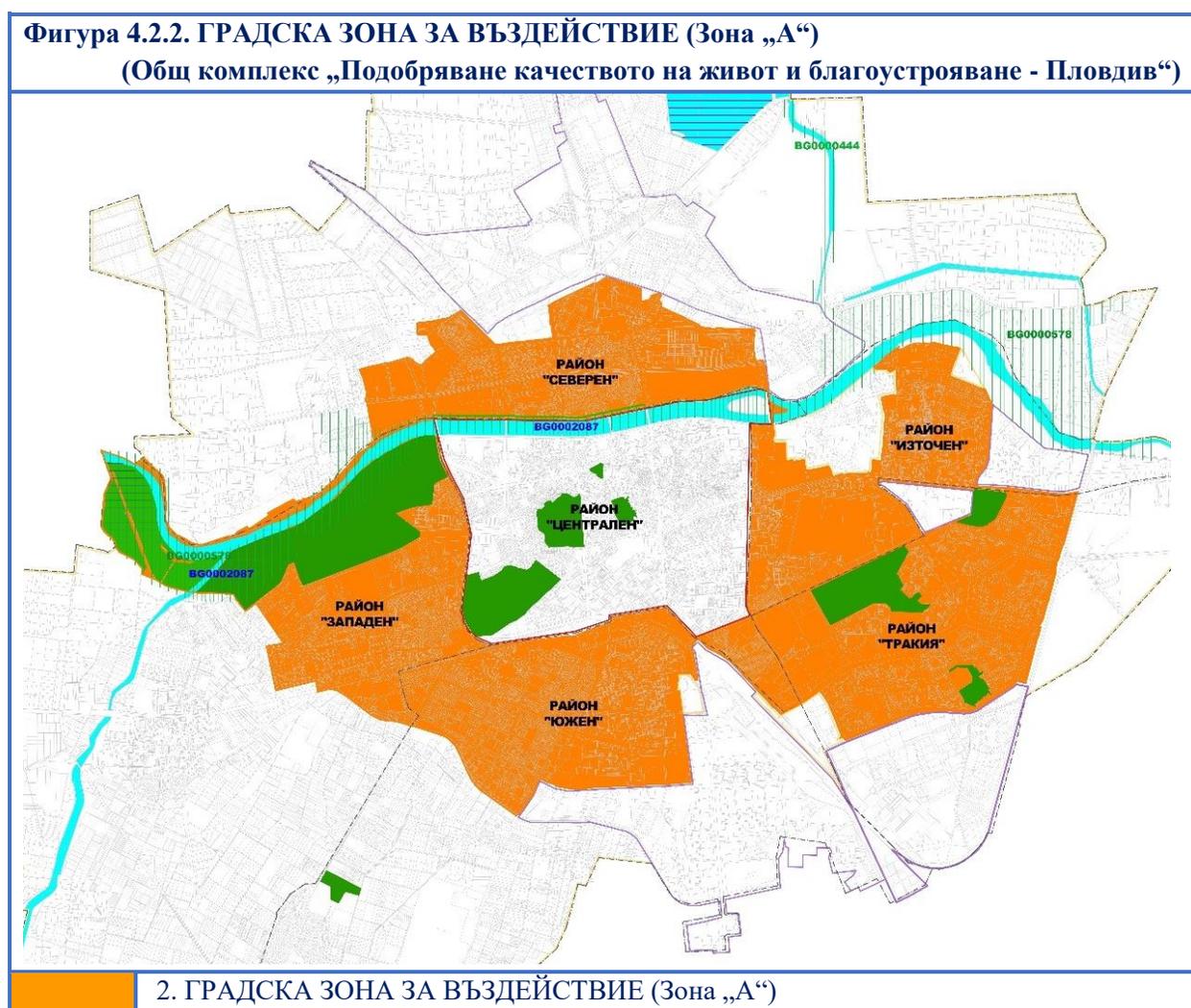
За район Централен – карето между бул. Санкт Петербург, бул. Найчо Цанов, бул. Менделеев,

За район Западен – карето между: бул. Копривщица, ПИ 56784.532.9525 до ул. Модър, бул. Коматевско шосе, ПИ 56784.537.166, ПИ 56784.265.603, ПИ 56784.532.9525

За район Южен – карето между: бул. Коматевско шосе, ул. Модър, ПИ 56784.532.9525, , южната граница на ПИ 56784.551.80 и ПИ 56784.551.107, бул. Христо Ботев, бул. Найчо Цанов, бул. Санкт Петербург, ПИ 56784.530.9539, УЛ. Даме Груев, ул. Индустриална, бул. Ал. Стамболийски, ул. Димитър Талев, ул. Поручик В. Стефов,

За район Тракия – карето между: бул. Менделеев, бул. Санкт Петербург, ул. Вацлав Стрибърни, БУЛ. Цариградско шосе, ПИ 56784.540.524, бул. Цар Симеон, ул. проф. Цветан Лазаров, бул. Освобождение

Обща площ: 2 547 ха

Градска зона за въздействие (зона „А“) включва Градоустройствените единици (ГЕ), посочени в Таблица 4.2.2.

Таблица 4.2.2. Градоустройствена единица (ГЕ) за територията ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ (Зона „А“)		
№	Индекс	Градоустройствена единица (ГЕ)
1.	О1	„Международен мострен панаир Пловдив“
2.	О2	„ВСИ-МО“
3.	Жм4	кв. „Смирненски III“
4.	Ж1	V-градска част
5.	Ж2	кв. „Северно от панаира“ (жк „Гагарин“)
6.	Ж3	Зеленчукова борса
7.	Ж16	„Първа и Втора Каменица и Чайка“
8.	Ж17	кв. „Христо Ботев север и юг“
9.	Жк1	жк. „Отдих и Култура“
10.	Жк2	Христо Смирненски
11.	Жк3	кв. „Ландос“
12.	Жк4	кв. „Дружба-Столипиново“
13.	Жк5	кв. „Изгрев“
14.	Жк6	кв. „Каменица“
15.	Жк7	жк. „Тракия“ А1,2,3; А4,5,6; А7,8,9; А10,1; А12
16.	Жк8	кв. „Въстанически“ - север и юг
17.	Жк9	жк. „Южен“
18.	С1	Комплекс „Паисий Хилендарски“
19.	С2	„Захарна фабрика“ и „Тодор Каблешков“
20.	С3	кв. „Филипово“
21.	С6	„Многофункционална зона „Изток“
22.	С7	кв. „Гладно поле“
23.	С8	бул. „Македония“
24.	С9	Македония
25.	Оз2	„Спортен комплекс - Отдих и култура“
26.	Оз5	Централен гробищен парк „Св. Арх. Михаил“
27.	Оз6	парк „Лаута“
28.	Оз8	Ботаническа градина
29.	Оз9	Ловен парк

Зона „А“ включва в обхвата си голяма част от „Централна Ж.П. гара“ - Зона на публични функции с висока обществена значимост (ЗПФ), определена в рамките на ИПГВР 2014-2020 г. и граничеща, както следва: от запад – Коматевски възел; от север – бул. „Христо Ботев“, ул. „Кавала“, ул. „Д-р Никола Ковачев“, бул. „Васил Априлов“, ул. „Велико Търново“, ул. „Одрин“ и ул. „Цанко Дюстабанов“, ул. „Авксентий Велешки“ и бул. „Христо Ботев“; от изток – бул. „Найчо Цанов“ и бул. „Санкт Петербург“ с надлеза над ж.п. ареала; от юг – ул. „Бачо Киро“, ул. „Кукуш“, ул. „Димитър Талев“, ул. „Калиакра“ и ул. „Академик Петър Динеков“. ЗПФ спрямо Зона „А“ в голямата си част се прекрива с

градоустройствената единица (ГЕ), посочена в Таблица 4.2.2. – Ж17 „кв. „Христо Ботев север и юг“.

Зона „А“ включва в обхвата си и съществуващата в рамките на ИПГВР 2014-2020 „Гладно поле“ - Зона за въздействие с потенциал за икономическо развитие (ЗПИР), граничеща, както следва: от югозапад – ул. „Богомил“; от запад – ул. „Лев Толстой“, от север - ул. „Генерал Радко Димитриев“; от изток – „Д-р Георги Странски“ и от юг – бул. „Санкт Петербург“. ЗПИР спрямо Зона „А“ се препокрива с градоустройствената единица (ГЕ), посочена в Таблица 4.2.2. – С7 кв. „Гладно поле“.

Зона „А“ включва в обхвата си и малка част от съществуващата „Първа градска част“ като Зона с преобладаващ социален характер (ЗПСХ), определена в рамките на ИПГВР.

Включването в обособената в ПИРО-Пловдив Зона „А“ на съответните части от двете обособени зони в ИПГВР 2014-2020 г. – ЗПСХ („Първа градска част“) и ЗПФ („Централна Ж.П. гара“), както и по-горе при дефинирането на Зона „ЦГЧ“, е детайлно обосновано на база идентифицирания остатъчен, неоползотворен потенциал на съответната зона в резултат на реализираното и отчетено изпълнение на предвидените мерки и проекти във всяка от двете зони⁶⁷, който потенциал е взет предвид и използван за допълване към планираното развитие на града в съответния контекст и желана посока през периода 2021-2027 г.

Спрямо ЗПИР („Гладно поле“), в нея са включени 8 проекта, като към края на 2020 г. 75% от тях (6 проекта) са намерили финансиране и са в процес на изпълнение. Проектите, предвидени в ЗПИР са свързани с интервенции и инвестиции основно в обекти – съпътстваща социална инфраструктура към икономически-активни ареали, в т.ч. зони с административни и бизнес сгради, незамърсяващи производства, бизнес жилища и обекти на обслужването и др., както и интервенции (реконструкция и рехабилитация) в 3 съществуващи обекта от транспортната инфраструктура. От изпълняваните проекти, 2 са в обекти от социалната инфраструктура, като в единия проект е планирано изграждането на 2 детски градини, а ще бъде реализирана само 1. Допълнително, като част от съпътстващата социална инфраструктура в ЗПИР са планирани интервенции и в обекти от спортна инфраструктура и инфраструктура на социалните услуги (пет институции), които не са намерили своята реализация в периода 2014-2020 г. На тази основа е идентифициран остатъчен неоползотворен потенциал в посока развитието на общината в периода 2021-2027 г. като социално справедлива и с осигурен равен достъп до възможности и услуги за населението, и в частност, образование, спорт и развитието на нови социални услуги за нуждите на групите в риск и уязвимите групи на територията на Община-град Пловдив.

Отчитайки, от една страна, остатъчния потенциал на ЗПИР, от друга страна, че Зона „А“ е обособена в ПИРО-Пловдив като такава за подобряване качеството на живот и благоустрояване, то ЗПИР е изцяло включена в Зона „А“, на основание, че насочеността на този остатъчен потенциал е идентифицирана като релевантна основно в посока осигуряването на равен достъп до възможности и услуги за населението за периода 2021-2027 г., и допълващо - в посока икономическо развитие. Оттук, ЗПИР, обособена в ИПГВР

⁶⁷ Източник: Община Пловдив

2014-2020 г. спрямо новия програмен период е съотносима към Зона „А“ вместо към Зоната за икономическо развитие (ЗИР), дефинирани в ПИРО-Пловдив за периода 2021-2027 г.

Същевременно, обособената Зона „А“ е с разширен обхват с оглед концентрацията в широкия център и старите периферни квартали на града, от една страна на институции, предоставящи основно здравни и образователни услуги и от друга страна - на съществена спортна инфраструктура и налични открити пространства за практикуване на спорт, рекреация и прояви на открито, чрез които е идентифициран съществен потенциал за осигуряване на равен достъп до възможности и услуги за населението, допълващи и надграждащи публичните функции с висока обществена значимост на ЗПФ, както и социалните функции на ЗПСХ. Спрямо ЗПИР, Зона „А“ е с разширен обхват в резултат на идентифицирани съществени възможности за развитие на креативните и рекреативни индустрии, на базата на множеството значими обекти от спортната инфраструктура на града, локализиращи в зоната, както и наличните съществени по размери обекти от градската зелена система, обусловени като съществени предпоставки и условия за икономическото развитие на тези сектори на територията на града. В допълнение, Зона „А“ е с разширен обхват и с оглед високата концентрация на народни читалища, на чиято база основно е предвидено допълнителното разгръщане на туристическия потенциал на Общината чрез диверсифициране на местни туристически продукти и услуги, основно на базата на интегрирана териториална проектна инициатива: „Достъп до култура“ с фокус народните читалища (културна инфраструктура и културно съдържание).

Зона „А“ е с разширен обхват спрямо определените в ИПГВР 2014-2020 г. на Пловдив ЗПФ и ЗПИР на основание идентифицирани в резултат от териториалния анализ основни специфики, неоползотворени възможности и потенциали за местното развитие, както и вземайки предвид стратегическите документи на Общината, резултатите от проучването на общественото мнение, проведените теренни проучвания и работата със заинтересованите страни, като зоната е обособена като приоритетна с **3 ключови фокуса на въздействие:**

- зона с осигурен равен достъп до възможности и услуги за населението, вкл. здраве, образование, спорт, рекреация (отдых) и прояви на открито, откъдето и с потенциал за развитие на креативни и рекреативни местни индустрии, чрез интервенции в здравна инфраструктура и предоставяне на съвременни и качествени здравни услуги, в т.ч. интервенции в 5 ДКЦ (ДКЦ Пловдив АД, ДКЦ IV Пловдив ЕООД, ДКЦ V Пловдив ЕООД, ДКЦ „ИЗТОК“ ЕООД и ДКЦ VII, район „Южен“ Пловдив ЕООД), 2 специализирани болници за активно лечение - „Център за кожно-венерически заболявания – Пловдив“ ЕООД и „Център за психично здраве – Пловдив“ ЕООД, и 1 многопрофилна болница за активно лечение - МБАЛ „Св. Пантелеймон“ Пловдив ЕООД; интервенции за предоставяне на качествено предучилищно и училищно образование, сред които: изграждане на нова детска градина и изграждане на нова детска ясла за 8 групи в ж.к. Тракия; основен ремонт на ДГ „Осми март“, нов физкултурен салон в ДГ „Щастливо детство“, прилагане на мерки за енергийна ефективност в редица ДГ, саниране на сгради и изграждане на пристройка за 2 групи в ДГ „Бреза“, интервенции в НУ „Кирил Нектариев“, изграждане на физкултурни салони в СУ „Найден Геров“ и ОУ „Райна Княгиня“, интервенции в СУ „Пейо Яворов“, нови

сгради и интервенции в ОУ „Васил Петлешков“ и ОУ „Драган Манчов“ и др.; интервенции в спортна инфраструктура и предоставяне на съвременни и качествени услуги в сферата на спорта и физическата активност, в т.ч. реконструкция на лекоатлетически стадион (до стадион „Пловдив“), реконструкция на стадион „Ботев“, стадион „Пловдив“ и на стадион „Локомотив“, изграждане на открити спортни игрища, заведение, обслужващи помещения и благоустрояване в ПИ с идентификатор 56784.526.272, ул. „Лотос“ № 14; спортна зала с топла връзка към зала „Колодрум“ със спортна зона на открито към нея; интервенции в Залата за фехтовка; басейн „Младост“ и обновяване на редица детски площадки;

- **зона с висока концентрация на обекти от читалищната мрежа – база за допълнително разгръщане на туристическия потенциал** чрез устойчиво опазване на културното наследство и културното многообразие посредством диверсифициране на местни туристически продукти и услуги чрез интегрирани териториални проектни инициативи с фокус културна инфраструктура, развитие и подобрен достъп до култура, на чиято основа и развитие на креативните и рекреативни местни индустрии, вкл. на туризма. Визираното е предвидено в Програмата на ПИРО-Пловдив чрез интервенции в културна инфраструктура, конкретно за Зона „А“: интервенции в НЧ „Иван Вазов“, кв. Коматеево, ул. „Коматеевско шосе“ №139; НЧ „Христо Смирненски - 1935“, ул. „Копривките“ №15; НЧ „Захари Стоянов-1984“, ул. „Равнища“ №4; НЧ „Гого Мавров – 1930“, ул. „Сергей Румянцев“ №20; НЧ „Георги Търнев – 1900“, бул. „България“ №146; НЧ „Проф. Кирил Дженов – 2018“, ул. „Колчо Фичето“ №7А и др. В тази връзка и в допълнение към потенциала за развитие на спорт и рекреация, зоната е идентифицирана като такава с допълващ принос към реализацията на Общинската програма за развитие на туризма 2021-2027г. и утвърждаване на град Пловдив като познаваема дестинация на Европейския и световния туристически пазар, с динамично развиващи уникални и диверсифицирани туристически продукти;

- **зона с подобрена достъпност и пространствена свързаност на градската среда и повишено качество на атмосферния въздух** чрез изграждане на нови пътни връзки и кръстовища (в т.ч. изграждане на транспортна връзка между ул. „Кукуш“, бул. „Академик Петър Динев“ и бул. „Коматеевско шосе“ (Южна тангента на гр. Пловдив); изграждане на ул. „Георги Странски“; Изграждане на бул. „Северен“ - от бул. „Брезовско шосе“ до Карловския надлез (до ул. Победа) и др.); реконструкция на пътна и улична мрежа в градска среда; реконструкция и разширение на бул. „Александър Стамболийски“ от бул. „Коматеевско шосе“ до бул. „Кукленско шосе“; реконструкция на ул. „Кукуш“ в участъка от надлез Родопи до бул. „Македония“; реконструкция на бул. „Марица-север“-от бул. „Цар Борис III Обединител“, ул. „Победа“ до бул. „Васил Априлов“ и др.); оптимизация на автомобилния трафик и изграждане на зелена инфраструктура, вкл. общо 11 паркинга от планираната паркинг-мрежа на територията на гр. Пловдив (в т.ч. паркинг и междублоково пространство бул. „Ник. Вапцаров“ преди кръстовището с ул. „Пере Тошев“, след южно локално платно; паркинг и междублоково пространство ул. „Даме Груев“ и пресечката с ул. „Охрид“; Подобект: Открит паркинг с 21 места с вход и изход и алейно осветление, находящ се в Район „Южен“ и др.); чрез мерки за намаляване на замърсяването от битово отопление.

Предизвикателствата, идентифицирани в зоната, в съответствие с всеки от трите ключови фокуса на въздействие са:

Предизвикателства спрямо достъпа до възможности и услуги за населението:

- Висока гъстота на застрояването в ГЕ с жилищни функции;
- Обществено обслужване с ограничения, произтичащи от амортизация на материалната база, вкл. в областта на релевантна инфраструктура за предоставяне на здравни, социални и образователни услуги на населението и практикуване на спорт, рекреация и прояви на открито;
- Влошено състояние на средата за обитаване.

Предизвикателства спрямо разгръщането на туристическия потенциал, на базата на читалищната мрежа на територията на Общината:

- Остаряла материална база, вкл. амортизиран сграден фонд на обектите от читалищната мрежа и нужда от реализация на мерки за енергийна ефективност върху тях;
- Влошен достъп до култура и културно наследство в резултат на неадекватна културна инфраструктура и нужда от оптимизация на културно съдържание, откъдето и забавено развитие на интегрираните между различните заинтересовани страни дигитални подходи за работа;
- Забавяне на развитието на инфраструктурата и обновяването на културното съдържание в обектите от читалищната мрежа, откъдето и отлив на интерес от страна на различните заинтересовани страни;
- Забавяне при създаването на достъпност до обектите в читалищната мрежа за лица с физически затруднения;
- Липса на интегритет на дигитализацията в туризма и унифицирано дигитално представяне на дестинацията, вкл. в контекста на достъп до култура чрез читалищната мрежа на територията и др.

Предизвикателства спрямо достъпността на градската среда и КАВ:

- Тесни и амортизирани улични пространства за автомобилно и пешеходно движение, в т.ч. неразвита велодрежа и влошено състояние на уличните и тротоарните настилки;
- Силно изявен недостиг на места за паркиране;
- Наличие на нерешени проблеми с наднормено замърсяване на атмосферния въздух в община Пловдив, най-вече по отношение на показателите ФПЧ10 и азотен диоксид;
- През последните 3 г. данните от постоянния мониторинг показват стойности на показателите за ФПЧ2.5 и ПАВ, които се доближават, но не превишават съответните норми за опазване на човешкото здраве;
- Сред основните източници на замърсяване са битовото отопление с твърди горива и автомобилен транспорт;
- Естествените условия на средата – топографски и климатични, в съчетание с конфигурацията на урбанизираната среда, създават негативни предпоставки за задържане на замърсители в атмосферния въздух.

Потенциали, идентифицирани в зоната, в съответствие с всеки от трите ключови фокуса на въздействие са:

Потенциал спрямо достъпа до възможности и услуги за населението:

- Концентрация на човешки ресурс, който да бъде въввлечен в предоставянето на съвременни и адекватни обществени услуги;
- Добра транспортна достъпност и обслуженост с обществен транспорт, откъдето лесно могат да бъдат достигнати от останалите части на града и съседни населени места съответните локации на институции, предоставящи услуги на населението в областта на образованието, здравеопазването, спорта и социалните услуги за различни уязвими групи;
- Концентрация на обществени обекти и пространства с потенциал за интегрираща роля между зоната и контактните ѝ територии, както и между отделните ГЕ в нея;
- Възможност за повишаване качеството на обитаване, отдых, рекреация, прояви на открито и спорт посредством придаване на функции от една страна на множеството обекти от зелената система на Общината, позиционирани в Зона „А“ и от друга страна - на междублоковите пространства и обновяване на функциониращите такива и др.

Потенциал за разгръщането на туристическия сектор и предлагане, на базата на читалищната мрежа на Общината:

- Неоползотворени възможности за диверсифициране на местни туристически продукти и услуги чрез интегрирани териториални проектни инициативи с фокус културна инфраструктура и развитие на културата, базирани на различни интегрирани териториални проектни инициативи, вкл. “Достъп до култура“ с фокус народните читалища (културна инфраструктура и културно съдържание) и др.;
- Идентифицирани възможности за подпомагане развитието на туристическия потенциал на Община Пловдив с фокус върху културното наследство и надграждане модерния облик на града, конкретно чрез включването и на читалищната мрежа на в създаването на иновативна дигитална туристическа система на Общината.

Потенциал спрямо достъпността на градската среда и КАВ:

- Идентифицирани възможности за разделяне на вътрешноградското придвижване от транзитното и тежкотоварно такова, като се осигури и необходимата пропускливост на колите на масовия градски и извънградски обществен транспорт чрез интегрирани транспортни мерки за подобряване достъпа и пространствената свързаност в градска среда;
- Възможности за намаляване на натоварването върху ПУМ, с което ще се намали и екологичното натоварване на градската среда от транспортните потоци с шум, въглеродород, серен двуокис, въглероден окис и азотен окис;
- Възможности, произтичащи от реализацията на новата организация на движението (заложена и в ГПОД), чрез която се осигуряват така необходимите места за паркиране и гариране, също и редуциране на генерирания от това търсене паразитен трафик от МПС;

- Възможности за увеличаване пропускателната способност на уличната мрежа, а оттам и достъпа на населението до различните видове услуги;
- Разработени релевантни и адекватни мерки, заложи в общинската програма по КАВ и Плана за действие, които следва да продължат да се реализират с необходимата ефективност и в следващите години с цел постигане на установените норми, осигуряване на качеството на атмосферния въздух в района и изпълнение на Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух, която е с времеви обхват 2018-2024г.;
- Идентифицирани в процеса на разработка на ПИРО-Пловдив в резултат от секторните анализи релевантни мерки за подобряване на КАВ (детайлно описани и обосновани в РАЗДЕЛ X. „Екологично състояние и рискове – условия и предпоставки за развитие на зелена Община Пловдив и Пловдив – балансиран град с повишено качество на живот“).

Зоната е определена за интервенции чрез проектни инициативи и инвестиции за подобряване на:

- ВиК инфраструктура;
- Пътна инфраструктура;
- Публична инфраструктура: административни сгради, медицински сгради, детски градини, училища, читалища, паркове, тротоари, детски и спортни площадки, стадиони и други;
- Обекти на културно-историческото наследство и туризма;
- Ресурсна и енергийна ефективност на жилищни еднофамилни и многофамилни сгради
- и други.

3. ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ЗОНА „Б“

ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ (ЗОНА „Б“) включва територии с предимно нискоетажно и обслужващо застрояване извън компактният град.

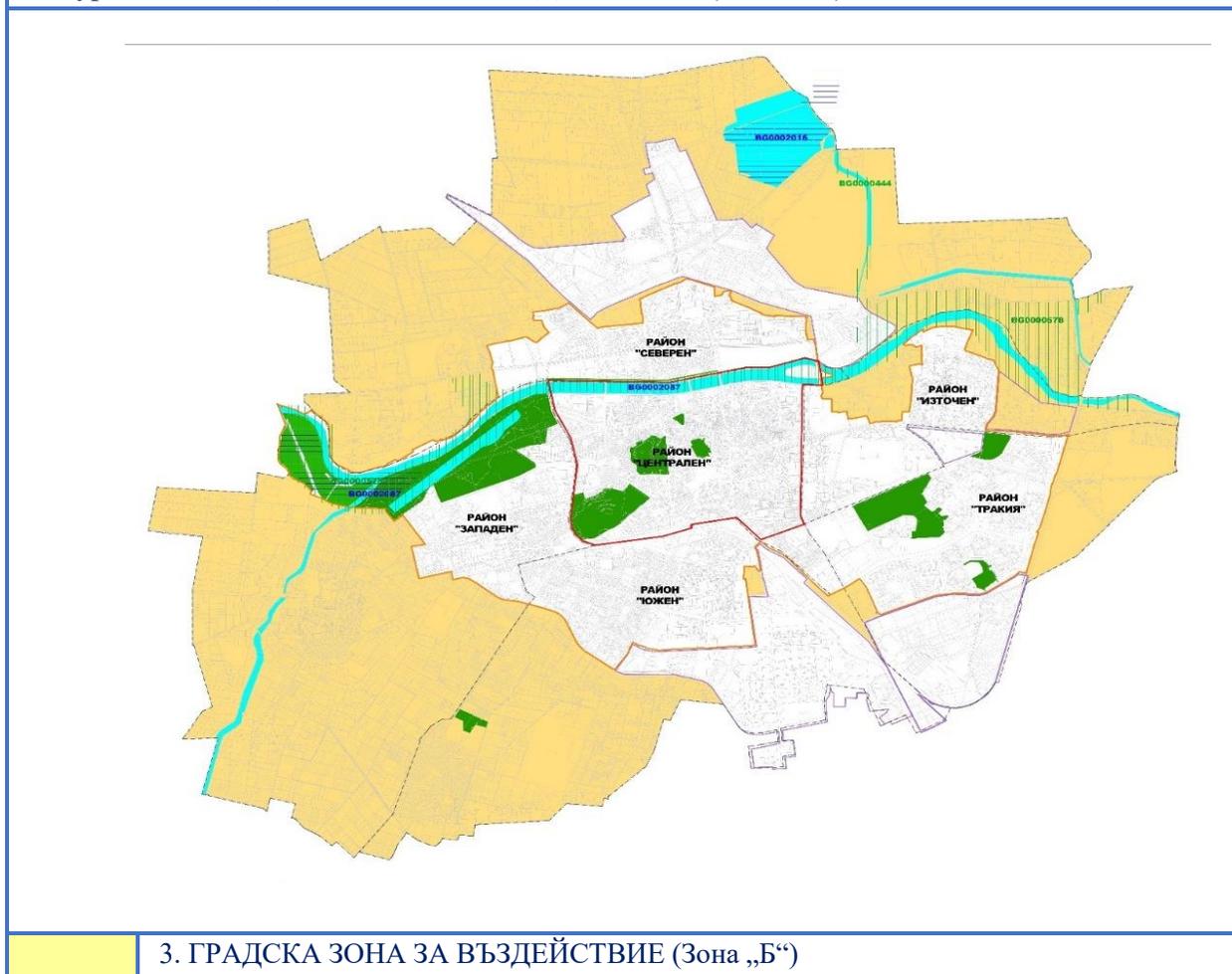
Наименование: ЗОНА „Б“

Обхват: Територии с нискоетажно и обслужващо застрояване извън компактният град.

Граници: Външни граници: границата на община Пловдив
Вътрешни граници: границата на Зона „А“

Обща площ: 6 195 ха

Фигура 4.2.3. ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ (Зона „Б“)

3. ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ (Зона „Б“)

Градска зона за въздействие (зона „Б“) включва Градоустройствените единици (ГЕ), посочени в Таблица 4.2.3.

Таблица 4.2.3. Градоустройствена единица (ГЕ) за територията на ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ЗОНА „Б“

№	Индекс	Градоустройствена единица (ГЕ)
1.	Жм1	Жилищен парк „Марица-Север“
2.	Жм2	кв. „Прослав“
3.	Жм3	кв. „Смирненски IV“
4.	Жм4	кв. „Смирненски III“
5.	Жм5	кв. „Модър“
6.	Жм6	Остромила - Беломорски
7.	Жм7	кв. „Коматево“
8.	Оз1	Гробищен парк „Рогошко шосе“

Зона „Б“ не включва в обхвата си съществуващи зони за въздействие или части от тях, определени в рамките на ИПГВР 2014-2020 г. на Пловдив.

Същевременно, Зона „Б“ е обособена с оглед наличието извън компактния град на редица релевантни институции, предоставящи здравни, образователни и социални услуги, както и налични открити пространства за практикуване на спорт, рекреация и прояви на открито, чрез които е идентифициран съществен потенциал за осигуряване на равен достъп до възможности и услуги за населението, допълващи и надграждащи публичните функции с висока обществена значимост на ЗПФ, както и социалните функции на ЗПСХ, определени в рамките на ИПГВР. Също така, Зона „Б“ е обособена с оглед идентифициран потенциал и очакван принос към развитието на рекреативните местни индустрии в допълнение към икономическото развитие и функциите на ЗПИР по ИПГВР, основно чрез наличен в зоната терен за изграждане на парк от 70 дка между Пловдив и Коматево, както и чрез изпълнение на мерки за подобряване на БПС на видове и местообитания от Националната приоритетна рамка за Натура 2000 на територията на ЗЗ в община Пловдив.

Зона „Б“ е обособена на основание идентифицирани в резултат от териториалния анализ основни специфики, неоползотворени възможности и потенциали за местното развитие, както и вземайки предвид стратегическите документи на Общината, резултатите от проучването на общественото мнение, проведените теренни проучвания и работата със заинтересованите страни, като зоната е обособена като такава с **2 ключови фокуса на въздействие:**

- зона с допълващ характер откъм осигурен равен достъп до възможности и услуги за населението, вкл. здраве, образование, социални услуги, спорт, рекреация (отдых) и прояви на открито чрез интервенции в здравна инфраструктура и предоставяне на съвременни и качествени здравни услуги, в т.ч. интервенции в 1 ДКЦ (ДКЦ III Пловдив ЕООД); интервенции в социална инфраструктура и развитие на нови социални услуги за нуждите на групите в риск на територията на община Пловдив, в т.ч. саниране на ЦНСТ за деца без увреждания „Детска къща“; интервенции за предоставяне на качествено предучилищно и училищно образование, сред които: основен ремонт на ДГ „Боряна“, ремонт и саниране на ОУ „Годор Каблешков“, ОУ „Захари Стоянов“ и изграждане на спортна зала в ПГХТТ; интервенции в спортна и рекреационна инфраструктура и предоставяне на съвременни и качествени услуги в сферата на спорта, физическата активност, отдыха и проявите на открито, в т.ч. изграждане на парк от 70 дка между Пловдив и Коматево и обновяване на детска площадка в кв. Коматево;

- зона с подобрена достъпност и пространствена свързаност на градската среда и повишено качество на атмосферния въздух чрез изграждане на нови пътни връзки и кръстовища (в т.ч. ремонт и ново изграждане на ул. Арчарица до бул. „Шести септември“); реконструкция на пътна и улична мрежа в градска среда (в т.ч. реконструкция на ул. „Полет“ - в участъка от ул. „Васил Левски“ до ул. „Брезовско шосе“; реконструкция и разширение на бул. „Голямоконарско шосе“; проектиране, реконструкция и разширение на бул. „България“ (Пазаржишко шосе); реконструкция на ул. „Енос“ кв. Коматево - от ул. „Слава“ до ул. „Букет“ и др.); оптимизация на автомобилния трафик и изграждане на зелена

инфраструктура, в т.ч. паркинг в кв. Коматеево – част от планираната паркинг-мрежа на територията на града; чрез мерки за намаляване на замърсяването от битово отопление.

Предизвикателствата, идентифицирани в зоната, в съответствие с всеки от двата ключови фокуса за въздействие са:

Предизвикателства спрямо достъпа до възможности и услуги за населението:

- Ограничено количество градско обзавеждане (осветителни тела, пейки, беседки, кошчета) и оформени кътове за продължителен престой, откъдето и слаба оживеност през тъмната част на денонощието;
- Нарушени пространствени и функционални връзки с останалите части на града и ЦГЧ;
- Обществено обслужване с ограничения, произтичащи от амортизация на материалната база, вкл. в областта на релевантна инфраструктура за предоставяне на здравни, социални и образователни услуги за населението и практикуване на спорт, рекреация и прояви на открито;
- Влошено състояние на средата за обитаване;
- Миграция на местно население в търсене на по-благоприятни условия за живот, откъдето недостиг на човешки ресурс, който да бъде въввлечен в предоставянето на съвременни и адекватни обществени услуги.

Предизвикателства спрямо достъпността на градската среда и КАВ:

- Тесни и амортизирани улични пространства за автомобилно и пешеходно движение, в т.ч. неразвита вело-мрежа и влошено състояние на уличните и тротоарните настилки;
- Наличие на нерешени проблеми с наднормено замърсяване на атмосферния въздух в община Пловдив, най-вече по отношение на показателите ФПЧ10 и азотен диоксид;
- Сред основните източници на замърсяване са битовото отопление с твърди горива и автомобилен транспорт;
- Естествените условия на средата – топографски и климатични, в съчетание с конфигурацията на урбанизираната среда, създават негативни предпоставки за задържане на замърсители в атмосферния въздух.

Потенциали, идентифицирани в зоната, в съответствие с всеки от двата ключови фокуса за въздействие са:

Потенциал спрямо достъпа до възможности и услуги за населението:

- Възможности за привличане на човешки ресурс от други части на града или съседни на общината територии, който ресурс да бъде въввлечен в предоставянето на съвременни и адекватни обществени услуги, вкл. развитие на местната икономика;
- Добра транспортна достъпност и обслуженост с обществен транспорт, откъдето лесно могат да бъдат достигнати от останалите части на града и съседни населени места съответните локации на институции, предоставящи услуги на населението в областта

на образованието, здравеопазването, спорта и социалните услуги за различни уязвими групи;

- Възможност за повишаване качеството на обитаване, отдих, рекреация, прояви на открито и спорт посредством придаване на функции, от една страна на изброените по-горе обекти от зелената система на Общината, позиционирани в Зона „Б“ и от друга страна - на междублоковите пространства и обновяване на функциониращите такива и др.

Потенциал спрямо достъпността на градската среда и КАВ:

- Идентифицирани възможности за разделяне на вътрешноградското придвижване от транзитното и тежкотоварно такова, като се осигури и необходимата пропускливост на колите на масовия градски и извънградски обществен транспорт чрез интегрирани транспортни мерки за подобряване достъпа и пространствената свързаност в градска среда;
- Възможности за намаляване на натоварването върху ПУМ, с което ще се намали и екологичното натоварване на градската среда от транспортните потоци с шум, въглероден диоксид, серен диоксид, въглероден окис и азотен окис;
- Възможности за увеличаване пропускателната способност на уличната мрежа, а оттам и достъпа на населението до различните видове услуги;
- Разработени релевантни и адекватни мерки, заложи в общинската програма по КАВ и Плана за действие, които следва да продължат да се реализират с необходимата ефективност и в следващите години с цел постигане на установените норми, осигуряване на качеството на атмосферния въздух в района и изпълнение на Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух, която е с времеви обхват 2018-2024г.;
- Идентифицирани в процеса на разработка на ПИРО-Пловдив в резултат от секторните анализи релевантни мерки за подобряване на КАВ (детайлно описани и обосновани в РАЗДЕЛ X. „Екологично състояние и рискове – условия и предпоставки за развитие на зелена Община Пловдив и Пловдив – балансиран град с повишено качество на живот“).

Зоната е определена за интервенции чрез проектни инициативи и инвестиции за подобряване на:

- ВиК инфраструктура;
- Пътна инфраструктура;
- Публична инфраструктура: административни сгради, медицински сгради, детски градини, училища, читалища, паркове, тротоари, детски и спортни площадки и други;
- Ресурсна и енергийна ефективност на жилищни еднофамилни и многофамилни сгради, вкл. използване на ВЕИ
- и други.

4. ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ (Зона с потенциал за икономическо развитие и интелигентен растеж) - приоритетна

ГЗВ Зона с потенциал за икономическо развитие и интелигентен растеж – приоритетна, обособена като зона с идентифициран висок потенциал за изграждане и устойчиво развитие на индустриална, предприемаческа и научно-изследователска и иновационна екосистема на територията на града. Високият потенциал за изграждането и развитието на визираните екосистеми е идентифициран на основата и в границите на индустриалните територии в рамките на града, и в интегритет и потенциално партньорство между съответните заинтересовани страни, в т.ч. представители на бизнеса и академията/науката, предопределящи наличните значителни конкурентни предимства на територията, произтичащи от концентрацията в Община-град Пловдив на организации-носители на научен капацитет и ноу-хау и/или организации-утвърдени като разработчици на иновации (продуктови, процесни, организационни и/или маркетингови иновации⁶⁸) - като съществена предпоставка за свързването им по функционален признак, както и на база единна насоченост и цел.

Наименование: ЗОНА „ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ“ (ЗИР)

Обхват: Зона Икономическо развитие - съгласно ОУП-2007

Граници:

За район Северен – карето между: бул. Васил Априлов, ул. Голямо Конарско, землищна граница, ПИ 56784.5.87, ПИ 56784.504.10, ПИ 56784.504.9, ПИ 56784.504.7, ПИ 56784.504.8, ПИ 56784.504.6, ПИ 56784.504.2, ПИ 56784.504.3, бул. Васил Априлов, ПИ 56784.542.8, ПИ 56784.504.759, ПИ 56784.8.200, ПИ 56784.508.1, ПИ 56784.508.515, ПИ 56784.508.383, р. Пясъчник, бул. Марица Север, бул. Северен

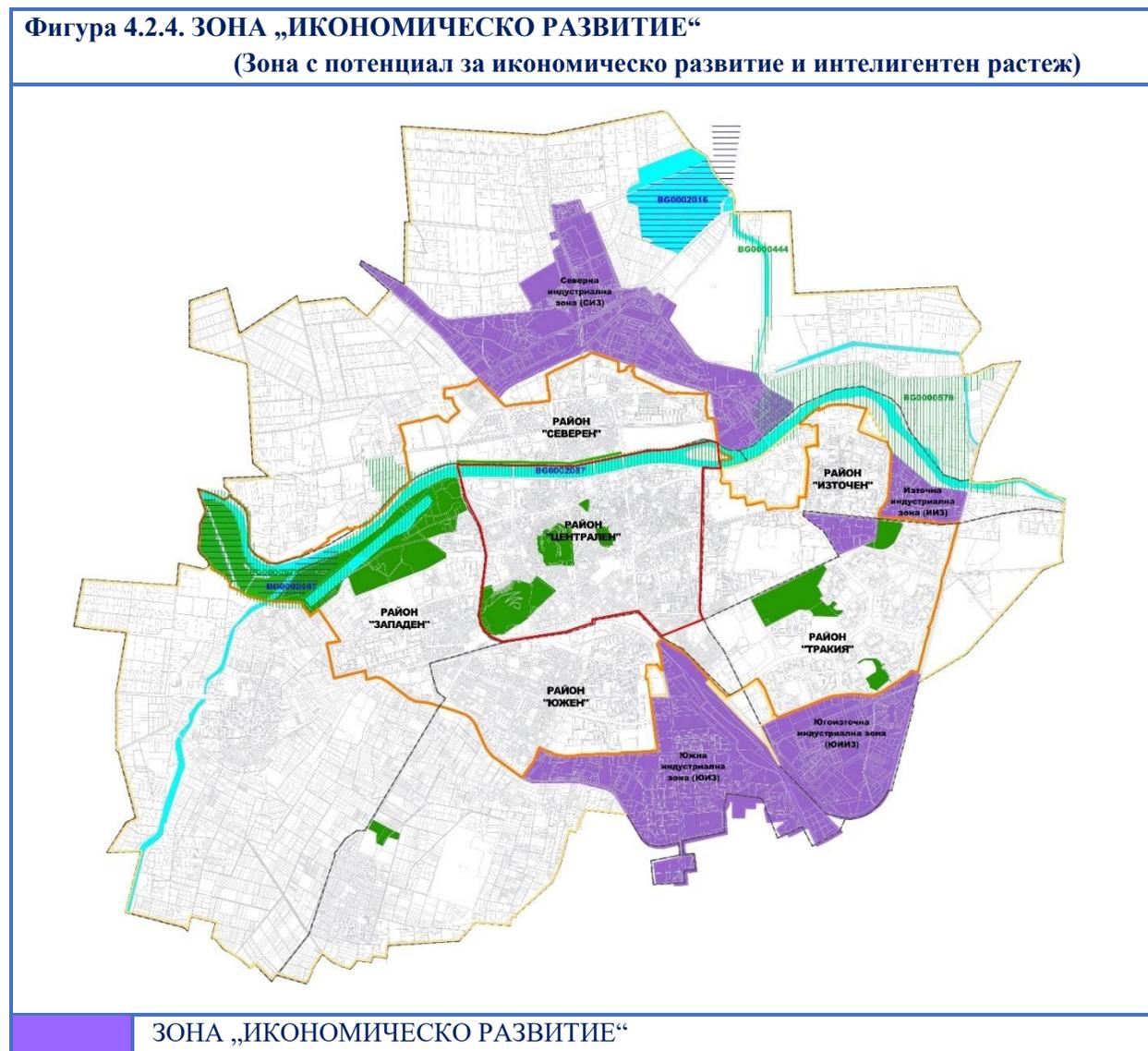
За район Източен – карето между: бул. Освобождение, бул. Цариградско шосе, ул. Вацлав Стребърни, бул. Санкт Петербург и бул. Цариградско шосе, ул. Ландос, р. Марица, ПИ 56784.527.282.,

За район Южен – карето между: землищна граница, ПИ 56784.381.244, ПИ 56784.533.464, ПИ 56784.533.41, ул. Димитър Талев, бул. Ал. Стамболийски, бул. Цар Борис III Обединител, ул. Скопие, бул. Кукленско шосе, ПИ 56784.551.36, УЛ. Найчо Цанов

За район Тракия – карето между: Землищна граница, бул. Асеновградско шосе, бул. Цар Симеон

⁶⁸ Съгласно дефинициите от Наръчника от Осло (Manuel d'Oslo 3e édition © OECD/EUROPEAN COMMUNITIES 2005).

Обща площ: 919 ха

Градска зона за въздействие ЗОНА „ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ“ (Зона с потенциал за икономическо развитие и интелигентен растеж) включва Градоустройствените единици (ГЕ), посочени в Таблица 4.2.4.

Таблица 4.2.4. Градоустройствена единица (ГЕ) за територията на Зона „Икономическо развитие“.		
№	Индекс	Градоустройствена единица (ГЕ)
1.	П1	Северна индустриална зона
2.	П2	Източна Индустриална зона
3.	П3	„Югоизточна Индустриална Зона“
4.	П4	„Смесена много-функционална зона“- юг
5.	П5	Южна индустриална зона“
6.	П6	СМФ-ЮГ (ЮИЗ)

ЗИР не включва в обхвата си съществуващи зони за въздействие или части от тях, определени в рамките на ИПГВР 2014-2020 г. на Пловдив.

Същевременно, ЗИР е обособена с оглед наличието на следните **две предпоставки и условия**, обуславящи идентифициран съществен потенциал за икономическо развитие и интелигентен растеж, вкл. чрез осъществяване и реализиране на НИРД в различни сектори на икономиката и между различни заинтересовани страни, както и с възможности за създаване, тестване и внедряване на иновационни модели и нови технологии, в т.ч. и такива, с принос към дигитализацията за интелигентна трансформация и Индустрия 4.0.:

- Наличие на утвърдени и ефективно функциониращи индустриални територии в рамките на града, обособени в границите на Северна индустриална зона (SIZ); Югоизточна индустриална зона; Южна индустриална зона и Източна индустриална зона, които в своя интегритет, включително на интервенциите и инвестициите, предвидени в тях, и потенциално партньорство между съответните заинтересовани страни са съществена предпоставка и условие за създаване и развитие, като синергичен ефект, на **устойчиви индустриална и предприемаческа екосистеми на територията на града** и
- Наличие на множество, териториално концентрирани в рамките на града организации - утвърдени носители на научен капацитет и ноу-хау и/или организации - утвърдени като разработчици на иновации⁶⁹, които в интегритета на своите стратегически планирани интервенции и инвестиционни намерения, както и в потенциално партньорство между съответните заинтересовани страни, в т.ч. представители на бизнеса и академията/науката, на територията на горе-изброените функциониращи индустриални зони, са съществена предпоставка за създаване и устойчиво развитие на **научно-изследователска и иновационна екосистема на територията на града**.

На тази основа, обособената ЗИР спрямо ЗПИР от ИПГВР, освен че надгражда чисто икономическите функции, същевременно разширява съществено и обхвата им въз основа

⁶⁹ Съгласно Приложение IV.1. „Списък на организации - утвърдени носители на научен капацитет и ноу-хау и организации - утвърдени като разработчици на иновации, локализирани на територията на Община Пловдив, идентифицирани като такива с потенциал и със съществен принос към иновативната и интелигентна икономическа трансформация, включително цифрова трансформация“

възможностите и потенциала за НИРД и интелигентен растеж, като прилага изцяло нов подход и логика при обособяването на зоната, базиран от една страна на наличните предпоставки и условия за икономическо и интелигентно развитие в лицето на горевизираните икономически и научни оператори на територията на града и от друга страна, следвайки новия подход на програмен период 2021-2027 г., базиран на интегритет на инвестициите, партниране между различни заинтересовани страни и многофондово финансиране по линия на различни източници и програми.

Отчитайки гореизложеното, от една страна, и, от друга, разделяйки идентифицирания потенциал за местна икономическа трансформация условно на 2 вида, а именно: (1) индустриална и устойчива икономическа трансформация, включително енергийна, кръгова и нисковъглеродна трансформация и (2) иновативна и интелигентна икономическа трансформация, включително цифрова трансформация, обособената ЗИР допълнително е прецизирана и дефинирана съответно като:

- зона, базирана на потенциала на индустриалния сектор и възможностите за развитие на предприемачеството, на чиято основа в Програмата за реализация на ПИРО (Приложение 1) спрямо ЗИР са предвидени мерки и дейности в посока надграждане на интелигентна, технологична и инвестиционна среда за развитие на иновативна Община Пловдив *чрез бизнес развитие, в т.ч. технологична модернизация и трансформация; предприемачество; подобряване на инвестиционния климат и конкурентната среда* и
- зона с потенциал за развитие на базата на разработването и внедряването на иновации, на чиято основа в Програмата за реализация на ПИРО (Приложение 1) спрямо ЗИР са предвидени мерки и дейности в посока надграждане на интелигентна, технологична и инвестиционна среда за развитие на иновативна Община Пловдив *чрез реализиране на НИРД в различни сектори на икономиката; създаване, тестване и внедряване на иновационни модели и нови технологии, в т.ч. и такива, с принос към дигитализацията за интелигентна трансформация и Индустрия 4.0.*

Идентифицираните потенциали на ЗИР спрямо двата контекста са взаимосвързани и допринасят към надграждането на интелигентна, технологична и инвестиционна среда за развитие на иновативна Община Пловдив, като разликата между тях се състои в мерките/дейностите/мероприятията/средствата, чрез които ще бъде постигната съответната цел, а именно:

- ✚ ***С цел създаване и развитие на устойчиви индустриална и предприемаческа екосистеми на територията на града***, на базата на прецизирането и дефинирането на ЗИР като зона, базирана на потенциала на индустриалния сектор и възможностите за развитие на предприемачеството, в нея са концентрирани мерки и дейности в посока бизнес развитие, в т.ч. технологична модернизация и трансформация; предприемачество; подобряване на инвестиционния климат и конкурентната среда; растеж и конкурентоспособност на местната икономика, и не на последно място, интернационализация и подобряване на експортния потенциал на местната икономика;

✚ **Цел създаване и устойчиво развитие на научно-изследователска и иновационна екосистема на територията на града**, на базата на прецизирането и дефинирането на ЗИР като зона с потенциал за разработване и внедряване на иновации, в нея са концентрирани мерки и дейности в посока реализиране на НИРД в различни сектори на икономиката; създаване, тестване и внедряване на иновационни модели и нови технологии, в т.ч. и такива, с принос към дигитализацията за интелигентна трансформация и Индустрия 4.0., очаквани да бъдат реализирани между различни заинтересовани страни, в партньорство и в интегритет на техните организационни стратегически планове и инвестиционни намерения, и съответстващи на предвидените интервенции на територията на обособената ЗИР.

В частност, чрез създаването и устойчивото развитие на научно-изследователска и иновационна екосистема в рамките на ЗИР, ще бъдат осигурени необходимите предпоставки и условия за разработване на иновации и развитие на НИРД. Това ще допринесе за развитието на бинама **„научни изследвания – иновации“**, което на национално ниво е заложено от една страна в проекта на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021-2027 г., от друга страна, в Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г.

Обобщено представено, очакваните ефекти/резултати/ползи от разглеждането на ЗИР като зона за разгръщане на идентифицирания съществен иновационен потенциал се изразяват в следното:

- ✓ изграждане и устойчивото развитие на научно-изследователска и иновационна екосистема на територията на града, което от своя страна ще създаде необходимите предпоставки и условия за развитие на иновативна, интелигентна и високотехнологична среда, където съществуващите икономически оператори, функциониращи на територията на Общината (и не само), както и потенциалните инвеститори, ще имат възможност да тестват, сертифицират и/или валидират своите продукти (стоки и услуги), което допълнително ще разгърне потенциала за икономическо развитие, както на Община Пловдив, така и на областта, имайки предвид значителното влияние (доминиращия дял) на Общината в икономическите показатели на областта;
- ✓ надграждане на визиите за **„Пловдив - технологична дестинация“** и **„Пловдив - инвестиционна дестинация“** чрез подобряване на иновационния и инвестиционен климат – наличието на релевантна научно-изследователска и иновационна екосистема на територията на града ще спести инвестиционни разходи за потенциалните инвеститори чрез отпадане на необходимостта от създаване на специализирана инфраструктура и/или условия за осъществяване на НИРД и разработка на иновации, в т.ч. чрез изнасяне на част от тестовия и валидационен вътрешно-организационен процес, очакванията са това да пробуди допълнителен инвеститорски интерес, най-вече сред високо-технологични компании (от аутомотив сектора) и компании разработчици (ИКТ компании), вкл. и сред аутсорсинг компании;

- ✓ създаване на съответните предпоставки и условия за финансиране на проекти и по линия на Програмата за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация (ПНИИДИТ) 2021-2027г.; по линия на Програма КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА (ПКИП) 2021-2027г. за вътрешна за дружествата НИРД и др. източници на финансиране на дейности за разработване на иновации, технологичен трансфер, НИРД и сходни, в т.ч. на дейности за дигитална трансформация на публичния сектор.

ЗИР е обособена, от една страна, в подкрепа достигане до избраната „Визия за Пловдив“, залегнала в ПИРО за периода 2021-2027г., а именно: „**Международен икономически и културен център с високо качество на живот**“, откъдето и постигане на включените в Плана стратегически цели и приоритети за развитие на Общината. От друга страна, на основание идентифицирани в резултат от извършения икономически анализ на територията - основни специфики, неоползотворени възможности, ключови фактори и потенциали за местното развитие, както и вземайки предвид стратегическите документи на местно, регионално и национално ниво, резултатите от проучването на общественото мнение, проведените теренни проучвания и работата със заинтересованите страни. На тази основа ЗИР е обособена като приоритетна зона с **2 ключови фокуса на въздействие**:

- ***Зона за индустриална и устойчива икономическа трансформация, включително енергийна, кръгова и нисковъглеродна трансформация*** – обхваща мерки и дейности в посока надграждане на интелигентна, технологична и инвестиционна среда за развитие на иновативна Община Пловдив чрез бизнес развитие, в т.ч. технологична модернизация и трансформация; чист енергиен преход на местната индустрия, зелени инвестиции, кръгова и нисковъглеродна икономика; насърчаване на предприемачеството и развитие на предприемаческата екосистема; интернационализация на местната икономика; подобряване на инвестиционния климат и конкурентната среда и др. релевантни. Интервенциите са предвидени на базата на идентифицирания съществен потенциал на съществуващия, работещ индустриален сектор и възможностите за развитие на предприемачеството на територията на ЗИР.

- ***Зона за иновативна и интелигентна икономическа трансформация, включително цифрова трансформация*** – обхваща мерки и дейности в посока надграждане на интелигентна, технологична и инвестиционна среда за развитие на иновативна Община Пловдив чрез реализиране на НИРД в различни сектори на икономиката и между различни заинтересовани страни; създаване, тестване и пилотно внедряване на иновационни модели и нови технологии, в т.ч. и такива, с принос към дигитализацията за интелигентна трансформация и Индустрия 4.0.; цифрова трансформация на икономиката, в т.ч. на Сектор „Образование“ чрез изграждане и развитие на **високоэффективна екосистема за цифрово образование** и подобряване на цифровите умения и компетентности, необходими за цифровата трансформация в съответствие с Плана за действие в областта на цифровото образование (2021-2027г.) на Европейския съюз (Digital Education Action Plan 2021-2027), представляващ политическа инициатива в подкрепа на устойчивото и ефективното

адаптиране на системите за образование и обучение на държавите от Съюза към цифровата ера, и др. релевантни. Интервенциите са предвидени на базата на идентифицирания съществен потенциал за осъществяване на НИРД и разработване, и внедряване на иновации на територията на ЗИР.

Предизвикателствата, идентифицирани в зоната, в съответствие с всеки от двата ключови фокуса за въздействие са:

Предизвикателства спрямо индустриалната и устойчива икономическа трансформация:

- Понижаване на нивото на преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ);
- Малък принос на креативните и рекреативни индустрии към местната икономика;
- Недостатъчно използване на публично-частни партньорства (ПЧП) между различните заинтересовани страни;
- Икономическа несигурност, ниска покупателна способност и слаба инвестиционна активност (post COVID effect);
- Забавяне в тенденциите за развитие, поради ниската безработица и високите нива на заетост в ЮЦР;
- Предизвикателства, свързани с образованието и професионалната квалификация на човешките ресурси спрямо нуждите на пазара на труда и местната икономика.

Предизвикателства спрямо иновативната и интелигентна икономическа трансформация:

- Относително нисък дял разходи за НИРД;
- Липса на интегритет в единна научно-изследователска и иновационна екосистема на територията на града и разпокъсаност на отделните организации - носители на научен капацитет;
- Недостатъчно използване на ПЧП с различни заинтересовани страни.

Потенциали, идентифицирани в зоната, в съответствие с всеки от двата ключови фокуса за въздействие са:

Потенциал спрямо индустриалната и устойчива икономическа трансформация:

- Наличие на утвърдени и ефективно функциониращи индустриални територии в рамките на града, обособени в границите на Северна индустриална зона (SIZ); Югоизточна индустриална зона; Южна индустриална зона и Източна индустриална зона;
- Водещ индустриален център;
- Устойчив ръст на икономиката;
- Повишаваща се механична миграция;
- Отрасли с висока добавена стойност;
- Икономика, базирана на знанията;
- Активно предприемачество и партньорство с администрацията;

- Повишаване на конкурентоспособността и осигуряване на висококвалифицирана работна ръка;
- Включване в международни вериги за доставки;
- Синергично планиране във всички сектори на стопанския живот в постоянен диалог с гражданите и бизнеса.

Потенциал спрямо иновативна и интелигентна икономическа трансформация:

- Наличие на множество, териториално концентрирани в рамките на града организации - утвърдени носители на научен капацитет и ноу-хау и/или организации - утвърдени като разработчици на иновации;
- Разширяване на територията на индустриалните зони и клъстеризацията в посока иновации, дигитализация и ИКТ;
- Лидерско място в регионалната икономика в областта на високотехнологичното производство, ИКТ и отраслите, основани на знанието;
- Висок експортен потенциал и същевременно преориентиране към сферата на услугите и отрасли, свързани с иновациите, високите технологии и аутсорсинг индустрията;
- Засилване на връзките и партньорствата между бизнеса, научните и образователните институции.

Зоната е определена за интервенции чрез проектни инициативи и инвестиции в:

- *Изграждане на профилирани икономически зони по линия бизнес/образование* (в т.ч. отпадане на част от съществуващите икономически зони и трансформирането им в смесени такива);
- *Изграждане и развитие на ключови звена на местната научно-изследователска и иновационна екосистема*, включително звена в сферата на медицинските науки, общественото здраве, фармацевцията и денталната медицина, и дигиталните здравни технологии; звена в сферата на иновативните образователни технологии; звена в сферата на сигурността и икономиката; звена, релевантни към подобряването на екологичната и агро-екологична инфраструктура на Община Пловдив, както и изграждане на нови лаборатории по линия на НИРД;
- Ново STEM училище с насоченост към природните науки и информационни технологии и програмиране (5-12 клас);
- *Дигитализация и облачно обучение*, включително дигитализация на процесите в Община Пловдив за оптимизация предоставянето на ЕАУ на граждани и бизнес с оглед подготовка и насърчаване на дигиталната трансформация, и подобряване на инвестиционния климат, чрез надграждане на електронните системи и услуги и завършване на процеса по преминаване към електронна община;
- *Ресурсна и енергийна ефективност на промишлени сгради*, вкл. използване на ВЕИ
- и други.

5. ГРАДСКА ЗОНА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ (Многофункционална зелена зона за подобряване на екологичната среда) - приоритетна

ГЗВ Многофункционална зелена зона за подобряване на екологичната среда – приоритетна включва зелени зони и територии с екосистемни функции в рамките на града, в т.ч. зелени пояси и открити паркови пространства в районите, съществуващата екосистема в ареала на р. Марица.

Наименование: МНОГОФУНКЦИОНАЛНА ЗЕЛЕНА ЗОНА (МЗЗ)

Обхват: Зоната обхваща зелени, открити и защитени пространства (зелени зони и територии с екосистемни функции, в т.ч. зелени пояси и открити паркови пространства в районите на града и съществуващата екосистема в ареала на р. Марица), разположени на цялата територия на Община Пловдив.

Обща площ: 1 019,1 ха

МЗЗ не включва в обхвата си зони за въздействие или части от тях, определени в рамките на ИПГВР 2014-2020 г. Същевременно, зоната е обособена с оглед наличието на следните предпоставки и условия, обуславящи идентифициран съществен потенциал за интервенции в зелените системи на града, опазване на биологичното разнообразие и екосистемите чрез подобро управление на защитените територии и защитените зони от НЕМ / Натура 2000:

- Територията на Община Пловдив включва предимно урбанизирани територии с голям антропогенен натиск. Въпреки това, на територията на Общината са запазени фрагменти от естествени и полу-естествени екосистеми с голямо значение за опазване на биологичното разнообразие и предоставящи екосистемни услуги със социално и градоустройствено значение;
- Националната екологична мрежа (Натура 2000) заема значителни територии в регулационните граници на град Пловдив. Тези територии изискват специфично териториално устройство и планиране с цел опазването на целевите видове и местообитания, обект на защита;
- Зелената система на град Пловдив е с „мозаечна структура”, неравномерно покриваща градската територия. Преобладаващи по брой са маломерните зелени площи с ниски показатели за екологична, рекреационна и естетична ефективност;
- Пловдивските хълмове, три от които имат статут на природни забележителности, играят важна роля като „зелени острови” сред урбанизирания ландшафт;
- Опазването и развитието на зелената система на Община Пловдив има голямо значение като подход за адаптация към изменението на климата, намалявайки негативните ефекти от „градския топлинен остров”;

- Зелената система също така има голямо значение за преодоляване на проблемите, свързани с качеството на атмосферния въздух.

МЗЗ е обособена в подкрепа излъчената „Визия за Пловдив“ и постигане на предложените стратегически цели и приоритети на ПИРО. Също така, на основание идентифицирани в резултат от извършения екологичен анализ на територията - основни специфики, неоползотворени възможности, ключови фактори и потенциали за местното развитие, вкл. икономическо такова, базирано на развитие на креативните и рекреативни индустрии, обусловено от оползотворяване на потенциала на зелените системи на града, както и вземайки предвид стратегическите документи, проведените теренни и кабинетни проучвания, и работата със заинтересованите страни, зоната е обособена като приоритетна със следните **ключови фокуса на въздействие**:

- ***Зона за подобряване на природозащитно състояние на видове и местообитания в рамките на защитените зони от Натура 2000***, които се намират на територията на Община Пловдив, вкл. осъществяване с екосистемни решения за адаптация към изменението на климата; цифровизация и геореферирание на дейности, свързани с управлението на защитени територии и зони от Националната екологична мрежа;

- ***Зона за разширение на зелената система***, чрез изграждане на нови и рехабилитация на съществуващи паркови площи, в съответствие с предвижданията на ОУПО и повишаване на осведомеността за зелената инфраструктура и многобройните ѝ положителни въздействия върху екосистемите и услугите, които те предоставят на населението и др.;

- ***Зона за управление на природни забележителности***, в т.ч. „Хълм Бунарджика“, „Младежки хълм“ и „Данов хълм“;

- ***Зона за изграждане на нови и рехабилитация на съществуващи зелени площи***, вкл. чрез включване на поливни системи;

- ***Зона за нови защитни и мелиоративни зелени площи съгласно предвижданията на ОУПО*** – зелени пояси по периферията на града, приоритетно в направление запад-северозапад;

- ***Зона за изграждане на „зелени“ и „сини“ коридори***, които осъществяват връзка между градската среда и крайградския ландшафт, със значение за градското биоразнообразие и формирането на микроклимат;

- ***Зона за залесяване с подходящи местни дървесни видове*** на междублокови пространства и нереализирани площи, предвидени за озеленяване съгласно ОУПО, които са общинска собственост;

- ***Зона за насърчаване на природосъобразните решения в областта на териториалното устройство и проектирането***, вкл. добри практики като вертикалното и покривно озеленяване.

Предизвикателствата, идентифицирани в зоната са:

- Недостатъчна е площта на зелени площи за широко обществено ползване спрямо общата територия на града. Съществуват значими различия между

административните райони на града по отношение осигуреността на жителите с достъп до зелени площи;

- Структурните и функционални връзки между повечето от зелените площи не са достатъчно развити;
- Липсват големи крайградски зелени пояси, защитни насаждения за изолиране на производствените зони и земеделските земи, ограждащи град Пловдив;
- Съществува необходимост от изграждане на ефективни и ефикасни поливни системи при изграждането на нови зелени площи или реконструкцията на съществуващите;
- Натиск върху зелените площи.

Потенциалите, идентифицирани в зоната са:

- Коритото на р. Марица и прилежащите към него зелени зони дават големи възможности за развитие на „зелена” и „синя” инфраструктура, която покрива едновременно нуждите на жителите от нови места за отдих, както и целите за опазване на биологичното разнообразие и адаптация към изменението на климата;
- Инвестиции в зелена инфраструктура – комплексни ползи (рекреация, биоразнообразие, климатична адаптация, КАВ и др.);
- Възможности за развитие на креативни и рекреативни индустрии на базата на развитие на зелената система на града и подобряване на природозащитно състояние на видове и местообитания в рамките на защитените зони от Natura 2000 и др.

Зоната е определена за интервенции чрез проектни инициативи и инвестиции в:

- Зелена система от велосипедни и алеийни мрежи като съпътстваща мярка към проекти за изграждане/рехабилитация на транспортна инфраструктура и/или паркови площи (вкл. велопарк/велоалеи – 70 дка, отредени 20 дка гора за парк в градска среда, зелен клин и зелена зона за разходка при реконструкцията на бул. „Марица – север“);
- Изпълнение на мерки от ПУРН за изграждане и рехабилитация на линейна инфраструктура за защита от наводнения (изграждане и реконструкции на защитните диги и подпорни стени), съчетани с биологично брегоукрепване, почистване на коритото на река Марица;
- Изграждане на ретензионен обем с многоцелево екологично ползване (защита от наводнения, опазване на биологичното разнообразие в НЕМ) вдясно от основното течение на река Марица в най-източната част 600 дка;
- 70 дка в кв. Коматеево, отредени за изграждане на парк „Коматеево“ в район Южен;
- Изграждане на парков комплекс „Хан Крум” с площ 72.12 дка в район Тракия - УПИ III-обществена зеленина, кв.64 по плана на ЖР – Тракия;
- Възстановяване на Розариума до Гребна база, изграждане на екстремно велотрасе, залесяване с поливна система и екопътеки на територията на Братската могила, 200 дка гора, отредена за парк;

- Изграждане на нов общински многоцелеви зоо-комплекс; изграждане на нови алеи и обособени площадки за разхождане на домашни кучета и рехабилитация на съществуващите;
- Реконструкция и доизграждане на парк „Лаута”, изграждане чрез уличното залесяване на свързващи зелени връзки с Ботаническата градина и зелени площи в р-н "Гладно поле"; възстановяване на Ботаническата градина 113 дка;
- Изпълнение на мерки от ПУ на ПЗ „Хълм Бунарджика”, ПЗ „Младежки хълм” и ПЗ „Данов хълм”;
- Интегрирана териториална проектна инициатива с фокус културна инфраструктура и развитие на културата, благоустрояване на паркова среда и създаване на нови пространства за култура, вкл. реконструкция на Дондуковата градина, облагородяване на открити пространства в парк „Каменица“ и парк „Лаута“;
- Изпълнение на мерки за опазване и управление на защитените зони от Натура 2000, идентифицирани в Националната приоритетна рамка за Натура 2000;
- Дигитализация на управлението на НЕМ и зелената инфраструктура на територията на Общината
- и други.

4.3. Зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) - възможности за сътрудничество с други общини

МЕЖДУОБЩИНСКИ ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ С ПОТЕНЦИАЛ ЗА КООПЕРИРАНЕ СЪС СЪСЕДНИ ОБЩИНИ

Обхват: включват територии от урбанизирана градска част, градски покрайнини и функционални зони, част от територията на общината, както и части от съседни общини.

Необходимостта от обособяване на междуобщински зони за въздействие е обусловена от идентифицираните възможности за сдружаване на общини за прилагане на интегрирани териториални инвестиции (ИТИ), в съответствие с регионалната схема за пространствено развитие на ниво район на планиране. От една страна, ПИРО се явява водещ документ за планиране на развитието на ниво община (градска община по Приоритет 1 на ПРР 2021-2027г.), от друга страна – водещ документ по линия на инструмента ИТИ (по Приоритет 2 на ПРР 2021-2027г.) се явява ИТСП на ниво NUTS 2 (ИТСП-ЮЦР). ИТИ като нов инструмент за реализиране на проектни инициативи в програмен период 2021-2027г. комбинира следните 4 подхода:

- ☞ Междусекторен подход – финансиране чрез няколко фонда или по няколко приоритетни оси;

- ☉ Стратегически подход – взаимодействие на ниво национални и териториални политики;
- ☉ Териториален подход - отчита спецификите на всички териториални нива;
- ☉ Партньорски подход - включва всички заинтересовани от развитието на определена територия.

Концепциите за ИТИ включват пакети с интегрирани проекти, които отговарят поне на едно от следните условия (по дефиниция на ЕК):

- интегрират няколко типа заинтересовани страни (публични органи, частни субекти, неправителствен сектор);
- обхващат различни административни територии (например общини);
- включват интервенции от различни сектори.

В този смисъл концепция за ИТИ може да бъде финансирана от различни източници, вкл:

- ❖ Държавен или общински бюджет;
- ❖ Оперативни програми;
- ❖ Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони;
- ❖ Програми за транс-гранично сътрудничество (ТГС);
- ❖ Финансови инструменти (ФИ);
- ❖ Собствено финансиране;
- ❖ Други източници на финансиране.

В съответствие с визията, която определя рамката за реализация на ИТСП-ЮЦР: „Южен Централен Район - привлекателно място за живеене, бизнес и туризъм, с по-добри условия за комуникация и съхранено природно, и културно наследство”, са идентифицирани следните основни направления за коопериране и разходване на ресурса по линия на ИТИ:

4.3.1. Интегрирани партньорски проекти, допринасящи за подобряване на транспортната свързаност и състоянието на комуникационно-транспортната мрежа по линия на трудовата миграция и градско-селските връзки в посока създаване на заетост и осигуряване на достъп на населението до работа, образование и др. услуги с публичен характер, вкл.:

4.3.1.1. Реконструкция на входно/изходни артерии на град Пловдив, в рамките на ресурса от 30% % от бюджета на градския клъстер по Приоритет 1 на ПРР 2021-2027 г. и допълване с ФИ при необходимост в т.ч.:

- Реконструкция и разширение на бул. „Голямоконарско шосе“ в обхвата на Община Пловдив от бул. "Дунав" до землищната граница с Община Марица, в обхвата на община Марица до транспортен възел „Царацово“ – път III – 805” – в партньорство с Община Марица;
- Реконструкция на ул. „Рогошко шосе“ в обхвата от Мост „Адата“ до землищна граница на град Пловдив – в партньорство с Община Марица;
- Довършване и разширение на Околовръстен път Пловдив, в партньорство с АПИ.

4.3.1.2. Изграждане на градска железница и на железопътни връзки към летище Пловдив и формираните около града индустриални зони, с което да се гарантира осигуряване на ефективен и сигурен мултимодален транспорт (в съответствие с големите стратегически проекти на НКЖИ, засягащи Пловдив по линия на интермодална свързаност с национално значение в рамките на Приоритет 1 и Приоритет 3 към СЦ „Развитие на стабилна, устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна и интермодална TEN-T“ от ОПТС 2021-2027г.).

4.3.2. Интегрирани партньорски проекти за развитие на устойчиви форми на туризъм, в т.ч. инвестиции в материална и техническа инфраструктура и съпътстващи услуги в посока развитие и промотиране на тематични туристически маршрути с интегриране на културното наследство, вкл. чрез съвместно разработване и развитие на:

4.3.2.1. Интегрирана културно-историческа дестинация *"Българска архитектура и занаятчийство"* чрез съвместно развиване на интегрирани туристически маршрути и продукти, вкл. иновативни форми за представяне на културни събития, традиционни занаяти, исторически възстановки и др., както и чрез регионален брандинг на дестинацията;

4.3.2.2. Интегриран териториален туристически продукт, обвързващ *Античното наследство* – с проектен център община Пловдив и партньор по проекта Община Хисар и други общини, попадащи в културния коридор Виа Диагоналис и на територията на ЮЦР и ЮИР. В партньорският проект, от страна на Община Пловдив, са предвидени инвестиции в благоустрояване, консервация, реставрация и социализация на Античния форум на Филипопол, както и интервенции по експониране и социализиране на археологията зад Малката базилика (провеждане на допълнителни археологически разкопки и проучване на участъка от крепостната стена, попадащ в зоната на намеса, благоустрояване, експониране и социализиране на намерената археология).

4.3.2.3. Интегриран териториален туристически продукт с фокус *османските бани в България* - тяхното използване с автентичните функции и възможното адаптивно преизползване. Разработването и развитието на интегрираният териториален туристически продукт е предвидено чрез реализацията на интегрирани проекти с партньорски общини на територията на ЮИР, в т.ч. Община Стара Загора, Община Бургас, както и с потенциал за включване на общините Сливен и Ямбол.

4.3.3. Интегрирани партньорски проекти по линия на съществуващите ядра за развитие на производствени, логистични, научно-изследователски дейности и дейности по разработване и внедряване на иновации в зоните за икономическо развитие, индустриалните и логистичните паркове в рамките на градския клъстер в посока коопериране с цел технологична, дигитална и интелигентна трансформация чрез инвестиции в технологии, процеси и инфраструктура за развиване на регионите с фокус върху НИРД, иновации и кръгова икономика, с поставен акцент върху трансфера на технологии и изграждане на съответната материално-техническа, хардуерна и софтуерна инфраструктура, необходима за осъществяването му, като база и съществена

предпоставка за развитие на НИРД и разработка на иновации, както и за ускоряване внедряването на разработените иновации сред различни релевантни заинтересовани страни, предвидено в ПИРО чрез:

4.3.3.1. Създаване на Трансдисциплинарен Център за Трансфер на Знания и Технологии, с включване на релевантни заинтересовани страни, в т.ч.: научни среди, частен сектор и публична власт в лицето основно на общините Пловдив и Марица, както и с участието на Тракия икономическа зона, и впоследствие създаване на мрежа от подобни центрове в общините Стара Загора, Бургас, Хасково като партньорски и/или допълващи този в Пловдив.

4.3.4. Интегрирани партньорски проекти в сферата на образованието за повишаване на капацитета в посока предоставяне на съвременни, иновативни образователни услуги, отговарящи на търсенето на пазара на труда и в подкрепа осигуряването на необходимите човешки ресурси за икономически растеж, включително чрез:

4.3.4.1. Реализиране на съвместни проекти със Столична община в сферата на образованието за развитие на образователните структури и реализирането на съвместни образователни дейности: обмен на учители, образователни лагери и пътуващо училище, практическо образование и други, с цел подпомагане на учениците да развият компетенции, съобразени с тенденциите в пазара на труда и осигуряващи им по-добри възможности за професионална реализация. Потенциални партньори на Столична община за реализиране на тази ИТИ освен Община Пловдив са и училища от ареалите на София и Пловдив, както и компании в индустриалния сектор.

4.3.4.2. Реализиране на съвместен проект "*Интегриран междурегионален център за професионално обучение и образование*" в партньорство между Община Пловдив и Търговско-промишлена палата – Стара Загора, Агенция за регионално икономическо развитие – Стара Загора, Регионално управление на образованието, Тракийски университет, Българо-германски център за ПО – Стара Загора (БГЦПО), Индустриални зони Загоре и Казанлък, Европейски цифров иновационен хъб Загоре, Клъстер Технологии за чиста околна среда, Община Стара Загора и общини от областта, Тракия Икономическа Зона – Пловдив и регионален бизнес.

4.3.5. Интегрирани партньорски проекти за реализиране на устойчиви форми, решения и релевантни мерки в областта на балансирания подход към опазване на околната среда, опазване и оползотворяване на природните ресурси, вкл:

4.3.5.1. Съвместни интервенции по линия на регионално управление на отпадъците, обхващащи решения, свързани с подобряването на капацитета и екологичната безопасност на депа за неопасни отпадъци и с депонирането на строителни отпадъци, вкл.:

- подобряване на капацитета и екологичната безопасност на Депо за неопасни отпадъци в с. Шишманци, Община Раковски;

- подобряване на капацитета и екологичната безопасност на Регионално депо за неопасни отпадъци в с. Цалапица, Община Родопи;
- изграждане на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на територията на Община Пловдив чрез реализацията на проект за изграждане на Завод за механично-биологично третиране (МБТ) на отпадъци с производство на RDF гориво, чрез прилагане на технология Herhof за постигане, чрез механично третиране на отделяне, количества рециклируеми материали и производство на RDF гориво;
- изграждане на Площадка за рециклиране на строителни отпадъци, съвместно със съседни общини; мобилни инсталации и временни площадки.

4.3.5.2. Съвместни интервенции по линия на регионално управление на водите и опазване на водните ресурси, включително чрез изграждане на питейно водохващане "Въча", ПСПВ и довеждащи магистрални водопроводи в партньорство с „ВиК“ ЕООД Пловдив и общини Кричим, Перушица, Стамболийски, Родопи, Марица и Куклен, през които е предвидено да преминава инфраструктурата.

В обобщение, в резултат на проведено онлайн анкетно проучване⁷⁰ сред всички заинтересовани страни в Община Пловдив, 79% от респондентите считат, че дефинираните зони за въздействие са съотносими към индивидуалната представа на съответния респондент за бъдещето и посоката на развитие на град Пловдив, в т.ч. 22% от респондентите ги намират за напълно съотносими и 57% - за донякъде съотносими. Както и 78% от респондентите считат, че дефинираните зони за въздействие съответстват на потенциалите за развитие на града, в т.ч. 20% от респондентите ги намират за напълно съотносими и 58% - за донякъде съотносими.

Част V. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ

Програмата за реализация е финалният елемент от структурата на ПИРО и представлява конкретния начин за осъществяване на неговите стратегически предложения. Основните структурни елементи на програмата са мерките и проектните идеи по съответните цели и приоритети на плана. В тях са включени дейности, обединени по териториален, технологичен и времеви признак, с общо финансово управление и предвиден синергичен ефект.

⁷⁰ Представен Доклад на резултатите от проведено анкетно проучване за оценка на предложение на зони за въздействие при подготовката на План за интегрирано развитие на община Пловдив за периода 2021 – 2027г - Приложение № III.6.

5.1. Описание на прилагания интегриран подход и предвидените мерки и дейности за реализация на плана

При разработване на стратегическата част на ПИРО е приложен интегриран подход за планиране на регионалното и пространственото развитие, чрез който се постига обвързване между целите и приоритетите, като се постига съгласуваност с факторите, условията и потенциала за специфичното развитие на общината, мрежата от населени места и отделните сектори, залегнали в устройствените планове за развитие на територията.

Програмата за реализация на ПИРО има за задача да осигури вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализация на плана, като оптимизира възможностите за финансиране, институционална подкрепа и техническа помощ за изпълнението му.

Основните структурни елементи на програмата са мерките и проектните идеи по съответните цели и приоритети на плана. В тях са включени дейности, обединени по териториален, технологичен и времеви признак, с общо финансово управление и предвиден синергичен ефект. Всяка предвидена интервенция обхваща комплекс от дейности, подлежащи на финансиране със собствени или заемни средства, публично-частни партньорства, средства от различни оперативни програми или от други източници на безвъзмездна финансова помощ.

При изготвянето на програмата за реализация към ПИРО интегрираният подход за планиране на регионалното и пространствено развитие е налице чрез спазване на принципа за партньорство при дефинирането на основните проектни предложения чрез участието на заинтересованите страни при тяхното определяне; предвидените мерки са с конкретно пространствено измерение (изключение са мерките с хоризонтален характер, които носят ползи за цялата територия на общината). Мерките, заложи в програмата за реализация, са **приложими, постижими и реалистични**, с конкретни измерими резултати и с индикативни източници на финансиране. Те представляват предварително дефинирани ангажменти от страна на Община Пловдив, откъдето и следва да бъдат реалистично постижими. Мерките са оформени след идентифициране на отделните проектни идеи, което от своя страна е постигнато чрез работата със заинтересованите страни и осигуряване на гражданско участие в процеса на формулиране и разработване на местната политика в контекста на **подхода „отдолу-нагоре“**. При прилагане на подхода, с оглед набирането, дефинирането и включването в програмата на оптимално многостранни и многопластови проектни идеи, даващи решения на различни идентифицирани нужди и проблеми, както на местно, така и на регионално ниво, е осъществена работа с различни релевантни потенциални партньори и заинтересовани страни съгласно посоченото в Списъците за отразяване на работата със заинтересованите страни⁷¹.

⁷¹ Представени в Част III. КОМУНИКАЦИОННА СТРАТЕГИЯ, ПАРТНЬОРИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ И ФОРМИ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ.

В допълнение към интегрирания подход, приложен при изготвянето на програмата за реализация към ПИРО, и по-конкретно, в частта на идентифицирането и включването в нея на проектни идеи за реализиране на интегрирани териториални инвестиции е приложен и стратегически подход. Той включва обследването на големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение⁷² на базата на системата от стратегически документи, установена със законодателните разпоредби и в рамките, както на националната политика, така и на регионалната политика на ниво регион за планиране от ниво 2 – ЮЦР и ЮИР, разглеждани в контекста на общия регионален обхват, и на тази основа, идентифициране на ключови проекти за интегрирано териториално партньорство и съвместни инициативи, обособени съответно в шест мерки по Приоритет 4 за реализацията на Стратегическа цел №2 на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. с оглед постигането на интегритет спрямо таргетираното регионално и пространствено развитие.

Обобщено, чрез приложения интегриран подход, включените в програмата мерки и проектни идеи, в подкрепа постигането на дефинираните цели и приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г. са съгласувани и предвиждат взаимодействието с факторите, условията и потенциала за специфичното развитие на общината, районирането на града, мрежата от съседни населени места, попадащи в териториалния обхват на съседните общини, и отделните сектори (индустрия, транспорт, екологична инфраструктура, образование, хуманно здравеопазване и социална работа, туризъм, в частност, базиран на културно-историческото наследство и други релевантни), съотносими към развитието на територията.

За постигането на интегрирания подход на развитие на общинската територия е идентифицирана най-подходящата комбинация от ресурси и мерки (обхващащи групи проекти с дефинирани конкретни интервенции и инвестиции в подкрепа изпълнението на съответните секторни политики), които е планирано да бъдат използвани целенасочено за осъществяване на конкретна стратегическа цел и приоритет, определени в ПИРО. Оттук, обективизирането на приложимостта, постижимостта и реалистичността на стратегическите цели и приоритети, насочени към развитието на територията, е осъществено именно чрез програмата за реализация, в която са определени:

- ↗ пакетът от мерки и групи проекти (проектни идеи), включени във всяка мярка, релевантни към реализацията на конкретните цели и приоритети за развитие на общината през периода 2021-2027 г.,
- ↗ територията/ зоната за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие), на която е планирано да бъде реализирана всяка от групите проекти (проектни идеи) по отделните мерки;
- ↗ индикативния бюджет и съответните финансови ресурси – източници за финансиране за всяка от групите проекти (проектни идеи) по отделните мерки,

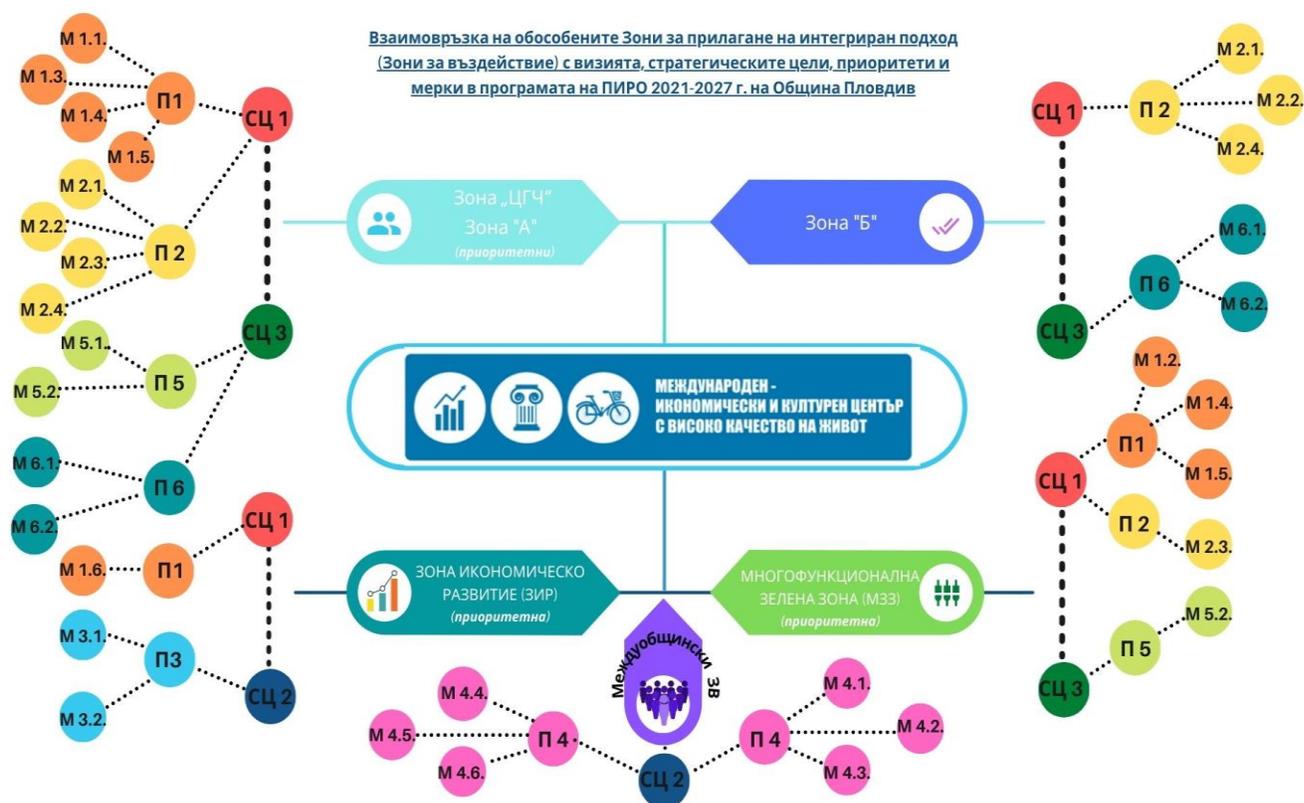
⁷² Представено в Част I, РАЗДЕЛ XII. Влияние на големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение.

- ⇒ административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите;
- ⇒ индикаторите за цялостното изпълнение на програмата, и на ПИРО в своята цялост.

Основните компоненти на програмата за реализация са представени в табличен вид по образца на Приложение №1 към ПИРО, съгласно Методическите указания на МРРБ.

5.2. Взаимовръзка между обособените зони за прилагане на интегриран подход с визията, стратегическите цели, приоритети и мерки в програмата за реализация на ПИРО-Пловдив и съответните очаквани частни и общ синергични ефекти върху развитието на територията на града

Осигуряването на взаимобвързаност между територията/зоните за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие)⁷³ и визията, стратегическите цели, приоритетите и мерките, включващи конкретни групи проекти (проектни идеи), предвидени в програмата за реализация на ПИРО на Община Пловдив за периода 2021-2027 г., е графично представено в следната схема:

⁷³ Представени в ЧАСТ IV. ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ

В схемата е онагледен механизмът, чрез който в програмата за реализация на плана, отделните предвидени групи проекти, интегрирани на функционален и тематичен (секторен) принцип в конкретни мерки (обозначени като М 1.1., М 1.2, М 1.3. и т.н.⁷⁴), посредством релевантността си към конкретен приоритет (обозначен като П1, П2, П3 и т.н.) и съответно – стратегическа цел (обозначена като СЦ1, СЦ2 и СЦ3 и т.н.) са взаимнообвързани и интегрирани, и на териториален принцип, чрез дефинираните зони за въздействие, на чиято основа са таргетирани общият и частните синергични ефекти върху развитието на територията. На база схематично представената информация е онагледена концентрацията на предвидени мерки и проектни идеи в определените като приоритетни зони за въздействие, както следва:

- Проектните идеи, групирани в мерките с номерация от М1.1. до М1.5, чрез които са таргетирани подобряването на КАВ, опазването на биологичното разнообразие и екосистемите, опазването и устойчивото управление на водните ресурси, въпросите, свързани с климатичните промени, както и устойчивото управление на отпадъците, които представляват пет от шестте мерки, планирани по Приоритет 1 „Чист, зелен и привлекателен град“, са концентрирани в три от приоритетните зони, а именно в: Зона „ЦГЧ“, Зона „А“ и МЗЗ. На тази основа и на база интегритета между релевантни интервенции и инвестиции, реализирани в съвкупност и/или в партньорство от различни заинтересовани страни, е целеположен очакван съществен синергичен ефект, в частност, върху развитието на територията на град Пловдив в посока *опазване на околната среда*, в т.ч. с акцент върху природните ресурси и биоразнообразието, както и превенцията и адаптацията към климатичните промени, от където и ***повишаване качеството на живот***;
- Проектните идеи, групирани в четирите мерки, планирани по Приоритет 2 „Подобрена градска среда с качествени здравни и социални услуги, достъп до култура, спорт и прояви на открито“, чрез които са таргетирани подобряването на здравната, социалната и спортната инфраструктура на територията на град Пловдив с оглед предоставянето на съвременни и качествени публични услуги, както и подобряването на достъпа до различните обекти и пространствената свързаност в градската среда, са концентрирани също в три от дефинираните зони – Зона „ЦГЧ“, Зона „А“ и Зона „Б“, обхващащи цялата територия на Община Пловдив. При разглеждане на таргетирувания интегритет и синергия от предвидените мерки, концентрирани в изброените три зони за въздействие е взето предвид и обстоятелството, че преобладаваща част от включените проекти в мерките от М2.1. до М2.4. са хоризонтални и са свързани с *подобряването на градската среда за предоставяне на качествени здравни и социални услуги*,

⁷⁴ Подробно представени по-горе в Част II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ЗА ПЕРИОДА 2021-2027г., конкретно в точка 2.6. Мерки за реализиране на стратегическите цели и приоритети за развитие на Община Пловдив за периода 2021-2027 г.

достъп до култура, спорт и прояви на открито, от където и повишаване качеството на живот;

✚ Проектните идеи, групирани в двете мерки, планирани по Приоритет 3 „Инвестиционен климат, насърчаване на предприемачеството и икономически растеж“, чрез които са таргетирани, от една страна, дигитализацията, НИРД и иновациите с оглед генериране на икономически растеж и подобряване на инвестиционния климат, и от друга страна, развитието и интернационализацията на местната предприемаческа екосистема, са концентрирани в една от дефинираните приоритетни зони – ЗИР. Концентрацията е предвидена с оглед на обстоятелството, че преобладаваща част от включените проекти са главно насочени към икономическото развитие на територията и са в пряка корелация с наличието на работещ бизнес и предприемачество, както и с потенциала за развитие на НИРД и иновации, произтичащ от множеството идентифицирани организации-носители на научен капацитет и ноу-хау и организации-утвърдени като разработчици на иновации, определящ ролята на ЗИР като зона със съществен потенциал по линия на разработването и внедряването на иновации от и в различни икономически оператори (заинтересовани страни). На тази основа и на база интегритет между релевантни интервенции и инвестиции, реализирани в съвкупност и/или в партньорство между различни заинтересовани страни, е целеположен очакван съществен синергичен ефект, в частност, върху развитието на територията по линия на бинома „научни изследвания – иновации“, от където и устойчиво развитие на *трите екосистеми: индустриална, предприемаческа и научно-изследователска и развойна екосистеми;*

✚ Проектните идеи, групирани в шестте мерки, планирани по Приоритет 4 „Интегрирано териториално партньорство и съвместни инициативи“, логично са концентрирани в Междуобщинските зони за въздействие (МЗВ) с оглед на обстоятелството, че включените в мерките проекти са пряко свързани с реализирането на интегрирано териториално партньорство и съвместни инициативи, излизащи отвъд границите на Община-град Пловдив. Очаквания синергичен ефект от съвкупността и интегритета на мерките по Приоритет 4, концентрирани в МЗВ, в частност, е в посока развитието и утвърждаването на град Пловдив като *регионален лидер по линия на икономическото развитие, инвестиционния и бизнес климат* на базата на оползотворените местни потенциали и ресурси;

✚ Проектните идеи, групирани в двете мерки, планирани по Приоритет 5 „Град - европейско и световно средище на креативни и рекреативни индустрии“, са концентрирани в три от приоритетните зони – Зона „ЦГЧ“, Зона „А“ и МЗЗ, с оглед концентрацията в тях на идентифицирани предпоставки и условия за развитие на местния потенциал на базата на културно-историческото наследство, развитието на туризма и културните, креативните и рекреативни индустрии, включително чрез интернационализация на местните туристически продукти и подобряване

позиционирането им на съответните целеви пазари. На тази основа и на база интегритета между релевантни интервенции и инвестиции, реализирани в съвкупност и/или в партньорство между различни заинтересовани страни, е целеположен очакван съществен синергичен ефект, в частност, върху развитието на туризма по линия на корелацията и петстранната взаимовръзка „*културно наследство* (вкл. недвижими културни ценности)-*култура* (вкл. пространства за култура и изкуство, туристически атракции, рехабилитация и модернизация на средата)-*креативни и рекреативни индустрии-дигитализация-интернационализация*”, от където и устойчиво развитие на **местната предприемаческа екосистема в креативни и рекреативни индустрии**;

- ✚ Проектните идеи, групирани в двете мерки, планирани по Приоритет 6 „Образован, дигитализиран и адаптивен град“, чрез които са таргетирани качеството на предучилищното и училищното образование, предоставяно в образователните институции на територията на град Пловдив, са концентрирани също в три от дефинираните зони – Зона „ЦГЧ“, Зона „А“ и Зона „Б“, обхващащи цялата територия на Общината с оглед на обстоятелството, че преобладаваща част от включените проекти са хоризонтални и обвързани с предоставянето на качествени и иновативни образователни услуги на населението. На тази основа и на база интегритета между релевантни интервенции и инвестиции, реализирани в съвкупност и/или в партньорство между различни заинтересовани страни, е целеположен очакван съществен синергичен ефект, в частност, върху развитието на образованието, вкл. професионалното образование в отговор на търсенето на пазара на труда и потребностите на местния бизнес и инвеститори, предвидено по линия на корелацията и четворната взаимовръзка „*образователна инфраструктура* (вкл. интервенции в съществуваща и изграждане на нова)-*STEM среда-дигитализация* (вкл. въвеждане на училище в облака и интегрирано дигитално образователно съдържание)-*колаборация* (вкл. дуално обучение и взаимодействие с представители на местната и училищна общност, в т.ч. бизнес, ученици от други училища, училищни екипи, представители на граждански организации, висши училища и др.)“, от където и устойчиво развитие на **високоэффективна екосистема за цифрово образование**.

В допълнение, в резултат на проведено онлайн анкетно проучване⁷⁵ сред всички заинтересовани страни в Община Пловдив, 79% от респондентите намират за съотносими към трите заложи стратегически цели на ПИРО-Пловдив за периода 2021-2027 г., а оттам и към съответните приоритети и мерки, предвидени за реализацията им, дефинираните зони за въздействие чрез определените за всяка зона ключови фокуси на въздействие и

⁷⁵ Представен Доклад на резултатите от проведено анкетно проучване за оценка на предложение на зони за въздействие при подготовката на План за интегрирано развитие на община Пловдив за периода 2021 – 2027 г – Приложение № III.6.

предвидени интервенции, в т.ч. 34% от респондентите ги намират за напълно съотнесими и 45% - за донякъде съотнесими.

На база горе-изложеното, очакваният *общ синергичен ефект* върху развитието на Община Пловдив в резултат на обосноваването на *частни синергични ефекти* е в посока достигане до 2027 г. до желаната визия за развитие на територията и града, и утвърждаването му като **международен-икономически и културен център с високо качество на живот**, в частност, чрез интегритета и синергията на планираните мерки по отделните приоритети в посока устойчиво развитие на:

- *индустриална, предприемаческа и научно-изследователска и развойна екосистема* – чрез предвидените групи проекти по мерки с номерация: М1.6.; М3.1.; М3.2. и М4.4.;
- *предприемаческа екосистема в креативни и рекреативни индустрии на базата на КИИ и НКЦ* - чрез предвидените групи проекти по мерки с номерация: М4.3.; М5.1. и М5.2.;
- *високоэффективна екосистема за цифрово образование* - чрез предвидените групи проекти по мерки с номерация: М6.1. и М6.2.;
- *развитието и утвърждаването на град Пловдив като регионален лидер по линия на икономическото развитие, инвестиционния и бизнес климат* на базата на оползотворените местни потенциали и ресурси – чрез предвидените групи проекти по мерки с номерация: М4.1; М4.2.; М4.5. и М4.6.;
- и не на последно място, върху *повишаване качеството на живот* чрез подобряване на градската среда, вкл. околната среда, и предоставянето на висококачествени, съвременни публични услуги, като съществена, първостепенна предпоставка и условие за **привличане, запазване и развитие на човешкия капитал**, без инвестиции в който развитието на горе-визираните екосистеми би било ирелевантно и невъзможно, от където и приоритизирано в Стратегическа цел №1, съответно по Приоритети 1 и 2 чрез предвидените групи проекти по мерки с номерация: М1.1; М1.2.; М1.3; М1.4.; М1.5.; М2.1.; М2.2.; М2.3. и М2.4.

Чрез прилагането на описания интегриран подход на развитие на общинската територия, взаимната обвързаност и йерархична съподчиненост на ПИРО и Програмата за реализацията му със системата от документи за стратегическо планиране, чрез използването на съотнесими механизми за широко партньорство и координация между органите и институциите, бизнеса и гражданското общество, както и на базата на многофондово финансиране, се предвижда постигането на по-значим ефект и ефикасност за реализация на дефинираните в Програмата за реализация на ПИРО мерки и проектни идеи, от където, и на целите и приоритетите за местното развитие.

Програмата за реализация на ПИРО има многогодишен характер (7-годишен период на действие, обхващащ периода от 2021 г. до 2027 г.), като в резултат на осъществяван текущ мониторинг на прогреса на изпълнението ѝ, тя следва да бъде актуализирана периодично в

зависимост от условията и прогнозите за реализацията на плана с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане на дефинираните цели и приоритети за развитие.

5.3. Индикативен списък на важни за общината проекти, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата

Съгласно Методическите указания на МРРБ неразделна част на Програмата за реализация е Индикативен списък на важни за общината проекти, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата (Приложение № 1А), изготвен по образец към Методическите указания. Той може да се изготви по-късно, при актуализация на програмата за реализация на плана. Проектите включени в Приложение № 1А следва да се реализират приоритетно, но за да бъдат включени в него е необходимо общината да има известна степен на проектна готовност и общината заедно с партньорите да е преценила, че съответният проект е от особена важност за развитието ѝ. Важен и обективен фактор за определяне на приоритетните проекти е възможността за определяне на източник за финансиране, което към настоящия момент е индикативно. За постигане на реалистичност, обективност и изпълнимост на ПИРО, се прилага възможността **Приложение №1А да бъде добавен по-късно, при актуализация на програмата за реализация на плана.**

Включените в списъка проекти следва да бъдат тясно обвързани с ключовите приоритети за развитие, а в програмата за реализация да бъде обоснован приносът им към тях. Съгласно ППЗРР при приемане или изменение на бюджета на общината и утвърждаване на индикативните разчети за средствата от ЕС се актуализира и програмата за реализация към ПИРО. Списъкът с проекти може да бъде актуализиран, като нови проекти се включват при спазване на принципа на партньорство чрез съответните мерки от комуникационната стратегия.

5.4. Индикативна финансова таблица

Индикативната финансова таблица се изготвя също по образец от Методическите указания (Приложение № 2) и представлява **обща оценка на необходимите ресурси за реализация на приоритетите на плана, като описва финансовата рамка на поетите ангажменти по изпълнението му** от страна на всички партньори в местното развитие при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация.

Ресурсите за реализацията на плана включват всички планирани средства за реализацията на идентифицираните за развитието на общината мерки и проектни идеи. В този смисъл индикативната финансова таблица включва в прогнозен план пълния обем на финансовите ресурси (собствени и привлечени) за инвестиции, текущи разходи, средства, получени като безвъзмездни помощи, субсидии (трансфери) или друг вид публични и частни средства и разходи, които ще бъдат реализирани на територията на Община-град Пловдив и ще допринасят за развитието ѝ през периода до 2027 г., в съответствие с приоритетите и целите на ПИРО.

Важен и обективен фактор за изготвяне на оптимално реалистична финансова таблица е възможността за коректно определяне на източникът за финансиране и съответните форми и механизми, предвидени в него, което към настоящия момент е индикативно. Оттук, общата сума на планираните финансови ресурси, включително по отделните приоритети, е индикативна и може да претърпи корекции в зависимост от възприетите подходи и степента на изпълнение на приоритетите, промените в пазарните условия, необходимостта от гъвкаво управление и оптимизиране на предвидените средства чрез преразпределение между отделните приоритети на базата на аргументирани промени в предвидените мерки и проекти.

Програмата за реализация и приложенията към нея подлежат на периодична актуализация с цел включване на нови мерки, дейности, проекти или източници на финансиране⁷⁶.

Раздел I. ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА – ПЛОВДИВ 2021 – 2027г.⁷⁷

Част VI. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

6.1. Изменение на климата: общ контекст

През последните 100 години е регистрирано глобално увеличаване на скоростта на затопляне на океана и на земната атмосфера. В научната общност съществува консенсус, че основният двигател на изменението на климата е парниковият ефект. Някои газове в земната атмосфера пропускат слънчевата радиация, която затопля земната повърхност, но спират излъчването на тази енергия обратно в космоса и така причиняват глобално затопляне.

Тези т.нар. „парникови газове” се натрупват в атмосферата по естествен път, но човешката дейност увеличава концентрациите на някои от тях в атмосферата, по-специално: въглероден диоксид (CO₂), метан, азотен оксид и флуорни газове.

Според данни от IPCC (Между-правителствен панел по климатични промени) е налице стабилна тенденция към покачване на концентрацията на CO₂ като нараства и скоростта на увеличение от 0.7 ppm година до 2.00 ppm на година.

Увеличението на средната температура на земната атмосфера с 2°C в сравнение с температурата в доиндустриалните времена е свързана със сериозни отрицателни

⁷⁶ Съгласно посоченото в Част VII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО

⁷⁷ Представена в Приложение № 4. ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА – ПЛОВДИВ 2021 – 2027г.

въздействия върху природната среда и човешкото здраве и благосъстояние, включително много по-висок риск от настъпване на опасни и евентуално катастрофални промени в глобалната среда. Поради тази причина международната общност призна необходимостта да се поддържа затоплянето под 2°C и да продължи усилията си да го ограничи до 1,5°C.

Решения на проблемите, свързани с изменението на климата трябва да бъдат търсени в две основни посоки: смекчаване и адаптиране към изменението на климата.

- **Смекчаване на изменението на климата:** Смекчаването на изменението на климата цели най-вече намаляване на емисиите на парникови газове, като най-важен фактор за изменението на климата. Стратегиите за смекчаване включват както цели и мерки за намаляване на емисиите на парникови газове (напр. преход от въглеродни горива към ВЕИ), така и решения свързани с увеличаване на погълнатите парникови газове (чрез технологични процеси за улавяне и свързване на въглерод или трайното му свързване в растителна биомаса).
- **Адаптиране към изменението на климата:** Адаптацията представлява процес или система от действия и мерки, целящи намаляване уязвимостта на природните и човешките системи срещу действителните или очакваните ефекти от изменението на климата. Предвид многостранните въздействия от променящия се климат върху обществото и природните ресурси, адаптацията трябва да бъде планирана в много аспекти и да обхване почти всички икономически сектори и сфери на живота ни.

Смекчаването и адаптацията са тясно свързани помежду си, въпреки че те често се разглеждат като отделни теми или области на политиката.

6.2. Национална политика и законодателство в областта на изменението на климата

Националната политика в областта на изменението на климата е очертана в *Интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата*, и *Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.*

Интегрираният план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 - 2030 г. е изготвен в съответствие с чл. Чл. 8 от Закона за ограничаване изменението на климата (ЗОИК). С цел осигуряване на координиран и съгласуван подход в целия ЕС и изпълнение на стратегията на Енергийния съюз, всяка държава членка беше длъжна да представи на Европейската комисия) проект на своя Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата до 31.12.2018 г. и окончателен Интегриран план до 31.12.2019 г.

С ИНПЕК се определят основните цели и мерки за осъществяване на националните политики в областта на енергетиката и климата, в контекста на европейското законодателство, принципи и приоритети за развитие на енергетиката.

Основните цели, заложи в ИНПЕК са:

- стимулиране на нисковъглеродно развитие на икономиката;
- развитие на конкурентоспособна и сигурна енергетика;
- намаляване зависимостта от внос на горива и енергия;
- гарантиране на енергия на достъпни цени за всички потребители.

Националните приоритети в областта на енергетиката могат да бъдат обобщени, както следва:

- повишаване на енергийната сигурност и диверсификация на доставките на енергийни ресурси;
- развитие на интегриран и конкурентен енергиен пазар;
- използване и развитие на енергията от ВИ, съобразно наличния ресурс, капацитета на мрежите и националните специфики;
- повишаване на енергийната ефективност чрез развитие и прилагане на нови технологии за постигане на модерна и устойчива енергетика;
- защита на потребителите чрез гарантиране на честни, прозрачни и недискриминационни условия за ползване на енергийни услуги.

Интегрираният план е съобразен с основните стратегически документи на европейско и национално ниво, както и с препоръките, отправени от Европейската комисия в процеса на неговото разработване.

Съгласно плана, приносът на България за постигане на целите на Европейския съюз до 2030г. включва:

- Национална цел за дял на енергия от ВИ в брутно крайно потребление на енергия до 2030 г. - 27.09%;
- Намаляване на първичното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007 - 27.89%;
- Намаляване на крайното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007 - 31.67%;
- Национална цел в сектор Земеползване, промените в земеползването и горското стопанство, съгласно Регламент (ЕС) № 2018/841 - за периодите 2021—2025 г. и 2026—2030 г. емисиите на ПГ да не надхвърлят поглъщанията, изчислени като сбора на общите емисии и на общите поглъщания на нейна територия общо във всички отчетни категории площи (No-debit commitment);
- Ниво на междусистемна електроенергийна свързаност – 15%.

ИНПЕК определя цели и мерки, следвайки основните измерения на политиката на ЕС в областта на енергетиката и климата:

- ✓ Декарбонизация

- ✓ Енергийна ефективност
- ✓ Енергийна сигурност
- ✓ Вътрешен енергиен пазар
- ✓ Научни изследвания, иновации и конкурентоспособност

НПЕК интегрира мерки от Третия национален план за действие по изменението на климата 2013-2020, които следва да бъдат продължени до 2030 г.

Националната стратегия за адаптация към изменението на климата (НСАИК) и План за действие до 2030 г. са изготвени в съответствие с чл. Чл. 9. (1) от ЗОИК. В голяма степен стратегията се основава изготвените по-рано *Анализ и оценка на риска и уязвимостта на секторите в българската икономика от климатичните промени* (МОСВ 2014), използвайки и актуализирайки информацията, анализите и препоръките от деветте секторни доклада за оценка, Доклада за оценка на управлението на риска при бедствия, както и Доклада за макроикономическите последици от изменението на климата. Обобщена рамка на структурата и логиката при изготвянето на НСАИК и Плана за действие са представени на Фигура 6.2.1.

Фигура 6.2.1. Обобщена рамка на структурата на НСАИК и План за действие

Анализите на силни страни, слаби страни, възможности и заплахи (SWOT) и на политически, икономически, социални и технологични аспекти (PEST), предприети за целите на стратегията, разглеждат съответните проблеми в българския контекст и предоставят основа за определяне на общите стратегически цели за адаптиране към изменението на климата за страната. Те са формулирани както следва:

- Приобщаване и интегриране на АИК. Това включва подобряване на политиките за адаптиране и включването на съображенията за адаптация в съществуващите национални и секторни планове и програми.

- Изграждане на институционален капацитет за АИК. Това включва изграждане на експертни знания, обучение, база от знания, мониторинг и изследвания, за да се осигурят и подкрепят действията за адаптиране.
- Повишаване на осведомеността относно АИК. Това включва повишаване на образованието и осведомеността на обществеността по въпросите, свързани с АИК и необходимостта от действия за адаптиране, които да бъдат изпълнени в България, за да се постигне обществена подкрепа и участие в политиките и действията, свързани с адаптацията.
- Изграждане на устойчивост към изменението на климата. Това включва укрепване управлението на инфраструктурата и материалните активи и защита на природните богатства като обхваща инфраструктурата на водната система, инфраструктурата за енергоснабдяване, както и защита и подобряване на екосистемните услуги (включително тези, предоставяни от горските ресурси).

В Плана за действие са предложени конкретни дейности по сектори, като е включена информация за техния приоритет, показатели за изпълнение, отговорни институции, партньори и т.н. Обхванати са специфично следните сектори: селско стопанство, горско стопанство, биологично разнообразие и екосистеми, води, енергетика, транспорт, градска среда, здравеопазване, туризъм и управление на риска от бедствия (като хоризонтална тема).

6.3. Планиране на мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия в община Пловдив

Планирането на мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия, като част от процеса на изготвяне на ПИРО – Пловдив обхваща следните стъпки:

- Идентифициране на мерките от ИНПЕК, които са релевантни за територията на община Пловдив и могат да бъдат реализирани на местно или регионално ниво.
- Идентифициране на мерките от НСАИК и План за действие, които са релевантни за територията на община Пловдив и могат да бъдат реализирани на местно или регионално ниво. Предвид спецификата на община Пловдив като градска община, фокусът е поставен върху секторите градска среда, води, човешко здраве, транспорт, туризъм и биологично разнообразие и екосистеми.
- Идентифициране на мерки от Програмата от мерки към Плана за управление на речните басейни – Източнореломорски район и Плана за управление на риска от наводнения за Източнореломорски район; Изведени са мерките, които са релевантни за територията на община Пловдив и могат да бъдат реализирани на местно или регионално ниво.

- Определяне на други мерки за смекчаване и адаптация, идентифицирани от общинската администрация на базата установени добри практики и анализ на опита от други държави.

Идентифицираните мерки са представени в Таблица 6.3.1. за направление „смекчаване” и в Таблица 6.3.2. за направление „адаптация”, заедно с формулираните съответни мерки, специфични за община Пловдив.

Таблица 6.3.1. – Мерки за смекчаване на изменението на климата

Цел / сектор	Дейност	Мярка/проекти в ПИРО	Резултати	Индикатори
Мерки съответстващи на Националния интегриран план за енергетиката и климата				
Направление „Декарбонизация“				
Сектор „Транспорт“	Рехабилитация и модернизация на съществуващата пътна инфраструктура за осигуряване на оптимална скорост и оптимални режими на управление на автомобилните двигатели	Мярка 1.1. Подобряване на качеството на атмосферния въздух: Проект за Интегриран градски транспорт на гр. Пловдив, вкл. изграждане и реконструкция на транспортна инфраструктура, буферни паркинги, надграждане на системата за управление и контрол на транспорта и трафика и др. Мярка 4.1. Интегрирани териториални инвестиции за подобряване транспортната свързаност с агломерационния център: - Ремонт и разширение на Околовръстен път - Реконструкция и разширение на бул. „Голямоконарско шосе“ - Реконструкция на ул. "Рогошко шосе"	Намалени въглеродни емисии от автомобилния транспорт и насърчаване на устойчивата градска мобилност; Оптимизиране на автомобилния трафик и извеждането му от централната градска част.	Изградени / реконструирани обекти– основни транспортни артерии с оптимизиран трафик. Целева стойност: 7
	Увеличаване дела на обществения електрически транспорт - железопътен, тролейбусен, трамваен, метро;	Мярка 1.1. Подобряване на качеството на атмосферния въздух: Проект за Интегриран градски транспорт на гр. Пловдив, вкл. на електрически автобуси и др.	Повишен дял на пътуванията с електрически обществен транспорт	Проект за въвеждане на електрически автобуси Целева стойност: 1 Изградена градска ЖП линия Целева стойност: 1

Цел / сектор	Дейност	Мярка/проекти в ПИРО	Резултати	Индикатори
		Мярка 4.2. Интермодална свързаност с национално значение: Изграждане на Градска железница в Пловдив за осигуряване на свързаност на всички райони на общ. Пловдив, както и 11 близки населени места, чрез съществуващата жп мрежа и изграждане на нови връзки.		
	Зона с ниски емисии (LEZ) в големите агломерации	Проект 1.1.2.1. Въвеждане на зони с ниски емисии на територията на община Пловдив	Ограничаване на използването на автомобили от тип „Евро“ и „Евро I“ (дизелови пътнически автомобили) за достъп до градски центрове в съответствие с Националната програма за контрол на замърсяването на Въздуха 2020-2030	Обособяване на зони с ниски емисии Целева стойност: 1
Сектор „Управление на отпадъците“	Продължаване и увеличаване на разделното събиране на „зелени“ отпадъци в общините	Мярка 1.5. Устойчиво управление на отпадъците	Намаляване на емисиите от парникови газове (CO ₂ и метан) от разграждането на депонирани „зелени“ отпадъци	Рециклиране и оползотворяване на 75% от количеството био отпадъци до 2025 г.
Сектор „Земеползване, промяна в земеползването и горско стопанство“	Увеличаване на площта за градски и крайградски паркове и зелени зони	1.4.2. Група проекти за адаптация към изменението на климата чрез екосистемни решения и изграждане на зелена инфраструктура в Община Пловдив		Площ на новосъздадени зелени площи Целева стойност: 160 дка.
Направление „Енергийна ефективност“				
Мерки по енергийна ефективност и	Инвестиции в енергийната ефективност на сгради общинска собственост	1.4.1. Група проекти за смекчаване изменението на климата чрез въвеждане на	Повишаване на енергийната ефективност в публични сгради.	Брой реконструирани общински и други обществени сгради с

Цел / сектор	Дейност	Мярка/проекти в ПИРО	Резултати	Индикатори
възобновяеми източници по оперативни програми		мерки за енергийна ефективност: Реализиране на проекти за енергийна ефективност на административни обществени (публични) сгради, здравни и образователни заведения		въведени мерки за ЕЕ Целева стойност: 5
Поетапно изваждане от употреба на отоплителните уреди на твърдо гориво, които не отговарят на изискванията на Регламентите за екодизайн (ЕС) 2015/1185 и (ЕС) 2015/1189 и замяната им с други средства за отопление	Подмяна на отоплителните уреди на твърдо гориво на домакинствата	1.1.3. Група проекти за подобряване на КАВ чрез намаляване на замърсяването от битово отопление: Проект за подмяна на отоплителните уреди на твърдо гориво на домакинствата с потенциално финансиране от ПОС 2021-2027	Намалени емисии на ПГ и атмосферни замърсители от отоплителни инсталации в домакинствата	Подменени отоплителни уреди на твърдо гориво. Целева стойност: 1000

Таблица 6.3.2. – Мерки за адаптация към изменението на климата

Сектор / Оперативна цел от НСАИК и План за действие	Дейност	Мярка в ПИРО	Резултати	Индикатори
Мерки от Плана за действие към Националната стратегия за адаптация към изменението на климата				
Сектор „Градска среда“				
Технологии / Строителство - Прилагане на нови Еврокодове и технически норми в планирането, проектирането, строителните технологии и материали	Подобряване на надзора на строителството и поддръжката, мониторинга и контрола от страна на компетентните органи, както и на системите за Общо управление на качеството за проекти и строителство чрез сертифициране за устойчиво строителство	Хоризонтално интегриране в други мерки / инвестиционни проекти от ПИРО.	По-добър надзор, мониторинг и контрол на строителството и поддръжката, което води до по-устойчива и по-здравословна околна среда	Брой устойчиви сертифицирани сгради - 1;

Сектор / Оперативна цел от НСАИК и План за действие	Дейност	Мярка в ПИРО	Резултати	Индикатори
	Насърчаване на зелено, интелигентно и иновативно планиране, проектиране и сертифициране на градове, сгради и технологии; както и иновативни мерки	Хоризонтално интегриране в други мерки / инвестиционни проекти от ПИРО.	По-добро качество на живот, по-здравео население, понижена климатична промяна и рискове от бедствия, по-привлекателна и по-безопасна градска среда, намалени разходи за здравни услуги, по-малко използвани невъзобновяеми ресурси	Брой общински проекти, които включват зелени и адаптивни строителни технологии и материали - 1.
Сектор „Транспорт“				
Преглед и усъвършенстване на експлоатацията и поддържането	Разработване и прилагане на програма за укрепване на устойчивостта на пътната мрежа към екстремни метеорологични явления	Мярка 1.1. Подобряване на качеството на атмосферния въздух: Проект за Интегриран градски транспорт на гр. Пловдив, вкл. изграждане и реконструкция на транспортна инфраструктура, буферни паркинги, надграждане на системата за управление и контрол на транспорта и трафика и др.	Подобрен устойчивост на критичната пътна инфраструктура и по-малко нарушения на автомобилното движение	Брой проекти с мерки за укрепване на устойчивостта на транспортната мрежа към екстремни климатични събития Целева стойност: 1
Сектор „Води“				
Адаптиране на експлоатацията	Включване на мерките за адаптация към изменението на климата в плановете за развитие на инфраструктурата във водния сектор	Мярка 1.3. Опазване и устойчиво управление на водните ресурси: рупа проекти за намаляване загубите на питейна вода, съхраняване на водните ресурси и опазване на околната среда (подмяна на водопроводи)	Адекватно и безопасно експлоатирани водни системи	Брой проекти за рехабилитация / изграждане на ВиК инфраструктура с интегрирани мерки за АИК Целева стойност: 1
Сектор „Човешко здраве“				
Адаптиране на изградената и естествена среда за	Изграждане и поддържане на обществени места със защитна	1.4.2. Група проекти за адаптация към изменението на	Повишена защита на здравето на обществени места срещу	Брой създадени нови обекти за обществен

Сектор / Оперативна цел от НСАИК и План за действие	Дейност	Мярка в ПИРО	Резултати	Индикатори
намаляване на въздействието от изменението на климата върху здравето	архитектура и ландшафтен дизайн срещу екстремни метеорологични явления	климата чрез екосистемни решения и изграждане на зелена инфраструктура в Община Пловдив: - Реконструкция на ул. „Младежка” - Парк „Хан Крум”, р-н Тракия - Парк „Коматевото” - Парк „Ботаническа градина” - Реконструкция на бул. „Марица – север“ и др.	екстремни метеорологични събития	отдых в паркова среда или със защитно озеленяване Целева стойност: 5
Сектор „Биологично разнообразие и екосистеми“				
Насърчаване на отварянето и повторното използване на данни	Създаване на действаща оперативна съвместимост на данните за екосистемите между държавни/общински органи и други участници	Проект 1.2.1.4. Цифровизация и геореферирание на дейности, свързани с управлението на защитени територии и зони от Националната екологична мрежа: Изградена общинска информационна система за управление на БР и зелената система, свързана с НСМОС.	Информационни интерфейси към НСМОС, осигуряващи непрекъснат автоматизиран обмен на информация; Местната власт разполага с инструменти за предоставяне на данни и комбиниране с данни на национално равнище;	Изградена общинска информационна система за управление на БР и зелената система, свързана с НСМОС. Целева стойност: 1
Мерки от Плана за управление на риска от наводнения				
Линейна инфраструктура за защита от наводнения	Изграждане/ рехабилитация на земнонаситни диги в комбинация с биологично укрепване по бреговете на реките Марица, Първенецка, Пясъчник и мръсния канал, вливащ се в р. Марица източно от гр. Пловдив. Рехабилитация на нарушени участъци от масивните подпорни стени на коритото на река	Проект 1.4.2.1. “Екосистемен подход за адаптация към изменение на климата и управление на риска от наводнения в източнобеломорски район” (текуща техническа помощ по Програма LIFE) Проект 1.4.3.2. Мерки за управление на риска от	Намаляване на риска от наводнения в рамките на РЗПРН Марица на територията на община Пловдив	Изградена / рехабилитирана линейна инфраструктура Целева стойност - 15.8 км Рехабилитирани участъци от подпорните стени на р. Марица

Сектор / Оперативна цел от НСАИК и План за действие	Дейност	Мярка в ПИРО	Резултати	Индикатори
	Марица в границите на гр. Пловдив.	наводнения, базирани върху предвижданията на ПУРН: изграждане и рехабилитация на линейна инфраструктура за защита от наводнения		Целева стойност – 11.3 км
Други мерки				
Зелена инфраструктура	Екосистемни решения за адаптация към изменението на климата	Изграждане на ретензионен обем с многоцелево екологично ползване (защита от наводнения, опазване на биологичното разнообразие в НЕМ) вдясно от основното течение на река Марица в най-западната част на общинската територия, преди вливането на река Първенецка Проект “Екосистемен подход за адаптация към изменение на климата и управление на риска от наводнения в източнобеломорски район” (текуща техническа помощ по Програма LIFE)	Намаляване на риска от наводнения в рамките на РЗПРН Марица на територията на община Пловдив	Изграден ретензионен обем Целева стойност - 1
	Екосистемни решения за адаптация към изменението на климата	1.4.3.11 Пилотен проект за вертикално озеленяване на автобусни спирки и други елементи на общинската инфраструктура (напр. озеленяване с исландки мъх и др.)	Мярката има едновременно характер на смекчаваща и адаптивна: - Повишаване на поглъщането на CO2; - Намаляване на ефекта „градски топлинен остров”	Вертикално озеленяване на обекти от общинската инфраструктура. Целева стойност: 5

Част VII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО

Наблюдението на изпълнението на ПИРО се извършва с цел постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране на регионалното и пространственото развитие, програмирането, управлението и ресурсното им осигуряване.

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за регионално и местно развитие съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на ПИРО.

7.1. Система за наблюдение

За постигане целите на наблюдението се изгражда система за наблюдение, която отговаря на специфичните условия и организация за изпълнение на ПИРО. *Системата за наблюдение обхваща:*

- ↗ източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информация;
- ↗ индикаторите за наблюдение;
- ↗ органите за наблюдение, организацията и методите на тяхната работа;
- ↗ системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

Наблюдението на изпълнението на ПИРО се извършва въз основа на официални данни на Националния статистически институт, на Евростат, на административната статистика на Агенцията по заетостта, както и на данни от други национални, регионални и местни източници на информация.

7.1.1. Наблюдение на изпълнението на плана за интегрирано развитие на Община Пловдив

Орган за наблюдение на плана за интегрирано развитие на общината е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината.

Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината се осигурява от бюджета на общината, национален бюджет или със средства от фондовете на Европейския съюз.

Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината. За резултатите от наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се разработва годишен доклад.

7.1.2. Годишен доклад за наблюдение и изпълнение на ПИРО

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се изготвя по определен от кмета на общината ред и се одобрява от общинския съвет по предложение на кмета на общината. Докладът се изготвя и внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината е публичен и се оповестява на страницата на общината в интернет.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка на плана.

Копие от годишните доклади за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се изпраща на председателя на областния съвет за развитие в 7-дневен срок от решението за тяхното одобряване.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината съдържа информация за:

1. общите условия за изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
2. постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение;
3. действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината, в т. ч.:
 - а) мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
 - б) преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
 - в) мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината;
 - г) мерките за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;
 - д) мерките за прилагане принципа на партньорство;

е) резултатите от извършени оценки към края на съответната година;

4. изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране;

5. заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината.

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината, районните кметове, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

7.2. Изменение и актуализация на Програмата за реализация и приложенията към нея

Изменение и актуализация на плана се допуска при условията, посочени в ППЗРР, в т.ч.:

- ✓ при съществени промени на икономическите и социалните условия в общината;
- ✓ в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС;
- ✓ при съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на плана.

Същевременно, актуализация на програмата за реализация на плана може да бъде извършвана периодично въз основа на изводите и препоръките в годишните доклади за наблюдение с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението му и постигане на целите и приоритетите за развитие.

Периодичната актуализация на програмата за реализация и приложенията към нея се извършва с цел включване на нови мерки, дейности, проекти или източници на финансиране. Така например, в случай на възникнала възможност за включването на допълнителни ресурси – средства от оперативните програми за периода 2021-2027 г. или от други национални или донорски проекти и програми, при актуализацията на програмата за реализация могат да бъдат идентифицирани допълнителни проектни идеи, които да бъдат финансирани с допълнителните ресурси.

Допълнителни мерки, дейности и проекти/проектни идеи се включват в програмата или приложенията към нея само чрез обосновка на приноса им към постигането на целите и приоритетите на плана при спазване на принципа на интегриран подход.

Изготвеният актуализиран ПИРО се приема при условията и по реда за изработване и приемане на плана. Същото важи и за актуализацията на програмата за реализация на ПИРО: изменение и актуализация на програмата за реализация се извършва при стриктно спазване на принципа на партньорство и прилагане на мерките от комуникационната стратегия. Актуализацията на програмата за реализация се одобрява от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

7.3. Наблюдение и оценка на ПИРО

Наблюдението и оценката на ПИРО се осъществява, в съответствие с разпоредбите на ППЗРР. Съгласно изискванията на ЗРР, за изпълнението на ПИРО се извършва междинната и последващата оценка на изпълнението.

Междинната оценка включва⁷⁸:

1. оценка на първоначалните резултати от изпълнението;
2. оценка на степента на постигане на съответните цели;
3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
4. изводи и препоръки за изпълнението на съответния документ.

Междинната оценка се извършва в средата на периода на действие на ПИРО. На базата на така посоченото нормативно основание е предвидено междинната оценка на ПИРО-Пловдив да бъде извършена през 2024 година.

Последващата оценка включва⁷⁹:

1. Оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
2. Оценка на общото въздействие;
3. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
4. Изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Последващата оценка се извършва не по-късно от една година след изтичането на периода на действие на ПИРО, т.е. до края на 2028г.

Кметът на общината внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет доклади за резултатите от междинната и последващата оценка на изпълнението на общинския план за развитие.

Докладите се публикуват на страницата на общината в интернет и на портала за обществени консултации на Министерския съвет.

7.4. Индикатори за наблюдение

Системата от индикатори обединява два основни компонента, а именно:

- **индикатори за резултат**, проследяващи степента на изпълнение на целите, както и
- **индикатори за продукт**, измерващи ефектите от изпълнението на мерките в рамките на приоритетните области.

⁷⁸ чл. 33 (2) от ЗРР

⁷⁹ чл. 34 (2) от ЗРР

Двата вида индикатори са следствие на предписанията от „Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г.“.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО са взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027 г.⁸⁰

Индикаторите са в синхрон с наличната и регулярно поддържана информационна основа в България и наличните данни в Община Пловдив. Така могат да бъдат посочени техни начални, междинни и целеви стойности. Инструментът ще бъде основно средство за изготвяне на годишните доклади за изпълнението на ПИРО, междинната и последващата оценка на плана.⁸¹

По отношение на наблюдението и оценката на изпълнението на плана е разработена система /описана по-горе/ за наблюдение, оценка и актуализация, обвързваща функциите на участващите звена и времеви график за действие. Подробно описани са отговорностите и компетенциите на отделните звена, посочена е логическата и времева обвързаност между отделните функции. Идентифицирани са ключови събития от процеса за наблюдение, оценка и актуализация на плана и конкретното участие и принос на въвляченото звено. Ключовите събития са точно разположени във времето, за да се въведе управляема система от последователни и конкретно разписани стъпки. Посочен е начинът за интегрирането на индикаторите в отделните стъпки на наблюдението и оценката. Отбелязан е подходящият момент за изготвяне на междинна и последваща оценка, както и на актуализация на ПИРО, когато това е необходимо.

⁸⁰ Списък на общите индикатори, съгласно проектите на Регламенти на ЕС за периода 2021-2027 г., е представен в Приложение № 3а към Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г.

⁸¹ Приложение № 3.